

AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 257 (8280) ÇƏRŞƏNBƏ, 20 noyabr 2019-cu il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Dəmir yollarının yenidən qurulması istiqamətində çox böyük işlər görülüb

İLHAM ƏLİYEV islahatlarının yeni mərhələsi

Prezidentin sistem islahatları sosial-iqtisadi inkişafın dinamizmini və dövlət idarəçiliyinin daha da modernləşməsinə uğurla təmin edir

Bəzən bir kəlmə söz qələmə almaq istədiklərinin çününü ifadə edib düşüncələrini aydınlığa çıxaran bələdəciyə çevrilir.

Son dövrlər ölkəmizdə aparılan köklü islahatlar haqqında fikirlərimi illərimin həmdəmi - kağız-qələmlə bölüşməkdərim niyyətindəyəm...

Bu davamlı prosesin səbəb və məqsədlərini təfəkkürümdən keçirərim, yönəldiyi hədəflərə nəzər yetirərim, gözlənilən nəticələrinin təsəvvürümdə canlandırmağa çalışıram. Və elə bu an hiss edirəm ki, düşüncələrimin, demək olar, hamısı elə "islahat" kəlməsinin mənasında əks olunub.

Bu sözün semantikasi qüsur və nöqsanları aradan qaldıraraq vəziyyəti arzuolunan hala salmaq, yaxşılaşdırmaq, düzəltmək, qaydasına qoymaqdır. Lüğət fondumuzda ərəb dilindən keçmiş "islahat" kəlməsinin mənşə dilində tarixin hansı dövründə formalaşdığını müəyyənləşdirmək indi çox çətindir və bəlkə buna heç ehtiyac da yoxdur. Əsas olan onun ifadə etdiyi məzmunudur, bunansa insanlığa yaşlı olduğunu heç bir araşdırma aparılmadan, tarixi soraqlara müraciət etmədən də tam əminliklə iddia etmək olar...

Adəm övladı dünyaya göz açdığı gündən islahata ehtiyac duyub.

Ətraf ələmi, həyat şərtlərini öz ehtiyaclarına, tələbatlarına uyğunlaşdırmağa, özü üçün mümkün qədər qaydasına qoymağa, yaxşılaşdırmağa çalışıb, buna bacardıqı qədər də nail olub. Əks halda insan həyatda qalıb öz nəslini davam etdirə bilməzdi, bu gün qarşımıza misilsiz maddi-mənəvi nailiyyətlər, möcüzə kimi kəşflər, texnoloji yeniliklər çıxan bəşər mədəniyyətini formalaşdırmağa bacarmazdı.

Bu mənada dünyanın hansı dilində, necə səslənməsindən asılı olmayaraq "islahat" mənası verən hər bir kəlmə bəşəriyyətin inkişafının ilk simvoludur. Bu inkişaf prosesi mağarada dünyaya göz açmış ibtidai insanın öz şüurunun diktesi ilə böyük dünyaya doğru birinci addımlarından başlanıb və bu gün də davam etməkdədir.

Elə tarix də, əslində, islahatların tarixidir... Zaman bir yerdə durub-dayanmır, cəmiyyətin əsas məhsuldar qüvvəsi olan insan vaxt axarında yeni reallıqlarla, əvvəlkindən tamamilə fərqli şərtlərlə qarşılaşır və yeniliklərlə uzlaşmaq, onlardan bəhrələnmək, inkişaf axırından qıra qalmamaq üçün mövcud istehsal münasibətlərini zaman-zaman dəyişib cillayır.

Ardı 5-ci səh.

Prezident İlham Əliyev Bakı dairəvi dəmir yolunun Sabunçu-Pirşağı xəttinin yenidənqurmadan sonra açılışında iştirak edib

Noyabrın 19-da "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Bakı dairəvi dəmir yolunun Sabunçu-Pirşağı xəttinin yenidənqurmadan sonra açılışı olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev açılışda iştirak edib.

Dövlət başçısı Pirşağı stansiyasında Sabunçu-Pirşağı xəttinin rəmzi açılışını bildirməklə lenti kəsdi və stansiya ilə tanış oldu.

"Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Cavid Qurbanov Prezident İlham Əliyevə Abşeron dairəvi dəmir yolu xəttində aparılan yenidənqurma işləri və perspektiv planları barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, Abşeron dairəvi dəmir yolu xəttində ümumilikdə 17 stansiya və dayanacaq var. Bakı sərnəşin-Sabunçu-Pirşağı-Sumqayıt sərnəşin-Xırdalan-Biləcəri-Bakı sərnəşin dairəvi dəmir yolu xəttinin ümumi uzunluğu 191,6 kilometrdir. Aparılan yenidənqurma işləri çərçivəsində Zabrat-1, Məmmədli dayanacaqları, Pirşağı və Zabrat-2 stansiyaları yenidən qurulub.

Dövlət başçısı Pirşağı stansiyasından qatarla Zabrat-2 stansiyasına yola düşdü.

Prezident İlham Əliyev Zabrat-2 stansiyasına gəldi. Yenidənqurma işləri çərçivəsində bu stansiya da müasir səviyyəyə çatdırılıb.

Sonra dövlət başçısı Zabrat-2 stansiyasından Bakı Dəmir Yolu Vağzalına yola düşdü.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən dövlət siyasətinin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, onun sosial məsələlərinin həlli dayanır. Vətəndaşların sosial rifahının yaxşılaşdırılması istiqamətində icra olunan layihələr ardıcıl və davamlı xarakter daşıyır. Bu layihələr sırasında ölkəmizdə yol-nəqliyyat infrastrukturunun yenilənməsinə xüsusi diqqət yetirilir. Görülən işlər nəticəsində Azərbaycanda ən müasir yol-nəqliyyat infrastrukturunu yaradıb. Bu da vətəndaşların rahatlığına hərtərəfli imkan yaradır. Bu baxımdan Abşeron dairəvi dəmir yolu xəttinin yenidən qurulması böyük rol oynayır. Paytaxt ətrafındakı qəsəbələrdə yaşayan sakinlər rahat və təhlükəsiz şəkildə şəhər istiqamətinə və mənzil başına çata biləcəklər. Layihənin icrası paytaxtda tıxacların qarşısının alınmasına, hərəkətin təhlükəsizliyinin və intensivliyinin təmin olunmasına, həmçinin ekoloji vəziyyətin daha da yaxşılaşdırılmasına töhfə verir.

Bakı Dəmir Yolu Vağzalına gələn Prezident İlham Əliyev burada "Defektoskop" infrastruktur-diaqnostika kompleksi barədə məlumat verildi.

Ardı 2-ci səh.

Gələn ilin dövlət büdcəsi Prezidentin şəffaflaşma tələblərinə tam cavab verir

Hər bir ölkənin konstitusiyası ilə müəyyən olunan vəzifələrin yerinə yetirilməsi zəruri maliyyə təminatının formalaşdırılmasına tələb edir və dövlət büdcəsi məhz bu məqsədi daşıyır.

Büdcə, makrosəviyyədə baxsaq, dövlətin müəyyən zaman çərçivəsində gəlir və xərclər smetası, əsas maliyyə sənədidir. Bu baxımdan dövlət büdcəsinin proqnozlaşdırılması xüsusi əhəmiyyətli prosesdir və ölkə vətəndaşlarının istənilən təbəqəsinin həyatına təsir etmək imkanlarına malik olması baxımından hamının maraq dairəsinə daxildir.

Hesablama Palatasının 2020-ci ilin dövlət büdcəsinin layihəsinə hazırladığı rəy bu baxımdan geniş təhlillərə əsaslanan məlumatları əks etdirməklə dövlət maliyyəsinə şəffaflığın daha da yüksəldilməsi məqsədini daşıyır.

Proqnoz göstəricilərinə təsir edən global meyillər

İlk olaraq dövlət büdcəsinin layihələndirildiyi zaman kəsiyində global meyillərə baxsaq görərik ki, 2019-cu ilin ötən dövrü iqtisadi tərəddüdlər və daha çox siyasi amillərin təsirinə həssas olan iqtisadi proseslərin davranışında qeyri-müəyyənliklər dövrü kimi xarakterizə oluna bilər. Bunlar isə, öz növbəsində, iqtisadi inkişafın artım tempinin azalması, monetar siyasətin daha da mülayimləşdirilməsi və global ticarətin zəifləməsi ilə nəticələnmişdir.

2020-ci ilin dövlət büdcəsinin proqnozlaşdırılmasına başlanıldığı və həyata keçirildiyi dövrdə bu təlatümlü meyillər şəraitində Azərbaycanda iqtisadi artım tempi əvvəlki dövrə müqayisədə sürətlənmiş, cari əməliyyatlar hesabında profisit qeydə alınmış, inflyasiya məqbul səviyyədə saxlanılmış, ən əsası dövlət başçısının təşəbbüsü və iradəsi ilə əhəlinin bütün təbəqələrinə ehtə edən islahatların tərkib hissəsi kimi sosial paketin icrası həyata keçirilmişdir.

Məlum olduğu kimi, dövlət büdcəsinin parametrləri və iqtisadi parametrlər qarşılıqlı əlaqəyə və təsire malikdir. Bu baxımdan öncə qeyd edək ki, ümumilikdə növbəti ilin dövlət büdcəsi neftin qiymətinin əvvəlki ilə müqayisədə az nəzərdə tutulması, makroparametrlərin müsbət dinamikalı meyilləri və milli valyutanın ABS dollarına nisbətən məzənsizliyinin sabit saxlanılması fonunda proqnozlaşdırılmışdır.

Bütün bu qeyd edilənlər dövlət büdcəsinin parametrlərinə təsir göstərəcək iqtidarında olan amillərdir. Əlbəttə, burada neftin qiymətinə də diqqət yetirilməlidir.

Ardı 4-cü səh.

Dünyanı uşaqlara verək

Körpələrin sevinci Mehriban xanım Əliyevaya ən dəyərli hədiyyədir

Mehriban Əliyeva Azərbaycan uşaqlarının bəxtəvər görmək istəyir və vurğulayır ki, uşaqlara yaxşılıq na qədər çox olsa, yənə azdır. Birinci xanım həm də kimsəsizlərin ən böyük himayədarıdır. Çünki Ulu Öndərin adını daşıyan fond yarandıqı gündən valideyn həmişədən məhrum olan, dövlət müəssisələrində tərbiyə edilmə uşaqlarının taleyini diqqət mərkəzində saxlayır. Mehriban xanımın əsl istəyi isə Azərbaycanda heç bir internat və uşaq evinin qalmamasıdır.

Bax: səh. 7

Sumqayıt - 70

Sumqayıt davamlı müasirləşmə və yüksəliş yolundadır

"Gənclər şəhəri"nin yaşayış məntəqəsi, arazi-təsərrüfat kompleksi və ictimai iqlim zonası olaraq modernləşməsi müasir idarəetmə təfəkkürünə və zəngin ənənələrə əsaslanır

Azərbaycanın böyük, abad, müasir şəhərlərindən olan Sumqayıtın yaranmasının 70 illiyi bu günlərdə respublika miqyasında əlamətdar hadisələrdən biri kimi böyük təntənə və coşqu ilə qeyd edilir. 1949-cu il noyabr ayının 22-də şəhər statusu almış Sumqayıt müasir sənaye şəhərinə çevrilmək istiqamətində qazandıqı uğurların miqyasını ildən-ile genişləndirərək parlaq inkişaf yolu keçmişdir. Özünün iri müəssisələr şəbəkəsi və müvafiq infrastrukturunu formalaşdıraraq "Gənclər şəhəri" öten müddətdə aparıcı sənaye və biznes mərkəzlərindən birinə çevrilmiş, eyni zamanda, mədəniyyət, elm, təhsil, səhiyyə, idman və digər sahələrdə böyük müvəffəqiyyətlər əldə etmişdir.

Ardı 6-cı səh.

Dəmir yollarının yenidən qurulması istiqamətində çox böyük işlər görülüb

Əvvəli 1-ci səh.

Həm Azərbaycan artıq beynəlxalq nəqliyyat mərkəzlərinin birinə çevrilib, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu istifadəyə verilib, "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi" işləyir, yükdaşıma kəskin artır, eyni zamanda, ölkə daxilində infrastruktur təzələniş, işveçə istehsalı olan yeni müasir "Ştadler" vaqonları alınıb. Hesab edirik ki, bu vaqonlar dünya miqyasında ən gözəl və təhlükəsiz vaqonlardır.

Dəmir yolları, stansiyalar tikilir, şəhəratrafi dəmir yolu uğurla inşa edilir. Bu gün mən Pirşağıdan Bakıya çox rahat gəlmişəm. Gələni artıq Sumqayıt-Pirşağı dəmir yolu birləşəcək və beləliklə, dairəvi yol formalaşacaq. Gələni ilin investisiya proqramında yenə də əlavə vəsait nəzərdə tutulacaq ki, biz dəmir yolu şəbəkəsini genişləndirək.

Dəmir yolu həm bizim iqtisadi gücümüzü artırır, Azərbaycan bir çox ölkələr üçün önəmli dəmir yolu məntəqəsinə çevrilir, eyni zamanda, bu, vətəndaşların rahatlığı üçün çox böyük əhəmiyyət daşıyır. Bakı-Gəncə sürət qatarının işləməsi görün ölkəmizə nə qədər böyük dəyişiklik gətirir. İndi Gəncə-Ağstafa sürətli dəmir yolunun işə salınması istiqamətində işlər gedir. Bundan sonra da bu işlər görülməlidir. Şahdağa qədər dəmir yollarının tikintisi nəzərdə tutulur. Bakı-Yalama, Astara-Ələt dəmir yolunun bərpası nəzərdə tutulur. İşlər çoxdur. Mən dəmiryolçuları görmüşəm işlər münasibətilə təbrik edirəm. Sizə yeni uğurlar arzulayıram. Sağ olun.

Dəmiryolçular: Sağ olun.

◆ ◆ ◆

Sonra dövlət başçısı metronun "28 May" stansiyasının qarşısında vətəndaşlarla görüşdü, onlarla söhbət etdi.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev Dəmir Yolu Muzeydə ilk elektrikləşdirilmiş dəmir yolu sahəsinin təntənəli açılışını 1926-cı il iyulun 6-da olub. Muzeydə ölkəmizin dəmir yolu sahəsinin inkişaf mərhələlərinə aid müxtəlif maraqlı eksponatlar sərgilənir.

Köhnə Sabunçu vağzalının binasında yerləşən muzeydə XIX əsrdə dəmir yolunun yaranması tarixini əks etdirən foto və videomateriallər, dəmir yolu və qatar modelləri yer alır. Muzeydə XX əsrdə dəmir yolunda gedən inkişaf proseslərinin müxtəlif sahələrinə aid eksponatlar, dəmir yolu qatarlarının modelləri nümayiş olunur. Burada, eyni zamanda, bədii və sənədli filmlərin nümayişi də nəzərdə tutulur. Zaqafqaziya dəmir yolunun tarixi xəritəsi də muzeyin nadir eksponatlarındandır.

Ağsu-Kürdəmir-Bəhrəmtəpə (53 km)-Zərdab avtomobil yolunun yenidən qurulması ilə bağlı tədbirlər haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Otuz beş min nəfər əhəlinin yaşadığı 24 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Ağsu-Kürdəmir-Bəhrəmtəpə (53 km)-Zərdab avtomobil yolunun yenidən qurulması məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Ehtiyat Fondundan Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə ilkin olaraq 5,0 (beş) milyon manat ayrılınsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsi layihəsində dövlət vəsait qoyuluşu xərclərinin bölgüsündə bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən avtomobil yolunun yenidən qurulmasının başa çatdırılması üçün zəruri olan maliyyə vəsaitini nəzərdə tutsun.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 noyabr 2019-cu il

Azərbaycanın və Qazaxıstanın Baş nazirləri Aktauda iki ölkə arasında fiber-optik rabitə xəttinin təməlqoyma mərasimində iştirak ediblər

Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Əli Əsədov və Qazaxıstan Respublikasının Baş Naziri Askar Mamin noyabrın 19-da Aktau şəhərində Xəzər dənizinin dibi ilə iki ölkə arasında fiber-optik rabitə xəttinin təməlqoyma mərasimində iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Avropa ilə Asiya arasında tarixi İpək yolunun üzərində yeni rəqəmsal İpək yolunu formalaşdıracaq bu layihə Azərbaycanın, Qazaxıstanın, eləcə də Asiya regionunun digər ölkələrinin internet xidməti ilə təmin edilməsində mühüm rol oynayacaq. Fiber-optik rabitə xəttinin inşası hər iki ölkənin rəqəmsal infrastrukturunun güclənməsinə, onların arasında rabitə sahəsində əlaqələrin genişlənməsinə təsir edəcək, eləcə də regionda genişzolaqlı bağlantı xidmətlərinin inkişafına, daha böyük həcmli məlumatların ötürülməsi və region ölkələrinin internet xidməti ilə daha dayanıqlı şəkildə təmin olunmasına öz töhfəsini verəcəkdir. Bu nəhəng layihə çərçivəsində 380-400 kilometr uzunluğunda fiber-optik rabitə xəttinin çəkilişini Azərbaycanın rabitə operatoru "Azertelecom", Qazaxıstanın "Transtelecom" və "KazTransCom" şirkətləri həyata

ta keçirəcəklər. Rabitə xəttinin inşası 2021-ci ilin sonuna qədər tamamlanacaq. Xəttin məlumatötürmə qabiliyyəti saniyədə 4-6 terabit təşkil edəcək.

Baş Nazir Əli Əsədov Xəzər dənizinin dibi ilə fiber-optik rabitə xəttinin inşasının həm Azərbaycanın, həm də Qazaxıstanın yeni tarixində əlamətdar hadisələrdən biri olduğunu qeyd edib və iki

ölkə arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da sürətli inkişafına öz töhfəsini verəcəyini bildirib.

Baş nazirlər iki ölkə arasında ticarət, iqtisadi, investisiya, nəqliyyat və logistika, kənd təsərrüfatı, kosmik və mədəni-humana sahələrdə əməkdaşlığın vəziyyəti və perspektivlərini də müzakirə ediblər.

Milli Məclis Sədrinin rəhbərliyi ilə parlament nümayəndə heyəti Sankt-Peterburqda səfərdə olacaq

Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədovun başçılığında parlament nümayəndə heyəti MDB PA-nın şura və növbəti plenar iclasında iştirak etmək üçün noyabrın 20-dən 22-nə kimi Rusiya Federasiyasının Sankt-Peterburq şəhərində səfərdə olacaq.

Parlamentin mətbuat xidmətinin AZƏRTAC-a bildirdiyi ki, nümayəndə heyətinin tərkibinə deputatlardan Xanlar Fətəyev, Fəzail Ağamalı, Mirkazım Kazımov, Bəxtiyar Əliyev, parlament Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev və digər rəsmi şəxslər daxildir.

MDB PA-nın şura iclasında plenar sessiyada müzakirəyə çıxarılaçaq məsələlər nəzərdən keçiriləcək. Toplantıda quruma üzv ölkələrdə seçkilərin müzakirəsi, Qazaxıstanda, Belarusda, Özbəkistanda bu sahədə görülmüş işlər, ikinci Dünya müharibəsində Qələbənin 75 illiyinə həsr olunmuş tədbirlər, təşkilatın fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi və digər məsələlər müzakirə olunacaq.

Qurumun plenar sessiyasında normativ hüquqi aktlar, ekoloji zərərin hesablanması, sosial turizm, reklam haqqında model qanunlar, ekoloji təhlükəsizlik üzrə milli mərkəzlərin yaradılması və MDB PA-nın növbəti il üçün fəaliyyət istiqamətləri barədə məsələlərə baxılacaq. Milli Məclisin Sədri MDB PA-nın şura və plenar iclaslarında müzakirə ediləcək məsələlərə Azərbaycan tərəfinin münasibətini bildirecək.

Nümayəndə heyətinin üzvləri təşkilatın Sankt-Peterburqun Tavriya sarayında keçiriləcək daimi komitələrinin iclaslarında iştirak edəcək, gündəlikdəki məsələlərə bağlı öz fikirlərini ifadə edəcəklər.

Parlamentin Sədri Oqtay Əsədov səfər çərçivəsində tədbirlərdə iştirak edən nümayəndə heyətlərinin rəhbərləri ilə bir sıra görüşlər keçirəcək.

Milli Məclisin dünən keçirilən plenar iclasında bir sıra qanun layihələri qəbul edildi. Eyni zamanda Prezident İlham Əliyevin müvafiq fərmanına əsasən məhkəmə-hüquq sisteminin həyata keçiriləcək islahatlarla bağlı parlamentə təqdim olunmuş mühüm sənədlər ikinci və birinci oxunuşda geniş müzakirə mövzusu oldu.

Uşaqların zərərli informasiyadan qorunmasına görə cərimələr sərtləşdi

İlk olaraq iclasda "İnformasiya, informasiyalaşdırma və informasiyanın mühafizəsi haqqında", "Uşaq hüquqları haqqında", "Təhsil haqqında", "Reklam haqqında" və "Məktəbəqədər təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (üçüncü oxunuş), həmçinin "Kinematografiya haqqında", "Kütləvi informasiya vasitələri haqqında", "Nəşriyyat işi haqqında", "Televiziya və radio yayımı haqqında", "İctimai televiziya və radio yayımı haqqında", "Telekommunikasiya haqqında" və "Teatr və teatr fəaliyyəti haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə layihə (üçüncü oxunuş) müzakirəyə çıxarıldı.

Milli Məclisin Ailə, qadın və uşaq məsələləri komitəsinin sədri Aqiyə Naxçıvanlı bildirdi ki, bu sənədlərə edilən dəyişiklik "Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında" qanuna uyğunlaşdırmaq məqsədi daşıyır. Qanun layihəsi uşaqların hüquq və azadlıqlarının, sağlamlığının və inkişafının qorunması, onların mədəniyyətinə, psixi, fiziki, sosial inkişafına ziyan vuran informasiya məhsullarından müdafiə olunması sahəsində dövlət orqanlarının, digər hüquqi və fiziki şəxslərin vəzifələrini müəyyən edir. Sənədlər səsvərməyə çıxarılaraq təsdiqləndi.

İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında qanun layihəsi barədə (üçüncü oxunuş) məlumat verən Milli Məclisin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli bildirdi ki, bu sənəd də "Uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında" qanunun tələblərinin pozulması ilə bağlı inzibati məsuliyyəti müəyyən edir.

Dəyişiklikləy əsasən uşaqların zərərli informasiyadan qorunması haqqında qanunvericiliyin pozulması, yeni uşaqlar arasında döviyyəsi qadağan edilən informasiya məhsullarının uşaqların ola biləcəyi yerlərdə inzibati, texniki program və avadanlıq vasitələrinin tətbiq edilmədən yayılması, informasiya məhsullarının yayımçıları tərəfindən televiziya yayımı, kino və video xidmətlərinin göstərilməsi zamanı, hər bir informasiya məhsulunun nümayişindən əvvəl xüsusi kadrda (səhifədə) informasiya məhsulunun yaş kateqoriyasına uyğun işarəsi və yaş məhdudiyyəti barədə, o cümlədən internet informasiya ehtiyatlarında informasiya məhsulunun uşaqlar arasında yayılmasını məhdudlaşdırən xəbərdarlığa dair mətnin yerləşdirilməsinə görə cərimələr tətbiq ediləcək.

Qanunun tələbləri pozularsa fiziki şəxslər 500 manatdan 1000 manatadək, vəzifəli şəxslər 1500 manatdan 2500 manatadək cərimə ediləcəklər. Hüquqi şəxslərin isə 3000 manatdan 4000 manatadək cərimələnməsi nəzərdə tutulur. Qanun layihəsi üçüncü oxunuşda təsdiq edildi.

Iclasda Ailə və Mülki Prosesual məcəllələrdə dəyişiklik edilməsi haqqında (ikinci oxunuş), həmçinin "Uşaq hüquqları haqqında" və "Vadiləyənliyin itirimi və vadiyənin həyata keçirilməsi barədə" qanun layihələri ikinci oxunuşda təsdiqləndi.

"Diaspor" deyil, "diaspora" yazılсын

Azərbaycan Respublikasının "Diaspor fəaliyyətində xidmətə görə" medalının təsis edilməsi ilə əlaqədar "orden və medalların təsis edilməsi haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi haqqında (ikinci oxunuş) Milli Məclisin Mədəniyyət komitəsinin sədri Rəfael Hüseynov məlumat verdi.

Deputat təkliflə çıxış edərkən dedi ki, Azərbaycanca Diaspora iş üzrə Dövlət Komitəsi var. Hər yerə bu qurumun adı ehtiva olmalıdır. Hətta müzakirəyə çıxarılan qanun layihəsində də təsis edilən medalın "Diaspor fəaliyyətində xidmətlərinə görə" nəzərdə tutulduğu qeyd olunur. "Lakin dünənən bir çox ölkələrdə bu söz diaspora kimi işlədilir. İngilis, rus dilində də bu ifadə belə işlənir".

Komitə sədri bildirdi ki, "diaspor" sözü hidroksidlərə, kimyəvi birləşmələrə, maddələrə verilən bir addır. "Təbii ki, Diaspora iş üzrə Dövlət Komitəsi hidroksidlərlə işlə-

Məhkəmə-hüquq sistemində islahatlar dərinləşir

Milli Məclis Prezident İlham Əliyevin bu sahənin daha da təkmilləşməsi ilə bağlı imzaladığı fərmanı yüksək dəyərləndirdi

mir. Komitənin fəaliyyəti xaricdə yaşayan həmvətənlərimizə bağlıdır. Düşünürəm ki, biz də bu ifadəni həm Azərbaycan dilində, həm də komitənin əhəmiyyətli olaraq diaspor deyil, diaspora kimi qeyd etməliyik".

Sənəd səsvərməyə çıxarılaraq təsdiqləndi.

Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, parlamentin Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərov "Azərbaycan Respublikası Hərbi-Dəniz bayraqları haqqında" və "Azərbaycan Respublikası Dövlət Bayrağının istifadəsi qaydaları haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsinin ikinci oxunuşda təqdim etdi. Z.Əsgərov dedi ki, dövlət başçısının bu ilin aprel ayında imzaladığı fərmanla "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri Ali Baş Komandanının bayrağı haqqında Əsasnamə" və "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri Ali Baş Komandanının bayrağının təsviri" təsdiq edildi. Həmin fərmanla Ali Baş Komandanın bayrağının vahid forması müəyyən edilmişdir. Bu səbəbdən də dəyişikliklərin edilməsi tələb olunan bu qanunlarda həmin münasibətlərin tənzimlənməsi ehtiyac qalır. Deputatlar dəyişikliyi müsbət münasibət bildirdilər.

Həmçinin iclasda "Ətraf mühitə təsir qiyətləndirilməsi haqqında", eləcə də Əmək Məcəlləsində və "Məşğulluq haqqında" qanunda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihələri ikinci oxunuşda təsdiqləndi.

Məhkəmə ekspertizası yalnız dövlət tərəfindən həyata keçiriləcək

Sonra iclasda məhkəmə-hüquq islahatlarının dərinləşdirilməsinə dair Azərbaycan Prezidentinin Fərmanının icrası çərçivəsində hazırlanmış ikinci qanunvericilik layihəsi müzakirəyə çıxarıldı. Qanunvericilik paketi barədə parlamentin Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli məlumat verdi.

Qeyd edildi ki, dəyişikliklər edilməsi nəzərdə tutulan qanun layihələrində "Məhkəmə və hakimlər haqqında", "Dövlət məhkəmə ekspertizası fəaliyyəti haqqında", Mülki Prosesual, Cinayət-Prosessual, İnzibati Prosesual, İnzibati Xətalər məcəllələrində, "İnzibati icraat haqqında", "Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında", "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında", "Ədliyyə orqanlarında qulluq keçmə haqqında", "Lisensiyalar və icazələr haqqında" qanunlarda dəyişiklik edilməsi barədədir. İlk oxunuşda müzakirəyə çıxarılan dəyişiklikləri izah edən komitə sədri vurğuladı ki, yeniliklərə əsasən bundan sonra ci-

nayət işlərində məhkəmə ekspertizası yalnız dövlət tərəfindən həyata keçiriləcək. Qeyd etdik ki, məhkəmə-hüquq islahatlarının dərinləşdirilməsi çərçivəsində ilk qanunvericilik aktları paketi bu ilin iyul ayında qəbul olunub və islahatların institusional komponentini əhatə edib. 2020-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minəcək həmin dəyişikliklərə əsasən, itislaşmış məhkəmələrin iki sisteminin - inzibati məhkəmələr və kommersiya məhkəmələrinin yaradılmasının hüquqi təməli qoyulub.

Hazırkı sənədlər toplusuna daxil olan layihələr 12 normativ hüquqi akt, o cümlədən Mülki Prosesual, Cinayət-Prosessual, İnzibati Prosesual, İnzibati Xətalər məcəllələrində, "Məhkəmə və hakimlər haqqında", "Məhkəmə-Hüquq Şurası haqqında", "Dövlət məhkəmə ekspertizası haqqında", "İnzibati icraat haqqında", "Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında" və digər qanunlarda dəyişikliklərin edilməsini nəzərdə tutur.

Qeyd edilən layihələrin hazırlanması ilə əlaqədar Ali Məhkəmə, Ədliyyə Nazirliyi və Baş Prokurorluğun nümayəndələrindən ibarət işçi qrupları yaradılıb, statistik məlumatlar və mövcud təcrübə təhlil edililib, qabaqcıl beynəlxalq təcrübə öyrənilib. Həmçinin hüquq itimayiyetinin, akademik dairələrin, sahibkarların iştirakı ilə geniş ictimai dinləmələr keçirilib.

Müzakirəyə çıxarılan layihələr vahid məhkəmə təcrübəsinin formalaşdırılması və məhkəmə ekspertizasının keçirilməsi ilə əlaqədar fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi kimi iki əsas istiqamətə əhatə edir.

"Məhkəmələr və hakimlər haqqında" qanuna edilən dəyişiklikləy əsasən vahid məhkəmə təcrübəsi yaradılmasının məqsədi ədalət mühakiməsi həyata keçirilərkən məhkəmələr tərəfindən hüquq normalarının eyni cür tətbiqini təmin etməkdir.

Layihəyə əsasən Ali Məhkəmə hüququn tətbiqi üzrə vahid məhkəmə təcrübəsinin həm baxdığı ayrı-ayrı işlər üzrə məhkəmə kollegiyalarının və Ali Məhkəmənin Plenumunun qərarları, həm də Ali Məhkəmənin Plenumunun məhkəmə təcrübəsinə dair verdiyi izahlar vasitəsilə formalaşdırılmalıdır. Ali Məhkəmə izahların dövrün tələblərinə uyğunluğunu təmin etmək məqsədilə onları daim yeniləməlidir.

Qanun layihələrinə əsasən məhkəmələrin fəaliyyətində əskər edilən nöqsanların aradan qaldırılması üçün Ali Məhkəmə tərəfindən monitorinqin təşkil edilməsi nəzərdə tutulur. Monitorinqin nəticələri hakimlərin fəaliyyətinin Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən qiymətləndirilməsi zamanı nəzərə alınacaq.

Özəl məhkəmə ekspertizası institutu yaradılır

Sənədlər paketinə daxil olan ikinci mühüm istiqamət məhkəmə prosesi iştirakçılarının məhkəmə ekspertizasının aparılması ilə bağlı hüquqlarının genişləndirilməsidir. Təklif edilən dəyişikliklərə əsasən yeni bir hüquqi institut - özəl məhkəmə ekspertizası institutu yaradılır, özəl məhkəmə ekspertizası fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün irəli sürülən tələblər müəyyən edilir.

Layihəyə əsasən mülki işlər, inzibati mübahisələr və inzibati xətalara dair işlər üzrə məhkəmə prosesinin iştirakçıları məhkəmə ekspertizası fəaliyyətini həyata keçirən dövlət orqanlarına və ya özəl məhkəmə ekspertlərinə öz təşəbbüsü ilə və öz hesabına ekspertizanın aparılmasını sifariş edə və həmin ekspertizanın nəticələrini məhkəməyə təqdim edə biləcək. "Ali Məhkəmə tərəfindən vahid məhkəmə təcrübəsinin yaradılması vacibdir. Bu qanun layihələrinin qəbul edilməsi özəl məhkəmə ekspertizanın institutu yaratmağa imkan verəcək. Bu qanun layihəsi dövlət başçısının fərmanının icrası ilə bağlıdır. Bu qanun layihələrinin tətbiqinin 2020-ci il yanvarın 1-də qüvvəyə minməsi nəzərdə tutulub".

Hazırda məhkəmə-hüquq islahatları çərçivəsində növbəti normativ hüquqi aktlar toplusu üzərində iş davam edir. Bu sənədlər toplusunda cəza siyasətinin humanizə edilməsi və cinayətlərin dekriminalaşdırılması, məhkəmələrdə baxılan işlər üzrə ödənilən dövlət sumunun dərəcələrinin verilən iddiaların qiymətinə müvafiq olaraq diferensiasiya edilməsi, mülki prosesual qanunvericiliyin kompleks şəkildə təhlili və təkmilləşdirilməsi, məhkəmə qərarlarının icrasının səmərəliliyinin artırılması ilə bağlı qanunvericilik aktlarının layihələri daxildir.

Komitə sədri dedi ki, Prezident İlham Əliyevin məhkəmə-hüquq islahatlarının dərinləşdirilməsi haqqında imzaladığı fərmanın icrası ilə bağlı gələcəkdə yeni böyük qanunlar paketinin təqdim olunması nəzərdə tutulur.

Müzakirələr zamanı çıxış edən deputat Qüdrət Həsənzadə, Fazil Mustafa, Fəzail Ağamalı, Qənirə Paşayeva, Çingiz Qənizadə, Ayten Mustafazadə, Fərc Quliyev bildirdilər ki, Prezident İlham Əliyevin bu sahədəki problemlərin aradan qaldırılması ilə bağlı imzaladığı fərman tarixi sənəddir və ölkədə aparılan islahatların ən önəmliərindən biridir.

Deputat Qüdrət Həsənzadənin fikrincə, hazırda Konstitusiyaya Məhkəmə, Ali Məhkəmə və Apelyasiya Məhkəməsinin hakimləri parlamentin razılığı ilə Prezident tərəfindən təyin edilir. "Prezidentin qərarı ilə hakimliyə təyin olunan şəxslər Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən

necə vəzifədən uzaqlaşdırıla bilər? Hazırda Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən hakimi intizamı qaydada saxlamaq daha asandır, çünki cinayət törətdikdə. Hakimlər ya 70 yaşına qədər, ya da ömürlük təyin olunmalıdır. Hakimlərin iqtisadi müstəqilliyi məsələsinə də yenidən baxılmalıdır. Əgər hakimim evi yoxdursa, evlə təmin olunmalı, xidməti avtomobil verilməlidir. Hakimlərə ən azı 10 min manat məaaş verilməlidir".

Deputat Fərc Quliyev dedi ki, parlamentdə təmsil olunan müxalifət partiyaları da Prezident İlham Əliyevin islahatlar paketini dəstəkləyir və bundan sonra da aparılacaq islahatlarla töhfə verməyə hazırdırlar. Deputat təklif də səsləndirdi. Onun fikrincə, Azərbaycanda özəl dektiv fəaliyyəti ilə bağlı qanun qəbul edilməlidir. Belə bir qanunun qəbulu na ciddi ehtiyac olduğunu bildiren deputat hesab edir ki, axırsız əməliyyatları məhz belə xüsusi dektivlər tərəfindən həyata keçirilə bilər.

Alternativ müstəqil ekspertizaların yaradılması prosesini alqışlayan deputat Qənirə Paşayeva hesab edir ki, bölgələrdə vəkillik institutu gücləndirilməlidir.

Məhkəmə qərarlarının icrası ilə bağlı yeni mexanizim hazırlanmalıdır

Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov isə dedi ki, bu məsələ müzakirə edilərkən ilk növbədə proses konseptual şəkildə baxmalı, daha sonra maddələrlə bağlı təkliflər verilməlidir. "Qanunun fərfəsəli ölkəmizdə bu istiqamətdə aparılan islahatlara uyğundur. Bu gün Azərbaycanda Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bütün sahələrdə olduğu kimi, məhkəmə-hüquq sahəsində də islahatlar həyata keçirilir. Bu proses gələcəkdə də davamlı olacaq".

Komitə sədrinin sözlərinə görə, uzun müddətdir Azərbaycanda məhkəmə-hüquq sahəsində islahatlar həyata keçirilir. Yeni məhkəmə binalarının tikintisi, onların texniki təchizatı, hakimlərin sayının artırılması, vəkillərin test üsulu ilə seçilməsi və digər məsələlər üzrə mühüm işlər görülür: "Bəzi hallarda biz də rastlaşırıq ki, hansısa bir strukturun qanunu pozması nəticəsində məhkəmə elə qərar çıxarmıya məcbur qalır ki, nəticədən narazı qalan tərəflər mütləq olur. Məsələn, əgər bir mənzilla bağlı 4 şikayətçi varsa, onun 1 nəfəri üçün məsələ müsbət həll olunur. Belə olan halda digərləri narazı qalacaq. Elə səbəblər var ki, insanlar zamanında hüquqi addımlar atmır və nəticədə işlər gəlib məhkəməyə çatır. Belə olan halda müxtəlif yollar axtarmağa başlayırıq. Əmək müqaviləsi bağlanmışdan işə qəbul məsələləri ilə bağlı da problemlər bəzən məhkəməyə qədər gəlib çıxır. Bu baxımdan qanunda məsələlərə kompleks yanaşmalıyıq".

Siyavuş Novruzov sözlədi ki, məhkəmə qərarlarının icrası ilə bağlı yeni mexanizim işlənilib hazırlanmalıdır: "Qərar qəbul olunduqdan sonra onların icrası yerinə yetirilməlidir. Bu gün çoxlu sayda belə qərarlar var ki, onların icrası yerinə yetirilmir".

Deputat çıxışı zamanı məhkəmələrin ixtisaslaşdırılmasını da təklif etdi: "Məhkəmələr həm mülki məsələlərə, həm cinayət, həm də uşaq hüquqları ilə məşğul olur. Burada ixtisaslaşmanın müəyyən olmasına və işlər şərhlərdən ibarət. Biz dünyə təcrübəsindəki yenilikləri də nəzərə almalıyıq. Avropadakı prinsipləri də öz qanunvericiliyimizə tətbiq etməliyik ki, vətəndaşlarımız razı qalsın və ədalət zəfər çalsın".

Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Ziyafət Əsgərov da layihələrə münasibət bildirdi. Komitə sədri dedi ki, daxil olan qanun layihələri ilə bağlı 3 suala cavab verilməlidir: "Cənab Prezidentin bizə göndərdiyi qanun layihələrində məsələ qoyulur ki, bu və ya digər hüquqi məsələlərin həllinə vahid yanaşma olsun. Bu vahid yanaşma da ikinci məsələni doğurur - ədalət mühakiməsinin keyfiyyəti yüksəlsin. Bunun üçün Ali Məhkəməyə tövsiyə edilir ki, ümumiləşdirilmə aparsın və bütün məhkəmələr üçün məcburi olan sənəd hazırlansın. Çünki bəzən müstəntiqlər eyni növ cinayətlər üzrə müxtəlif yanaşmalar tətbiq edə bilirlər ki, bu da nəticədə müəyyən narazılıqlara səbəb olur".

Vitse-spkier xüsusi ekspertlərin səlahiyyəti ilə bağlı məsələyə də toxundu: "Gəlin, bunu sınaqdan keçirək, görək özəl ekspertlər necə fəaliyyət göstərəcək. Narkomaniya, ağır avtoqazalara bağlı biz ekspertlərə özəl ekspertlərə həvalə etsək, onların nəticəsinə necə olacağını bilirik. Məhkəmə həmin ekspertizanın nəticəsinə əsas götürüb insan taleyi ilə bağlı qərar çıxaraçaq. Ekspertiza o qədər ağılabatan olmalıdır ki, məhkəmə qərar verə bilsin. Bu qanunları alqışlamaq və ses vermək lazımdır".

Qanun layihələri ayrı-ayrılıqda səsə qoyularaq qəbul edildi. Milli Məclisin plenar iclası başa çatdı.

Rəşad BAĞSƏLİYEV, Fərman BAXIROV (foto), "Azərbaycan"

"Türkiyə" qəzeti: "Mehriban Əliyeva Avropa və dünyada genişmiqyaslı mədəni və sosial layihələrə verdiyi dəstəklə böyük nüfuz qazanıb"

Türkiyənin nüfuzlu "Türkiyə" qəzetində Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva haqqında "Qardaş ölkədə nələr olur? Mehriban Əliyeva ilə Azərbaycanda dəyişiklik ruzigarı" adlı geniş məqalə dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, publisist Yücel Köçün müəllifi olduğu məqalədə qeyd edilir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ictimaiyyətdən gələn səsləri diqqətlə dinlədi, Mehriban Əliyevanın Birinci vitse-prezident vəzifəsinə gətirilməsi ilə dəyişikliklərin döyünməsinə sıklıdı. Ölkədə köhnəməmiş idarəetmə bir tərəf qoyuldu və tamam başqa bir siyasət aparılır.

Müəllif yazır: "Azərbaycan sənəti, mədəniyyəti, ənənələri, qədim tarixi və ədəbiyyat zənginliyi ilə Qafqazın göz bəbəyidir... Azərbaycan torpaqlarının 20 faizi Ermənistan tərəfindən işğal edilən, sayısız-hesabsız sınaqlardan çıxan və bütün itkilərə baxmayaraq, öz sistemini, dövlətçilik ənənələrini nizama salmışdır bacaran ölkədir..."

Azərbaycan erməni lobbisi və onun dünyadakı tərəfdarlarının gücünə, torpaqlarının bir qisminin işğaldə olmasına baxmayaraq, dünya birliyində özünə layiqli yer qazanmaq üçün əhəmiyyətli layihələrə imza atıb. Prezident İlham Əliyevin siyasi iradəsi, çevikliyi və qətiyyəti və məsələlərə Azərbaycan addım-addım uğurlara aparmaqdadır. Məqalədə qeyd olunur ki, Gürcüstan, Ermənistan və Ukraynadakı vəziyyətlərə nəzər yetirdikdə Rusiya ilə ciddi qarşıdurma olan güclərin regiondakı ölkələri təsirdə saxladığını və belə də davam edəceklərini gördükdə Azərbaycan indiki siyasi addımlarının mənasını analiz etmək daha asandır. İran və Rusiya ilə qonşu olması səbəbindən də Azərbaycanın coğrafi mövqeyi və rolü fərqli şəkildə təhlil edilə bilər. İran əhalisinin böyük hissəsini Azərbaycan türklərindən ibarət olması isə İranın Azərbaycanın siyasi həyatına necə təsir etmək cəhdlərini açıq şəkildə göstərir.

Karbohidrogen ehtiyatlarının Azərbaycanı böyük enerji oyunlarının mərkəzinə gətirməsi və bu firtına çində özünü necə qoruyub bilməsinə anlamağımız lazımdır. Bu vəziyyət Prezident İlham Əliyevin balanslaşdırılmış siyasətinin necə səsləşdiyi dizayn olunduğunu göstərməkdir.

Yücel Köç yazır ki, Azərbaycan iqtisadi cəhətdən gücləndi, dəyişikliklərin davamlı hal alması üçün Prezident Əliyevin ciddi həmlələri gündəmədir. "Prezident İlham Əliyev cəmiyyəti hansı dəyişiklik arzuladığını bilir və sözün əsl mənasında, bu məsələdə dinləmək siyasətini genişləndirib. Fərqləndirdi ki, liderə və dövlət başçısına dəstək olan yeganə amil öz xalqı ilə ittifaq çində olmaqdır. Sosial və digər bütün növ mediadakı xəbərlər, xalqdan gələn səslər və hətta ən ucqarlıqdakı səslər belə eşitmək, bu səslərə qulaq asmaq və mövcud vəziyyətdən sui-istifadə etmək istəyən böyük güclərin narazılıqlardan istifadə etməsinə imkan verməmək bir siyasəti və dövlət başçısı üçün misilsiz bacarıqdır".

Müəllif əlavə edir ki, uzun illər ölkənin idarəçiliyində olmuş, yaşları ötmüş şəxslər xalqda ciddi etirazla səbəb oldular. Günün tələbi idi ki, qapılar yeni nəsil üçün açılmalı və mövcud vəziyyətdə milli dəyərlər qorunmalıdır. Bu mənada Birinci vitse-prezident vəzifəsinə təyin olunan Mehriban Əliyevanın müəyyən etdiyi yol və idarəetmə üsulu prosesi daha da irəlilə apardı.

Müəllif onu da yazır ki, uzun illərdi Heydər Əliyev Fonduna rəhbərlik edən Mehriban Əliyeva Avropa və dünyada genişmiqyaslı mədəni və sosial layihələrə verdiyi dəstəklə böyük nüfuz qazanıb. Azərbaycan ciddi beynəlxalq təsir alan layihələr gətirmək sayəsində dünyada Azərbaycanla bağlı lobbilərlə münasibətlər qurmağa nail oldu. Hər tərəfdən blokada alan Azərbaycan haqqıqlarının dünya birliyinə çatdırılması üçün mədəni layihələr işə salındı və bununla da blokadaların aradan qaldırılmasına başlandı. Mehriban Əliyevanın Birinci vitse-prezident vəzifəsinə gətirilməsi qeyd olunan istiqamətlərdə qazanılan nəticələrə şərh etmək üçün haqqıqı ortaya qoydu. Xalq arasında böyük nüfuzu olan Mehriban Əliyevə tamamilə fərqli bir yolu sınaqdan keçirməyə başladı. Cəmiyyətin fərqli siyasi təbəqələrini, hətta narazıları belə mərkəzə cəkmək, onları dinləmək və etiraz etdikləri məsələlərin çarəsini tapmaq siyasəti birinci xanımın siyasi üzümçürlüyü, güclü zəkası və idarəetmə qabiliyyətini nümayiş etdirdi.

Məqalədə o da vurğulan ki, Mehriban xanım Prezident Əliyev idarəçiliyində müxalif olana, hətta belə demək mümkünə, nifrət edən siyasi dairələrə qarşı "yumşaq və dinləyən tərəf" profilini ortaya qoymaqla ictimai sabitliyin qorunmasını da Azərbaycanca yeni nəfəs gətirib. Azərbaycan yənidən və daha fərqli dəyişiklik modelinə keçidini son aylarda atdığı addımlarla açıq nümayiş etdirir. İdarəçilikdə gətirməsi mümkün hesab ediləyən şəxslərin təqaüdə göndərilməsi isə dövlətçilik ənənələri baxımından yeni bir mənzərə sərgiləyir.

Müəllif yazır ki, Mehriban Əliyevanın xüsusi ilə sabiq prezident Əbülfəz Elçibəyin xatirəsinə və onun ailəsinə göstərdiyi ehtiram ictimaiyyətdə böyük rəğbət doğurdu. Mərhum Elçibəyin evinin təmir edilib oğluna təhvil verilməsi xalq tərəfindən ehtiramla qarşılandı. Elçibəyin bir neçə ay əvvəl dünyasını dəyişən heyat yoldaşının yaş mərasimi xərclərini Mehriban Əliyeva tərəfindən qarşılanması onun milli dəyərlərə nə qədər hörmətlə yanaşdığını ortaya qoydu.

Yaxılda qeyd olunur ki, Azərbaycan hakimiyyətinə ən ağır ittihamlar yağdırılan, Əliyevlər ailəsinə tənqid dolu çıxışları ilə müxalifətçilik edən Oqtay Gülləliyev qəza nəticəsində xəstəxanaya düşməsi də Mehriban Əliyevanın diqqətindən yayınmayıb. Qəzədə Əliyev hakimiyyəti günahkar hesab olunsada, Gülləliyevin Birinci vitse-prezidentin tapşırığına əsasən özlə təyyarə ilə Türkiyəyə göndərilməsi və bütün müləicə xərclərini Heydər Əliyev Fondu tərəfindən qarşılanması Azərbaycan ictimai sabitliyinün ünvanının da Mehriban Əliyeva olduğunu açıq şəkildə göstərir.

Yücel Köç yazır ki, Azərbaycan özünü nə Gürcüstan, nə də Ukrayna kimi macəralı küllələrə təslim etməyəcək: "Çünki Azərbaycanın yeri və rolü fərqlidir. Geosiyasi baxımdan Azərbaycanı gəldiyi bu nöqtədə əzməyə cəhd edən gücləri öldürə aşkardır. Ermənistan tərəfindən edilən və mütemadi olaraq müharibənin başlanmasına hesablanan tənxitələri hərəkətlər əsas səbəbi də budur. Yeni gərignlik və müharibə şəraiti böyük güclər üçün zəmin yararması mənasını daşıyır. Bu münasibətdə gərign və bu dəyişikliklərə başqalarının illi deyil, öz millətinin nümayəndələri ilə birlikdə həll etmək uğurun ən böyüyü olacaq".

Əvvəlki 1-ci səh.

Bu, istehsal münasibətlərinin məhsuldar güvvələrinin xarakterinə və inkişaf səviyyəsinə uyğunluğu qanunudur.

İstənilən cəmiyyətin yaxın-uzaq tarixinə nəzər yetirsək, bütün inkişaf proseslərinin bu qanun əsasında tənzimləndiyini, davamlı islahatlardan keçdiyini, bu gün ən yüksək inkişaf səviyyəsinə malik cəmiyyətlərin zaman-zaman ən çox və ən geniş islahat apararı toplum-lardan ibarət olduqunu görə bilərik.

Bir sözlə, həyat islahat üzərində qurulub...

İslahatın olduğu hər yerdə inkişaf var, uzlaşma var, uğur var... İslahatın olmadıqı yerdə isə durğunluq, etalaət, itirən və itirilən nəsillər...

Keçmişə azdan-çoxdan bələdəm. Tarixi romanlar üzərində işləyərək oxuyub-öyrəndiklərim, bu sahənin mütəxəssisləri ilə apardığım qiğzın mükəllimlər milli dövletçilik ənənələrimizin formalaşmasında böyük rol oynadıqı şəxsiyyətlərimizin islahatçı dünyagörüşü barədə müəyyən qənaətlərə gəlməyə imkan verir.

Ağgöyünlü hökmdarı Uzun Həsən, Səfəvilər dövlətinin yaradıcısı Şah İsmayıl Xətai, Əfşarlar sülaləsinin banisi Nadir şah haqqında əsərlər yazmışam. Ona görə nisbətən...

İLHAM ƏLİYEV islahatlarının yeni mərhələsi

Prezidentin sistem islahatları sosial-iqtisadi inkişafın dinamizmini və dövlət idarəçiliyinin daha da modernləşməsinə uğurla təmin edir

tən uzaq tariximizin bu üç şəxsiyyəti haqqında danışmağa özüm də daha səlahiyyətli sanıram. Bu insanların ruhunu, dövrünü daha aydın duyuram, çünki onlarla asanlıqla təmasa keçə bilirim.

Onların hər biri öz zamanələrinin qüdrətli islahatçıları idilər.

Uzun Həsən "Qurani-Kərim"i türk dilinə tərcümə etdirmişdi. Hərbi-tayfa prinsipləri əsasında fəaliyyət göstərən əyanların bölüclüklü fəaliyyətinin zəiflədib, əraziyə geniş olan dövləti gücləndirməkdən ötrü maliyyə və inzibati islahatlar həyata keçirmişdi. Vergilərin həcmini azaltmışdı. Təbəələri arasındakı mübahisə və şikayətləri ədalətli həlli məqsədilə "Qanunname" tərtib etdirmişdi. Qanunları pozan hər kəsin layiqincə cəzalandırılması üçün bütün vilayətlərdə sərt cəza mexanizmi formalaşdırmışdı.

Hələ Şah İsmayıl Xətai...

Bu yenilikçi sərkərdənin öz dövründə cəmiyyət həyatının müxtəlif sahələrində apardıqı islahatlar cild-cild tədqiqatlarla mövzudur. Qıscaca olaraq onu bildirmək ki, bu gün üç rəngli, ayıl-ulduzlu dövlət bayrağımızın üzərində rənglərin simvolikasiə işlədilmiş türkçülük, müasirlik və islam ideyasının vəhdəti Şah İsmayılın dövründən, apardıqı islahatlardan, cəmiyyət üçün müəyyən etdiyi qayda-qanunlardan, formalaşdırdığı milli dövlətçilik prinsiplərindən gəlir.

Nadir şah da siyasi və ictimai həyatın hər sahəsində köklü islahatlar aparıb möhtəşəm və cəhanşümlü imperiya qurmaq fəaliyyətinin əsas qayəsi kimi görürdü. Onun apardıqı islahatlar həttə məzhəb davalarının aradan qaldırılması, dinin dövlətdən ayrılması kimi o dövr üçün son dərəcə çətin və mürəkkəb məsələləri belə əhatə edirdi.

Bu islahatların öz məqsədinə nə dərəcədə çatması indi tarixin bəri üzündən o qədər də önəmli deyil, önəmli olan bu şəxsiyyətlərin irəli sürdükləri islahat təşəbbüslərini, bu təşəbbüslər işığında formalaşdırdıqları milli ideallarıdır, illər, əsrlər sonra xalqa rəhbərlik məsuliyyəti öz üzərinə götürəcək dövlətçilə xələflərinə mənəvi miras kimi ötürükləri missiyadır.

...Aradan qərinələr, əsrlər ötdü. Adlarını çəkdiyim tarixi şəxsiyyətlərimizin zamanın sərt realitələri üzündən axıra qədər bilmədikləri islahatlar XX yüzilliyin ortalarında öz layiqli davamçısını tapdı. Böyük şəxsiyyətlərimizin nurlu obdrazlarını öz xarizmatik simasında bütünləşdirən, onların arzu və amallarını yerinə yetirməyə qabil olan qüdrətli Liderə qovuşdu. Bu Lider, milli dövlətçilik tariximizin ən böyük islahatçısı olan Ulu Öndər Heydər Əliyev idi.

Tarix haqqında mənimsədiyim bilgilərin öyrətdiyi bir həqiqət də var: xalqın, dövlətin, bir qədər də geniş əhatədə götürsək, bəşəriyyətin yaddaşında o şəxsiyyətlər qalır ki, onlar hansısa islahatların müəllifi olublar, insanlar üçün mü-tərəqqi yeniliklər yaradıblar, torpağın köksündə ucaldıqları maddi mədəniyyət nümunələrində, tikililərdə, yollarda, körpülərdə, bulaqlarda nəcib əməllərinin imzası var,

həyata keçirdikləri dəyişikliklərin cəmiyyətə az-çox faydası toxunub.

Bu, zamanın xatırlaya bildiyi qüdrətli dövlət adamlarına də aiddir. Qoca dünyanın sinəsindən o qədər sərkərdələr, yaşadıqı dövrdə adı-sanı aləmə sığmayan cəngavərlər, yürüşlərin önündə gedən igid bahadırılar, işğalçı qoşun rəhbərləri ötüb keçib ki...

Amma indi hanı onlar?!

Əgər hansısa salnaməçinin qeydlərinə, daş kitabələrə, xalqın yaratdıqı folklor nümunələrinə adları düşsə, bəlkə kimsə epizodik olaraq xatırlasın, şəxsiyyətləri ilə maraqlansın. Əgər belə bir soruq da yoxdursa, bu insanlar, sanki heç olmamış kimidirlər. Buradan hansı nəticə çıxır?! Bir var qılınc gücünə hansısa əraziləri fəth edib, müəyyən müddət öz hökmündə saxlayasan, sonra qoşun-laşkəri daha güclü bir işğalçı gəlib hər şeyi əldən ala, bir də var, konkret bir coğrafiyada hökməkm təməllərə söykənən elə dövlət institutları formalaşdırsan, maddi-mədəni dəyərlər ərsəyə gətirəsən, xalqın bu günü və gələcəyi üçün elə əsaslar yaradasan ki, bu əsaslar dövlətçiliyi bir də heç zaman sarsılmağa qoymaya... Əsl dövlət xadimləri bu ikincini bacaranlardır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev ötən əsrin 60-cı illərinin sonlarından etibarən, sovetlərin son dərəcə çətin şərtləri çərçivəsində də olsa, Azərbaycan xalqı üçün möhkəm dövlətçilik dəyərləri formalaş-

Cənubun maraqlarının düz kəşimə nöqtəsində...

Amma Heydər Əliyev bütün maneələri dəf edərək bu islahatları apardı və bu günün qüdrətli Azərbaycanı üçün möhkəm, sarsılmaz təməllər formalaşdırdı.

Bu gün ölkədə aparılan islahatlar Ulu Öndərin ruhunun davamıdır...

Bu islahatlara bütün Azərbaycan xalqı sevinir. Ən çox şad olansa Heydər Əliyevin əbədiyaşar ruhudur, şəksiz ki...

"İnanıram ki, mənəm axıra qədər bilmədiyim taleyüklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa qaldıra biləcəm".

2003-cü ilin prezident seçkisi ərəfəsində Azərbaycan xalqına müraciəti zamanı Ulu Öndər gələcəkdə yerinə yetirilməli olan taleyüklü məsələlər, planlar, işlər deyərək həm də sistem islahatlarını nəzərdə tuturdu.

Böyük strateq yaxşı bildirdi ki, onun daha çox keçid dövrünün realitətlərinə uyğun formalaşdırdığı idarəçilik sisteminin zaman-zaman təkmilləşdirilməsinə, yeniləşən dünyanın çağırışlarına, vətəndaşların gözləntilərinə uyğun qurulmasına ehtiyac olacaq.

Bu gün Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev məhz sistem islahatları aparır. Ölkənin idarəçilik sistemini müasir dövrün realitətlərinə

Mehriban Əliyeva şəxsiyyəti isə bütün bu amillərin hamısını istisna edir. Onun fitri təşkilatçılıq istedadı, peşəkər mənecer keyfiyyətləri, insanların motivasiya etmək bacarığı Azərbaycan cəmiyyətinə 2004-cü ildən fəaliyyətə başlamış Heydər Əliyev Fondunun yerinə yetirdiyi irimiqyaslı layihələrdən bəllidir.

İllər ötdükcə sırası genişlənən, öz məqsədlərinə çatarı, sıralı vətəndaşların həyatında real nəticələrə ilə görünən bu sosial-humanitar layihələr, Heydər Əliyev Fondunun hər hansı sosial probleminin həllinə çalışın on minlərlə vətəndaşdan ötrü son ümid yerinə çevrilməsi, Azərbaycanın evsahibliyi etdiyi möhtəşəm bəynəlxalq tədbirləri ən yüksək səviyyədə təşkil etməsi insanların Mehriban xanım haqqında təsəvvürlərini daha da dəqiqləşdirib möhkəmləndirib.

"Məsələ səxsen Mehriban xanımın nəzərətindədir", "Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə yeni layihə həyata keçirilir", "Mehriban xanımın tapşırıq verib, problemi yoluna qoyacağıqlar"... Sırası Azərbaycan vətəndaşının təsəvvüründə indi bu kəlmələr istənilən işin uğurla başa gələcəyinə, hər hansı problemin qüsuruz həllini tapacağına, vətəndaşın dövlətdən məmnunluğuna irəlilədən əminlikdir.

Çünki bu ad olan yerdə hansısa dövlət məmurunun problemi həll etmək əvəzinə insanları yola verməsi, işlərin icrasını yubandırması,

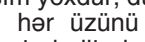
kən, onların bütün müalicə və reabilitasiya xərclərini Heydər Əliyev Fondu tərəfindən ödənilməsinin təmin edən Mehriban xanım Əliyeva idi.

Bu xüsusiyyət indi, bir günün içində formalaşmayıb. Bu, Ulu Öndər Heydər Əliyevdən əxz edilmiş davranışdır, dövlətçilik ədəbidir.

Hələ 70-ci illərdə Ulu Öndər rayonlara, sadə zəhmət adamlarının görüşünə gedərək o zaman hələ yeniyetmə olan İlham Əliyev də onu müşayiət edirdi, insanların qayğılarını, dövlətdən gözləntilərini duyurdu, Heydər Əliyev vətəndaşlara sevgi dolu münasibətdən görüş-götürürdü. Anlayırdı ki, bir dövlət adamının gücü xalqdan gəlir. Bir dövlət adamının əsas missiyası xalqa verdiyi faydalarla onları ən yüksək səviyyəyə təşkil etməsi insanların Mehriban xanım haqqında təsəvvürlərini daha da dəqiqləşdirib möhkəmləndirib.

"Məsələ səxsen Mehriban xanımın nəzərətindədir", "Mehriban xanımın rəhbərliyi ilə yeni layihə həyata keçirilir", "Mehriban xanımın tapşırıq verib, problemi yoluna qoyacağıqlar"... Sırası Azərbaycan vətəndaşının təsəvvüründə indi bu kəlmələr istənilən işin uğurla başa gələcəyinə, hər hansı problemin qüsuruz həllini tapacağına, vətəndaşın dövlətdən məmnunluğuna irəlilədən əminlikdir.

Çünki bu ad olan yerdə hansısa dövlət məmurunun problemi həll etmək əvəzinə insanları yola verməsi, işlərin icrasını yubandırması,

Az yaşım yoxdur, dünyanın, demək olar, hər üzünü görmüşəm. Müəllifi dəqiq belli olmasa da, daha çox Cöhrilə ədal edilən maraqlı bir kəlam var, deyir, "İyirmi yaşında liberal olmayanın ürəyi, qırx yaşında mühafizəkar olmayanınsa ağı yoxdur".

səhnlərkəlik göstərməsi sadəcə olaraq mümkün deyil. Axi dərhal bütün bunlara görə hesabət vermək, tapşırılan işə səhnlərkə münasibətin məntiqli bir izahını tapmaq var...

Əgər bir layihə Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə həyata keçirilir, bir iş onun nəzarəti altında görülürsə, burada bütün detallar saat mexanizmi kimi nizamlı çalışmalıdır, bir-birini hərəkətə gətirməlidir, əməli nəticə yaratmalıdır. Mehriban xanım iracçı komandalara da konkret layihələr üzrə formalaşdırır. Hər kəsə işin ən yaxşı bildiyi, ən yüksək keyfiyyətlə yerinə yetirə biləcəyi hissəsini həvalə edir. Sonda ortaya qoyulan nəticə də keyfiyyətli olur.

Bu səbəbdən **Azərbaycan Prezidenti verdiyi islahat qərarlarının icrasında Mehriban xanımın güvənini. Ona həvalə edilmiş hər bir strateji layihənin öz məqsədinə çatacağına əmindir. Ona görə də cəmiyyət üçün xüsusiyyətlərinə həssas məsələ olan, sırası vətəndaşların dövlətdən çoxsaylı gözləntilərini əks etdirən, islahatların, demək olar ki, əsas qayəsi sayılan sosial sahədə gənişmiqyaslı layihələrin icrası missiyası məhz Mehriban xanımın üzərindədir.**

İlham Əliyev bilir ki, sırası vətəndaşları düşünərək irəli sürdüyü və onlar üçün ən vacib layihələrin icrasına məhz ən çox inandıqı şəxs nəzarət etməlidir. Bu halda ölkə rəhbəri vaxtının əsas hissəsini belə kar işlərə sərf etməyib dövlətin bu günü və gələcəyi üçün digər strateji məsələlərə məşğul olmağa bilir. Mehriban xanım Əliyeva faktoru dövlətin yükünü azaldır. Dövlət təsəvvürlərini operativ, çevik, bir-biri ilə əlaqəli şəkildə çalışmasını təmin edir.

Cənab İlham Əliyev də, Mehriban xanım Əliyeva da çox tez-tez müxtəlif məkanlarda insanların ehtəsindədirlər, Azərbaycan vətəndaşları ilə birgədirlər, görülməsi hansısa işi, yaradılması hansısa xoş nəticəni onlara təqdim edirlər, insanların yeni gözləntilərini, istəklərini və arzularını dinləyirlər.

Bəzilərini bunu yeni bir yanaşma, yeni bir tərz kimi yozmağa çalışır. Amma bütün bunlar indinin menzarəsi deyil axı...

Azərbaycan insanı əzəldən onları öz yanında, yaxınında görüb və belə doğmalıqla tanıyıb. Xatırlayırsınız, illər əvvəl Lənkeranda binə uçaqda da, Kürüqrağı kəndləri su basanda da, başqa fəvqəladə hadisələr zamanı da sadə bir geyimlə dərhal hadisə yerinə tələsib insanların dadına yetişən Prezident İlham Əliyev idi.

2005-ci ildə indiki "İçərişəhər" metrosunda qəza baş verərək xəstəxanaya gedib yaralılara bir-bir baş çə-

İllərin qazandırdığı həyat təcürübəsinə əsaslanaraq deyə bilərəm ki, cəmiyyət üçün liberal gəncliyin enerjisi də, mühafizəkar yaşlı nəslin qoruduğu ənənələr də çox dəyərlidir. Amma bir-biri şərtdir ki, bunlar bir-biri ilə ziddiyyətli gərib cəmiyyəti ya yenilik xatirinə tələskənliklərə, ya da mühafizəkarlıq xatirinə inkişaf proseslərindən geridə qalmağa məhkum etməsin.

Azərbaycan Prezidentinin apardıqı islahatların uğur formulu isə bu ikiliyin sintezini yarada bilməsindədir. **İlham Əliyev bu islahatlarla müstəqillik tariximizin yeni bir dövlətçilik ənənəsinə də yaradır.** Azərbaycan dövlətinin inkişafında müəyyən xidmətləri olan, indi işə yəşən, səhnlətinə nəzərə alaraq istəfə mədəniyyəti sərgiləyən insanlar hörmət-izzətlə yola salınır. Prezident onları qəbul edib, təşəkkürünü, dövlətin bu insanlara xoş münasibətini yetirir.

Eyni zamanda yüksək vəzifələrə təyinat etdiyi şəxsləri, o cümlədən gənc icra başçıların qəbul edərək xalqın şahidliyi ilə onlardan gözləntilərini çatdırır, məsuliyyətli olmağı, insanlara, onların problemlərinə həssas münasibət göstərməyi tapşırır, vətəndaşlara bu şəxslərin fəaliyyətinin daimi ictimai nəzarətə saxlanması mesajını verir.

Bu sivil cəmiyyətlərə xas təzdir. İnkişaf belə baş verir, tərəqqi belə əldə olunur, vətəndaş cəmiyyəti bu minvalla formalaşır.

Azərbaycan Prezidentinin yüksək vəzifələrə təyinat etdiyi şəxslərinin karyera yoluna nəzər salıram, hər təyinatın arxasında şəxslərin uğur hekayəsi var.

Azərbaycanın yeni Baş Naziri Əli Əsədov iqtisadiyyatı mükməkən bilən mütəxəssisdir. Heydər Əliyev başlatdıqı dövlət quruculuğu prosesinin ağırılığına ilk gündən çiyin verib. I çağırışı Azərbaycan Milli Məclisinin deputatı olub, iqtisadi qanunvericilik prosesində müstəsna xidmətlər göstərib. Ulu Öndər peşəkərliyinə, şəxsi keyfiyyətlərinə güvənərək hələ 1998-ci ildə ona iqtisadi məsələlər üzrə köməkçisi kimi yüksək etimad göstərib.

Əli Əsədov son onilliklərdə Azərbaycanda həyata keçirilən tikinti-abadlıq tədbirlərində, dünyaya səssalan möhtəşəm layihələrdə əsas koordinator kimi yaxından iştirak edib. Tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayın məmləkətimizdə əldə olunan sosial-iqtisadi nailiyyətlərdə onun da şəksiz payı var. Ən əsası dövlət başçısının tərəfindən son dövrlərdə yeni keyfiyyətli mərhələsinə qədəm qoyan islahatlar stratejiyasının icrasında da fəaldır, təşəbbüskardır. Bu zəngin təcürbə ilə ölkəmizin Baş Naziri kimi də Prezidentin etimadını yənə də doğruldacağına böyük inamımız var.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının yeni rəhbəri Samir Nuriyev xaricdə təhsil almış gənc, peşəkər kadrlardandır. Karyera irəliləyişləri gözlemimizdə onunda baş verdi. İçərişəhər Dövlət Tarix-Memariq Qoruğu İdarəsinin rəhbəri kimi bu tarixi məkanada yerinə yetirdiyi layihələrdə onun bəşəriyyətin tarixi icasına çevrilməsi mühüm töhfə verdi.

Prezident daha sonra ölkəmiz üçün yenilik olan Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin (MİDA) formalaşmasını bu gənc şəxsə həvalə etdi. Samir müəllim də dövlət başçısının böyük dəstəyi, birbaşa nəzarəti altında sosial mənzil sistemini çox uğurla qura bildi, minlərlə ailə ev sahibi oldu, qarşıdaqı dövrlərdə isə daha on minlərlə ailə dövlətin bu lütfündən yararlanacaq. Bu nailiyyətləri Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsində də davam etdirir. Yənə də Prezidentin dəstəyi ilə bu sahədə köklü dəyişikliklərə imza atdı, illərlə davam edən, xaotik və eybəcər hal alan şəhərsalma prosesinin yerində Prezidentin istədiyi müasir, modern sistem bərqərar etdi. Bu prosədə üzdanıraq mədəniyyət vasitəsilə "tikinti maqnatlarının" şantajına, bədnam təsirlərinə məruz qalsa da, düz yolundan çəkinmədi, Prezidentin tapşırıqlarını əvvəldən sonadək qətiyyətlə, prinsiplillə icra etdi. İndi isə Prezident Administrasiyasının yeni rəhbəri kimi daha mühüm missiyasını yerinə yetirməlidir. Yetirəcək də...

Yeni iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov da gənc olmasına baxmayaraq uzun illərdir ki, yüksək dövlət qulluğundadır. Hələ gənc yaşlarından ona göstərilmiş etimadları doğrultduğundan peşəkər mənecerlik sənətindən məqsədəyönlü istifadə üçün ölkənin təhsil naziri vəzifəsinə təyinat edildi. Uzun illər etalaət mühitində olan təhsil sektorunda nəzərəcarpaqcaq yeniliklər yaratdı. Bu sahəni xeyli gücləndirdi, bacardıqı qədər prinsiplillə göstərdi. Sonra rəhbər təyinat olunduğu vergi sistemində də köklü dəyişikliklərə başladı. Şəffəfallığı, qanunlara riayət olunmasını, vergidən yayınma hallarının qarşısının alınmasını təmin etdi. Prezidentin bu sahədə sistem dəyişikliklərinə keçilməsi barədə tapşırığını sözün düzü, heç birimizin gözlemədiy qədər operativliklə və keyfiyyətlə icra etdi.

Billərəm ki, Mikayıl Cəbbarovun indiyə qədərki fəaliyyət sahəsinin gedişi, uğurları təkcə bir şəxsədən asılı deyil. Təhsil də, vergi də, ümumən iqtisadiyyat da sayısız-hesabsız faktorlardan asılı olan kifayət qədər mürəkkəb, əlaqəli sektorlardır. Ona görə də ola bilər ki, gənc nazirin effektivlik göstəriciləri hələ yüz faizə çatmayıb. Amma əsas odur ki, Mikayıl Cəbbarov indiyədək səhvlərə də yol verməmiş və ona tapşırılan vəzifələri doğru-dürüst, halallıqla yerinə yetirməkdən ötrü bütün potensialını ortaya qoyur.

Prezidentin apardıqı qədr islahatları, nümayiş etdirdiyi mövqə belə bir qənaətə də formalaşdırır ki, daha bir vəzifədə uzun müddət qalmaq səhvlərə yoxdur. Hər şey, müasir biznes dilində desək, şəxsin KPI-dan, yəni əsas fəaliyyət göstəricilərindən asılıdır. Kim işi yarıda biləcəksə, ona yəne etimad göstəriləcək, yeni işlər, yeni layihələr tapşırılacaq, özünü doğrulda bilməyənə isə qısa müddətdən sonra vəzifəsi ilə vidalaşmalı olacaq.

Bu, cənab İlham Əliyevin dövlət idarəçiliyi sistemində qurduğu motivasiya sistemidir, həm də...

Nə gizlədim, bəzən yaşlı nəslin cavanlara tərəddüdələ yanaşdıqlarını, bədgüman fikirlərə düşdüklərini də hiss edirik. Açıq, onu da ayırd edə bilmirəm, bu, səmimi tərəddüd duyğusudurmu, yoxsa cavan yaşda yüksək vəzifələrə təyinat alan şəxslərə adicə qıbzət?!

Amma ələ, ya belə, bu hissə yer olmamalıdır. **Biz yaşlı nəsillə gənclərə həm yol verməliyik, həm də təcrübəmizlə onlara dəstək olmalıyıq. Əziz həmyaşıdlarım, gəlin dövlət rəhbərliyimizin etimad göstərdiyi, işə tapşırıldıqı cavanlar haqqında bədgümanlıq etməyək.**

Prezident İlham Əliyev apardıqı islahatlarla, etdiyi müsbət dəyişikliklərlə Azərbaycanı yenidən qurur, yenidən yaradır, müasirləşən dünyamızda ölkəmizi önə çıxır. Onun reallaşdırdığı Bakı-Tbilisi-Ceyhan, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, Bakı-Tbilisi-Qars, "Cənub qaz dəhlizi", Böyük İpək yolu kimi layihələr təkcə Azərbaycan vətəndaşına, Qafqaz insanına deyil, ümumilikdə bəşəriyyətə töhfə verir...

Mən yazıçıyam, yazırınsa gücü xəyallarımdadır. Bir vaxtlar Nazim Hikmət yazırdı ki, "Ən gözəl günler hələ yaşanmamış günlərdir". Mən də xəyallarımın gücü ilə illər sonranı, hələ yaşanmamış günlərin gözəlliklərini düşünə bilərəm, illər sonranın Azərbaycanını düşüncələrimdə şəkilləndirməyi bacarıram.

Aradan on beş il keçən sonra - 2005-ci ilin Azərbaycanını indikindən də möhtəşəm, indikindən də qüdrətli görürəm...

Bu xəyallar reallıqdan doğur. İlham Əliyevin sayəsində, İlham Əliyevin islahatları nəticəsində hər şey çox gözəl olacaq...

Hüseynbala MİRƏLƏMOV, Milli Məclisin deputatı, YAP Xətai rayon təşkilatının sədri

Daxili İşlər naziri Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin rəisini şəxsi heyətə təqdim edib

Daxili işlər naziri, general-polkovnik Vilayət Eyvazov Daxili İşlər Nazirliyində Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin yeni rəisi, polis polkovniki İslam Hümətovu bu qurumun şəxsi heyətinə təqdim edib.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, polis polkovniki İ.Hümətovu uzun illər daxili işlər orqanlarında müxtəlif rəhbər vəzifələrdə xidmət etmiş təcürbəli polis zabiti kimi xarakterizə edən general-polkovnik Vilayət Eyvazov baş idarənin əməkdaşlarına müasir dövrün tələb və çağırışları kontekstində xidməti fəaliyyətin daha da təkmilləşdirilməsi üçün konkret tapşırıq və tövsiyələrini verib, qarşıda duran yeni vəzifələrdən danışıb.

Nazir insanlarnın həyat və sağlamlığına ciddi təhlükə yaradan, bir çox ağır cinayətlərin törədilməsinin əsas səbəblərindən, transmilli müntəşəkkil cinayətkarlığın qlobal xarakter almış ən qorxulu və zərərli növlərindən olan narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı qətiyyətli mübarizənin əhəmiyyətini qeyd edib, bu mübarizənin dövlət siyasəti olmaqla ölkə Prezidentinin daimi nəzarətində olduğunu vurğulayıb.

Daxili işlər naziri V.Eyvazov baş idarənin struktur qurumları arasında qarşılıqlı əlaqələrin effektiv təşkilini, əməkdaşların peşəkərliyini, tapşırılan sahəyə cavabdehliyinin artırılmasını, tələbkərlilik və nəzarətin daha da gücləndirilməsini tələb edib. O, narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi ilə məşğul olan şəxslər barədə əməliyyat məlumatlarının əldə edilməsini, onların ifşa olunması üçün ixtisaslı əməliyyat tədbirlərinin hazırlanıb həyata keçirilməsini, bu sahədə xarici dövlətlərin müvafiq qurumları ilə informasiya və təcürbə mübadiləsinin daha səmərəli qurulmasını vacibliyini diqqətə çatdırıb.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Ağdam rayonunda vətəndaşları qəbul edib

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova noyabrın 19-da Quzarı qəsbəsindəki Heydər Əliyev Mərkəzində vətəndaşları qəbul edib. Qəbuldan əvvəl Ümummilli Lider Heydər Əliyev Mərkəzinin qarşısında ucaldılan abidəsi önünə gül dəstələri düzülüb, da hi rəhbərin xatirəsi ehtiramla yad olunub.

Ağdam, Tərtər və Bərdə rayonlarından olan sakinlərin iştirak etdikləri qəbulda qadın və uşaq hüquqlarının müdafiəsi, məşğulluq, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların müalicəsi, boşanmaların yaratdıqı problemlər və sair kimi məsələlərlə bağlı müzakirlərə baxılıb.

Qəbulda vətəndaşların Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sahəyə dair məsələləri araşdırılaraq cavablandırılıb və aidiyyəti üzrə tədbirlər görüldü. Komitənin səlahiyyətlərinə aid olmayan müraciətlərlə əlaqədar vətəndaşlara hərətfərəli izahat verilib, icrası nəzərdə saxlanılmaqla aidiyyəti strukturlara çatdırılacağı bildirilib.

1949

Sumqayıt - 70

2019

Əvvəli 1-ci səh.

Respublikamızın dövlət müstəqilliyinin bərpasından sonra Sumqayıt özünün sosial-iqtisadi yüksəliş salnaməsini zənginləşdirməkdə davam etmişdir. Müvəffəqiyyətlə gerçəkləşdirilən dövlət proqramları və infrastruktur layihələr çərçivəsində Sumqayıt Texnologiyalar Parkı və Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı, həmçinin digər mühüm obyektlər qurulmuşdur. Şəhərin iqtisadi strukturuna daxil olan kimya və neft-kimya, qara və əlvan metallurjiya, maşınqayırma və elektrometallurjiya, eləcə də yüngül sənaye sahələri qabaqcıl texnoloji avadanlıqla təchiz edilmişdir. Digər orta və irihəcmli kapital tutumlu müəssisələrin də yenidən qurulmasına tapşırıq verilmişdir. Bütün bunların barzəsində Sumqayıtda xalqın milli burjuaziyası olan güclü sahibkarlar zümərəsi formalaşmışdır.

Bu gün ölkədə sosial-iqtisadi inkişafı şərtləndirən ən əsas amil ictimai

Əminliklə deyə bilərik ki, Sumqayıt şəhərinin tarixinin ən əlamətdar səhifələri xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Mehdi Ulu Öndərin diqqət və qayğısı sayəsində ötən əsrin 70-80-ci illərində Sumqayıtda xüsusən neft və kimya sənayesinin sürətli inkişafı üçün geniş imkanlar açılmış, zamanın tələblərinə uyğun texnologiyalar əsasında yeni-yeni istehsal sahələri istismara verilmişdir.

Böyük strateq Heydər Əliyev 1971-ci il 7 aprel tarixdə 22 yaşlı Sumqayıt gəzərkə Ruminia nüməyəndə heyəti ilə birgə "Üzvi sintez" zavodunda olmuş, səxləri gəzərkə buraxılan məhsulların keyfiyyəti, insanları iş və məişət şəraiti ilə maraqlanmış, məsləhət və tövsiyələrini vermişdir. Ümumiyyətlə, Azərbaycanca 34 illik rəhbərliyi müddətində 16 dəfə Sumqayıtda olan Heydər Əliyevin hər səfəri şəhər tarixinə mühüm hadisə kimi yazılmış, yeni inkişaf mərhələsinin başlanğıcı olmuşdur.

ruculuğunda əsaslı irəliləyişlər müşahidə olunur: abadlaşan, gözəlləşən Sumqayıt modernləşir, metropoliya standartlarına yaxınlaşır. Yeni standartları tətbiq etmək, Sumqayıt Bakı-nin inkişaf səviyyəsinə çatdırmaq kifayət qədər gərgin iş tələb etsə də, şəhər rəhbərliyi qarşıya qoyulmuş məqsədə yetişməkdə olduqca israrlıdır. Çünki bu global inkişaf planı - abadlıq-quruculuq tədbirləri bilavasitə möhtərəm Prezidentin nəzarəti altında həyata keçirilir. Bu gün Sumqayıtda bir çox ünvanlarda sosial obyektlər yaradılmış, şəhərin infrastrukturunu təmizləmək olar ki, tam yenidən qurulmuş, genişləndirilmişdir.

Global layihələrdən biri də yeni Dənizkənarı bulvarın çox yüksək səviyyədə salınması olmuşdur. Bu tapşırıq şəhərin hazırkı rəhbərliyi tərəfindən ən qısa müddətdə icra edilmiş və cənab İlham Əliyev bu faktı xüsusi qeyd etmişdir: "Bu bulvarın yaradılmasında şəhər rəhbərliyinin xüsusi təşkilat qabiliyyəti, Sumqayıt sakinlərinin

lar hesabına genişləndirmədən qarşıya qoyulmuş strateji hədəflərə yetişmək mümkün deyildir. Bu baxımdan 2016-cı ilin 26 sentyabrında keçirilmiş ümumxalq referendumunun nəticəsi olaraq Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti postunun təsis edilməsi, Mehriban xanım Əliyevanın bu posta təyin olunması islahatların uğurla reallaşdırılmasına əsaslı təkan vermiş və dövlət idarəçiliyi sisteminin təkmilləşdirilməsinin başlanğıcı olmuşdur.

Demokratik inkişaf və modernləşmə yalnız yüksək maddi rifah şəraitində özünə möhkəm ictimai dəyər tapıb bilər. Təsəffüf deyildir ki, Prezident cənab İlham Əliyevin fəaliyyətində iqtisadiyyat həyata keçirilən islahatların əsas ağırlıq mərkəzini, nüvəsini təşkil etmişdir. Təkcə son aylarda həyata keçirilmiş inqilabi sosial islahatlar paketi Azərbaycanda xalqın mənafeyinin ön planda olduğunu bir daha təsdiqləyir. Son aylarda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün müdafiəsi zamanı şəhid olmuş insanların ailələrinə 11 min manat məbləğində birləşmiş ödəniş edilmiş, zəlzələdən ciddi zərər çəkmiş vətəndaşlar üçün evlərin inşasına başlanılmış, devalvasiya nəticəsində banklara borcu yaranmış vətəndaşların borcları müəyyən şərtlər cəvabında kompensasiya edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 1 aprel tarixli "Əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında" sərəncamı əsasında 14 kateqoriya üzrə sosial müavinətlər, 7 kateqoriya üzrə Prezident təqaüdləri orta hesabla 100 faiz artırılmışdır. Dövlət başçısının 2019-cu il iyunun 18-də imzaladığı sərəncamlar sosial-yönümlü islahatların davamlı səciyyə daşıdığı bir daha təsdiqlənmişdir. Bu baxımdan minimum əməkhaqqının məbləğinin il ərzində ikinci dəfə 40 faizə yaxın artırılaraq 250 manata çatdırılması xüsusi vurğulanmalıdır.

İmzalanmış sərəncamlar əsasında minimum aylıq əməkhaqqının 180 manatdan 250 manata artırılması; dövlət qulluqçularının aylıq vəzifə məaflarının 50 faiz artırılması; pensiyaların minimum məbləğinin 160 manatdan 200 manata qaldırılması; hərbi və hüquq mühafizə orqanlarının xüsusi təhsil məktəblərinin və mülki işçilərinin əməkhaqqının məvəciblərinin 40 faiz artırılması; dövlət ümumi təhsil və peşə təhsil müəssisələrində çalışan, bilik və bacarıqlarını diaqnostik qiymətləndirilməsi aparılan müəllimlərin vahid aylıq vəzifə məaflarının orta hesabla 20 faiz artırılması təmin edilmişdir. Ümumilikdə yeni sərəncamlar 1 milyon 350 minə qədər vətəndaşın əməkhaqqında ciddi artımlara səbəb olmuşdur.

İş adamlarına münasibətin əsaslı şəkildə dəyişdirilməsi, onların fəaliyyətinə önü müdaxilələrin aradan qaldırılması da qarşıya qoyulmuş ciddi tələblərdən biridir. Ürəkdən inanırıq ki, dövlət başçısının 3 aprel 2019-cu il tarixli "Məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərhləndirilməsi haqqında" fərmanı əhatə dairəsinə, məzmununa və əhəmiyyətinə görə sahibkarlar üçün də çox əhəmiyyətli olacaqdır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev oktyabrın 23-də Mikayıl Cəbraylov iqtisadiyyat naziri təyin olunması ilə əlaqədar qəbul edilən qərarla deyildir: "Biz də çalışmalıyıq ki, hər bir şərait yarıdaq ki, hər bir istedadlı insan, biznes meyli, həvəsi olan hər bir insan bizneslə məşğul ola bilsin, məmur təzyiqindən, müdaxiləsindən azad olsun. Sahibkarlara yönəlməli o çirkin illər gərəkdir kəsilsin. Bəzi hallarda dövlət məmurları, yerli icra orqanlarının rəhbərləri, nümayəndələri imkan vermir, xüsusilə bölgələrdə. Əgər indi kiçik özü üçün bir balaca iş qurursa, gəlib zəli kimi onun bədənindən yapaşsın, qanını sorursun. Belə adamlara qarşı çox ciddi tədbirlər görülməlidir. Hüquq mühafizə orqanları arıq mənəndən çox ciddi tapşırıq alıbsın və siz nazir kimi çalışmalısınız ki, belə hallara yol verilməsin, əgər yol verilsə, dərhal məni məlumatlandırın. Belə yaramaz məmurlara qarşı ən ciddi sanksiyalar tətbiq ediləcəkdir. Ona görə biz sahibkarlara nəfəs verməliyik ki, onlar rahat işləsinlər. Vergidən başqa heç bir ödəniş olmasın".

Möhtərəm Prezidentin apardıdığı islahatlar və qarşıya qoyduğu hədəflər vətəndaşların dövlətə, onun rəhbərinə inamını daha da artırır. Yeni dövrün aktual çağırışları Sumqayıt şəhərinin rəhbərliyi tərəfindən də ciddi diqqətə alınmış, iş adamları üçün daha çox say və bacarıqla işləmə, islahatların düzgün, vaxtında reallaşdırılmasını təmin etmək, xalqın xidməti kimi əlaqəli təmin etmək kimi ümumi vəzifələr müəyyən edilmişdir.

Başqa sözlə, son illər həyata keçirilən sosial-yönümlü islahatlar paketinin əsas məqsədini əhalinin sosial rifahının yaxşılaşdırılması, nəftdən asılı olmayan dayanıqlı inkişaf strategiyasının formalaşdırılması ilə yanaşı, ümumilikdə dövlət idarəçiliq fəlsəfəsinin dəyişdirilməsi təşkil edir. Hökumətin tərkibinin əsaslı şəkildə yenilənməsi, yüksək bilik və bacarıqlara, yeni tələklərə malik gənclərin irəli çəkilməsi, struktur islahatlarının aparılması, yerli icra strukturlarına qarşı yeni tələblərə uyğun vəzifələrin qoyulması sumqayıtlıların tərəfindən böyük razılıqla qarşılanıb.

Sübhəsis, ölkənin məmur və idarəçi elitasının gəncləşmədən, həmin elitəni bu və ya digər fəaliyyət sahəsində uğur rəmzinə çevirmiş, müvafiq praktik iş təcrübəsinə malik insan-

Sumqayıt davamlı müasirləşmə və yüksəliş yolundadır

"Gənclər şəhəri"nin yaşayış məntəqəsi, ərazi-təsərrüfat kompleksi və ictimai iqlim zonası olaraq modernləşməsi müasir idarəetmə təfəkkürünə və zəngin ənənələrə əsaslanır

siyasi sabitlikdir. Əlverişli şərait və mübit ictimai iqlim ictimai-siyasi sabitliyin təminatçısıdır. Bu baxımdan sumqayıtlıların da şəhərdə ictimai iqlimi işğuzar müstəvidə inkişaf etdirir və ictimai münasibətləri sağlam əsasda qoruyub saxlayırlar.

Əminliklə deyə bilərik ki, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərliyi illərində güclü istehsal potensialı və zəngin infrastruktur formalaşdırılmış Sumqayıt şəhəri Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı ilə son illərdə böyük uğurlar əldə etmiş, daha da gözəlləşmiş, müasirləşmişdir. Təsəffüf deyildir ki, dövlət başçısı ölkəmizin dinamik sosial-iqtisadi yüksəlişinin təmin olunmasında Sumqayıt şəhərinin fəal iştirakını nəzərə alaraq onun yaranmasının 70 illiyinin təntənəli şəkildə qeyd olunması məqsədilə 14 fevral 2019-cu il tarixdə "Sumqayıt şəhərinin 70 illik yubileyinin qeyd edilməsi haqqında" sərəncam imzalanmışdır. Sərəncamda qarşıya qoyulmuş vəzifələrə uyğun olaraq Sumqayıt şəhərinin 70 illiyi ilə bağlı Tədbirlər Planı hazırlanaraq yüksək mətəşəkkilliklə icra edilmişdir. Şəhərin əlamətdar yubileyi ərəfəsində imzalanmış sərəncam Sumqayıtda qeyd edilmiş diqqət və qayğının tərkib hissəsi olmaqla, şəhər sakinləri tərəfindən də böyük rəğbətlə qarşılanmışdır.

Xatırladığa yerinə düşər ki, hələ 1935-ci ildə SSRİ Xalq Ağır Sənaye Komissarlığının azərbaycanı müstəxəssislərin iştirakı ilə keçirilmiş kolleqiyaya iclasında Abşeron yarımadasında sənaye müəssisələri və istilik-eləktirik mərkəzi tikilməsi üçün yer seçilməsi barədə qərar qəbul edilmişdir. Bundan bir müddət sonra yeni sənaye şəhərinin salınması üçün Abşeronun şimal-qərbində - Bakıdan 30-35 km məsafədə Sumqayıt dəmiryolu stansiyası yaxınlığında ərazi seçilmişdir.

Şəhərin təməli 1939-cu ildə bezi sənaye obyektlərinin inşa edilməsi ilə qoyulsa da, İkinci Dünya müharibəsinin başlanması bu planların həyata keçirilməsinə bir neçə il təxirə salmışdır. Nəhayət, 1949-cu il noyabrın 22-də Azərbaycan SSR Ali Soveti Reyasət Heyətinin qərarı ilə Sumqayıta şəhər statusu verilmiş, bununla da yeni yaşayış məskəninə şəhərsalması və abadlıq işləri sürətlənmişdir. Qısa müddətdə Sumqayıt ümumitifaq məqsədində beynəlmillət tikinti meydanına çevrilmiş, burada bütün itifaq respublikalarından gəlmiş müstəxəssis və fəhələrin işləməsi təmin edilmişdir.

Ötən əsrin 50-ci illərində Sumqayıt artıq respublika əhəmiyyətli şəhər kimi formalaşaraq inkişaf edir. Qafqazın böyük sənaye mərkəzlərindən birinə çevrilir. 1939-cu ildə Sumqayıtda 6 min nəfər yaşadıqı halda, 1962-ci ildə şəhər əhalisinin sayı 78 min nəfərə, 1970-ci ildə isə 124 min nəfərə çatmışdır. Şəhərin əhalisi əsasən, bütün sovetlər itifaqından olan gənc inşaatçılar, kimyaçılar, metallurqlar, neftçilər və digər müstəxəssislər hesabına artırdı.

Sumqayıtın yaranmasının ilk illərindən tələbi bu şəhərlə sıx bağlı olmuş şəxs kimi deyə bilərik ki, Qafqazda istehsal edilən neft-kimya sənayesi məhsullarının, sintetik kaucukun, qeyri-üzvi gübrələrin, müxtəlif kimyəvi preparatların və yuyucu vasitələrin, şüşə məmulatlarının xeyli hissəsi Sumqayıtda istehsal edilirdi. Burada yaradılmış sənaye kompleksi tədricən itifaqın neft-kimya sənayesində mühüm rol oynamağa başlamışdı. 50-70-ci illərdə Sumqayıtda boru prokat, üzvi-sintez, sintetik kaucuk, alüminium, şüşə zavodları, Neft-kimya kombinati və digər iri müəssisələrin fəaliyyəti başlanmış respublikanın iqtisadi qüdrətini gücləndirirdi. Sumqayıt SSRİ-nin 700-dən artıq şəhərinə məhsul göndərirdi.

Heydər Əliyevin təşəbbüskarlığı sayəsində şəhər tərəqqi və dirçəlişin ən parlaq nümunələrindən birinə çevrilmiş, insanlar böyük ümidlə tələləri bu gənc şəhərə bağlanmışdır.

70-80-ci illərdə şəhərdə ağır sənaye ilə yanaşı, yüngül sənaye və maşınqayırma müəssisələri, çoxsaylı sosial obyektlər fəaliyyətə başlamış, Azərbaycanın müxtəlif bölgələrindən gəlmiş insanlar işlə təmin olunmuşdur. Ümumilikdə Heydər Əliyev "Kiçik Azərbaycan" adlandırdığı Sumqayıta müntəzəm olaraq diqqət göstərmiş, şəhər sakinlərinin qayğıları, problemləri ilə maraqlanmış, yeni müəssisələrin açılış mərasimlərində iştirak etmişdir. Bu görüşlərin hər biri Sumqayıtda yeni infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsində, tikinti-quruculuq işlərinin sürətlənməsində mühüm rol oynamışdır.

Ötən əsrin 90-cu illərində SSRİ-nin məlüm səbəblər üzündən dağılması, tarixi təsərrüfat və ticarət əlaqələrinin qırılması Sumqayıtın onsuz da köhnələrək ömrünü başa vurmaqda olan çoxsaylı istehsal müəssisələrini böhranlı vəziyyətə salmış, onların böyük əksəriyyəti fəaliyyətini dayandırmış məcburiyyətdə qalmışdır. Ümumilikdə 1990-1993-cü illərdə acınacaqlı iqtisadi və siyasi vəziyyətdə olan Vətənimiz Azərbaycan kimi Sumqayıt şəhərinin də üzlediyi böhranlı vəziyyətdən çıxması Ulu Öndər Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərinin nəticəsidir. Mehdi Ümummilli Liderin müdrik və uzaqgörən iqtisadi inkişaf modelinin nəticəsi olaraq ötən əsrin 90-cu illərində Sumqayıt şəhərinin sovetlər birliyindən dağılması zəminində bərqərar olmuş yeni ictimai-iqtisadi münasibətlər sisteminin dikte etdiyi bazar realitiqlərinə adaptasiyası prosesi sürətlənmişdir. Belə ki, Azərbaycanda ilk səhmdar cəmiyyəti Sumqayıtda yaranmış, ilk dövlət müəssisəsi bu şəhərdə özəlləşdirilmiş, ilk özəl bank, ilk müstəqil müəssisə, ilk kooperativ və kiçik müəssisə burada yaranmışdır. Bunlardan əlavə, ilk biznes mərkəzi, ilk biznes inkubatoru və ilk sahibkarlar assosiasiyası da məhz Sumqayıt şəhərində təşəkkül tapmışdır. Bu manada, Sumqayıt şəhəri "Azərbaycan sahibkarlığının beşiyi" də hesab olunur.

Müstəqillik illərində Sumqayıt şəhərinin tarixi məqsətlilik əhəmiyyətinin və şəhərin sənaye potensialının bərpası Ulu Öndər Heydər Əliyevin xüsusi diqqət mərkəzində olmuşdur. Xüsusi vurğulanacaq lazımdır ki, Ulu Öndər 1993-2003-cü illərdə 6 dəfə Sumqayıta gəlmişdir. 28 dekabr 1993-cü il tarixdə müstəqil Azərbaycan Prezidenti kimi ilk dəfə Sumqayıta səfər edən Heydər Əliyev Türkiyənin "Teletas" firması tərəfindən şəhərimizdə quraşdırılmış telefon stansiyasının açılışında iştirak etmiş, eyni zamanda, Türkiyə Prezidenti Süleyman Dəmirəllə birbaşa telefon əlaqəsi yaratmış, şəhərin Tarix muzeyinin qonağı olmuşdur.

1998-ci ilin prezident seçkilərində Ulu Öndərin səlahiyyətli vəkil olmuş şəxs kimi həmin görüşlərin biri xatırladığımız əbədi iz buraxmışdır. 1998-ci il sentyabrın 27-də prezidentliyə namizəd Heydər Əliyev U. Hacıbəyov adına "Kimyaçı" mədəniyyət sarayı qarşısında sumqayıtlı seçicilərə görüşərək onların etimadını doğrultmaq üçün əlindən gələni əsirgəməyəcəyini bir daha bəyan etmişdir.

Təsəffüfə vurğulamaq istərdim ki, 2003-cü il aprelin 3-də Ümummilli Lider Heydər Əliyev Sumqayıta sonuncu dəfə səfər etmiş, şəhərdə ictimai-mənəvi iqlimin dəyişdirilməsinə yönəldilmiş müəvərədə problemləri hərtərəfli əhatə edən program xarakterli nitq söyləmişdir. 70 illik yubileyini qeyd edən sumqayıtlı Ulu Öndərin şəhərin inkişafındakı müstəsna rolunu daim böyük ehtiramla yad edir, onun əziz xatirəsinə uca tutur. Respublikamızda son 16 ildə uğurla rəhbərlik edilən Azərbaycan Prezi-

denti cənab İlham Əliyev ötən müddətdə milli mənafeələrə əsaslanan rəşional siyasət yeritmiş, xalqın inam və etimad bəslədiyi fenomen liderə çevrilmişdir. Bu zaman kəsiyində keçilmiş böyük inkişaf yolunun uğurları dövlət başçısının çoxşaxəli siyasətində xalqa layiqli xidmət məramının daim ön planda dayandığını təsdiqləmişdir. Möhtərəm Prezident İlham Əliyevin siyasi baxışlarında novatorçuluq, islahatçılıq, liberalizm, yüksək humanizim xətti diqqətli xüsusi çəkir.

Yürüdülmə uğurlu iqtisadi siyasətin nəticəsi kimi Azərbaycanın sosial inkişaf konsepsiyasında hər bir bölgənin, rayon və şəhərin tarixi məşğulluq ənənələrinin bərpası da qırmızı xəttə keçir. Bu baxımdan Sumqayıt şəhərinin də tarixi ənənələr əsasında inkişaf edərək neinki Azərbaycanın və Cənubi Qafqazın, ümumən Avropanın iri sənaye mərkəzinə çevrilməsi, Bakı şəhəri ilə tam rəqabət aparacaq imkanına malik olması Prezident İlham Əliyevin son illərdə müəyyənləşdirdiyi əsas hədəflərdir. Göy Xəzərin sahilində yerləşən, əməksevər insanların sayəsində daim tərəqqi edən, zəngin ənənələr formalaşdırılan Sumqayıt şəhəri bunun nəticəsi olaraq Cənubi Qafqazın iri sənaye mərkəzi kimi keçmiş şöhrətini bərpa etməkdədir.

Hələ 2011-ci ilin iyulunda Sumqayıtda səfərdə olarkən cənab İlham Əliyev bununla bağlı demişdir: "Sumqayıta Bakı, demək olar ki, artıq birləşir. Çünki ölkəmizdə inkişaf o qədər sürətlə gedir və bu yol boyu tikilirdi, yeni binalar, sənaye müəssisələri ona gətirib çıxaracaq ki, Bakıda yaşayanlar da gəlib Sumqayıtda işləyəcəklər. Ona görə Sumqayıt paytaxt standartlarına tam şəkildə uyğunlaşdırılmalıdır. Mənim məqsədim bundan ibarətdir və bunu etmək üçün artıq biz konkret layihələrə başlamışıq".

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev şəhərin respublikanın iqtisadi və ictimai-mənəvi həyatındakı rolunu yüksək dəyərləndirir, onun paytaxtla bərabər səviyyədə inkişafı üçün bütün zəruri tədbirləri həyata keçirir. Son illər respublikanın və paytaxtın bütün güclərində müşahidə edilən abadlıq, tərəqqi və yüksəliş tarixən gənclər şəhəri kimi tanınmış Sumqayıt şəhərində də özünü qabaqçı göstərir. Mövcud potensialın səmərəli realizasiyası, şəhərin malik olduğu əmək ehtiyatlarının və digər resursların konkret məqsədlərə yönəldilməsi, ən başlıcası, Azərbaycan Prezidentinin imzaladığı dövlət proqramlarında, fərman və sərəncamlarda irəliləyən vəzifələrin böyük əzmi və bacarıqla həyata keçirilməsi Sumqayıt şəhərinin son illərdəki möhtəşəm uğurlarının şərtləndirən əsas məqamlar sırasındadır.

HƏŞİYYƏ: İqtisadçı alim kimi hələ 1990-cı illərdə Sumqayıt şəhərinin Respublikamız üçün əhəmiyyətini 3 mühüm parametrdə dəyərləndirmişdim: 1) yaşayış məntəqəsi; 2) ərazi-təsərrüfat kompleksi; 3) ictimai iqlim zonası kimi. Sumqayıt şəhərinin son illərdə keçdiyi dinamik inkişaf yolu bu təsnifatın realitiqə adekvatlığıni bir daha təsdiqləmişdir. Bu gün Sumqayıt şəhəri böyük yaşayış məntəqəsi olmaqla yanaşı, nəhəng sənaye və ərazi-təsərrüfat kompleksinə çevrilmişdir.

Şəhər üzrə son illərdə əldə olunmuş nailiyyətlər həm kəmiyyət, həm də keyfiyyət göstəricilərinə görə miqdarlı, konkret və ünvanlıdır. Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin rəhbərliyi üzərinə düşən məsuliyyəti düzgün qiymətləndirməklə, fəaliyyətini dövlət başçısının yeritdiyi çevik və səmərəli inkişaf strategiyasının mahiyyətinə uyğun qurmağa, idarəetmədə müntəzəm prinsipləri tətbiq etməyə, qarşıda duran vəzifələri dəqiq müəyyənləşdirərək vaxtında və düzgün icrasına nail olmağa çalışır. Əsasən əhali-

ni narahat edən xarakterik problemlərin həllinə, genişmiqyaslı abadlıq-quruculuq və yaşıllaşdırma işlərinin aparılmasına, infrastrukturunu yeniləşdirilməsinə, yolların təmirinə, məktəblərin, səhiyyə və mədəniyyət ocaqlarının təmiri və yenidənqurulmasına diqqət artırılmışdır.

Sumqayıtda bu diqqət və qayğı-nin nəticəsi olaraq ictimai mühit əsasən sağlam və işğuzar müstəvidə formalaşmışdır. Keçmişdə həmişə mürtəkkəb ictimai iqlim zonası kimi qiymətləndirilən Sumqayıtda bu gün ictimai-siyasi sabitlik hökm sürür. Şəhər rəhbərliyinin bu sahədə yürütdüyü siyasət və həyata keçirdiyi konkret məqsədyönlü tədbirlər bunu deməyə əsas verir.

Bu gün şəhərdə vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prinsiplərinə uyğun olaraq qarşılıqlı əməkdaşlıq münasibəti formalaşmışdır. Şəhər rəhbərliyinin bu istiqamətdəki uğurlu fəaliyyətini istər iqtisadçı alim, istər sahibkar, istərsə də ziyalı kimi yüksək qiymətləndiririk. Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı və onun komandanı Yeni Azərbaycan Partiyasının Sumqayıt Şəhər Təşkilatının iştirakı ilə şəhər ağsaqqalları, bələdiyyə üzvləri, mərkəzi icra orqanlarının yerli nümayəndələri, sahibkarlar, dini və ictimai-siyasi qurumların rəhbərləri, gənclər, qadın və digər sahələrdə ixtisaslaşmış qeyri-hökumət təşkilatları, hüquq mühafizə orqanları ilə müntəzəm olaraq görüşür və səyyar qəbulla keçirir, şəhərin ictimai iqlimini səmərəli şəkildə tənzimləyirlər. Əlbəttə, bu gün şəhərdə hansısa problem yaranmadığını iddia etmək də düzgün olmazdı. Ancaq hər hansı qüsur və nöqsən vaxtında aşkarlanıb həll olunduğu üçün ciddi problemə çevilmir.

Qeyd etdiyimiz kimi, Sumqayıta 20 dəfədən çox səfər edən dövlət başçısı onun strateji inkişaf planı ilə bağlı fikirlərini açıqlamış, şəhərin paytaxt standartlarına uyğunlaşdırılmasını mühüm vəzifələrdən biri kimi müəyyənləşdirmişdir. Ölkə Prezidentinin bu səfərləri zamanı Sumqayıt sakinləri ilə keçirdiyi görüşlər, şəhər infrastrukturunu və sənayesinin yeniləşməsi vacibliyi ilə bağlı söylədiyi dəyərli fikirlər haqlı olaraq belə qənaətlər yaratmışdır ki, bundan sonrakı mərhələdə Sumqayıtın inkişafı məqsədlə atılan addımlar daha sistemli, ünvanlı, ardıcıl xarakter daşıyacaqdır.

Bu layihələrin kor-koranə deyil, sistemli şəkildə, vahid plan əsasında, xüsusi arxitektura elementləri əsasında aparılması şəhərin inkişafında yeni keyfiyyət mərhələsinin əsasını qoymuşdur. Bakı-Quba magistral yolundan Sumqayıt istiqamətinə gələn hər kəs bu şəhərdə baş verən dəyişiklikləri heyretlə qarşılayır: şəhərin əsas giriş yolu olan Süllü küçəsi 4,2 kilometr məsafədə hər iki tərəfə iki dəfədən artıq genişləndirilmiş, nəqliyyatın rahat hərəkətinə tam şərait yaratmışdır. Yolun hər iki tərəfində ümumi uzunluğu 7 kilometr olan yağış sulanının qəbulçisi, su, kanalizasiya, kommunikasiya xəttləri, küvətlər çəkilmiş, 100 min kvadratmetr sahəyə yaşıl örtük salınıb və təkca bu ərazidə 120 mindən çox ağac və dekorativ kollar ekilmişdir.

Qısa müddətdə Sumqayıtın ikinci giriş yolu hesab olunan Sahil küçəsi də yenidən qurulmuş, dəniz kənarı ilə Novxanı istiqamətində 7,5 kilometr uzunluğunda yol əsaslı təmir olunmuşdur. Yolun eni iki dəfə genişləndirilərək 13 metrə çatdırılmış, 112 min kvadratmetr sahəyə asfalt döşənmişdir. Yol boyu 5 kilometr uzunluğunda istinad divarları çəkilmiş, hasarlar aqriyə üzərinə düşən məsuliyyəti düzgün qiymətləndirməklə, fəaliyyətini dövlət başçısının yeritdiyi çevik və səmərəli inkişaf strategiyasının mahiyyətinə uyğun qurmağa, idarəetmədə müntəzəm prinsipləri tətbiq etməyə, qarşıda duran vəzifələri dəqiq müəyyənləşdirərək vaxtında və düzgün icrasına nail olmağa çalışır. Əsasən əhali-

böyük rol var. Mən çox istəyirdim ki, Sumqayıtda Bakı bulvarına bənzər bir bulvar olsun. Bu gün biz buna nail olduq. Sumqayıt bulvarı cəmi bir il ərzində, bəlkə də ondan da az bir vaxtda yaradılıb. Məsafəsi dörd kilometrə qədər olan bu bulvar göz oxşayır. Burada həm piyay, həm də bulvar hissələri var, yol çəkilib və bütün infrastruktur, istirahət zonaları yaradılıb. Əminəm ki, bulvar Sumqayıt sakinlərini və şəhərin qonaqlarını sevindirəcək".

Ümumilikdə son illər sosial infrastrukturunu müasirləşdirilməsi, əhaliyə yüksək keyfiyyətli xidmətlərin göstərilməsi, bu zaman ən qabaqcıl təcrübənin nəzərə alınması, insanların istirahət məqsədyönlü tədbirlər bunu deməyə əsas verir.

Bu gün şəhərdə vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu prinsiplərinə uyğun olaraq qarşılıqlı əməkdaşlıq münasibəti formalaşmışdır. Şəhər rəhbərliyinin bu istiqamətdəki uğurlu fəaliyyətini istər iqtisadçı alim, istər sahibkar, istərsə də ziyalı kimi yüksək qiymətləndiririk. Sumqayıt Şəhər Təşkilatının iştirakı ilə şəhər ağsaqqalları, bələdiyyə üzvləri, mərkəzi icra orqanlarının yerli nümayəndələri, sahibkarlar, dini və ictimai-siyasi qurumların rəhbərləri, gənclər, qadın və digər sahələrdə ixtisaslaşmış qeyri-hökumət təşkilatları, hüquq mühafizə orqanları ilə müntəzəm olaraq görüşür və səyyar qəbulla keçirir, şəhərin ictimai iqlimini səmərəli şəkildə tənzimləyirlər. Əlbəttə, bu gün şəhərdə hansısa problem yaranmadığını iddia etmək də düzgün olmazdı. Ancaq hər hansı qüsur və nöqsən vaxtında aşkarlanıb həll olunduğu üçün ciddi problemə çevilmir.

Qeyd etdiyimiz kimi, Sumqayıta 20 dəfədən çox səfər edən dövlət başçısı onun strateji inkişaf planı ilə bağlı fikirlərini açıqlamış, şəhərin paytaxt standartlarına uyğunlaşdırılmasını mühüm vəzifələrdən biri kimi müəyyənləşdirmişdir. Ölkə Prezidentinin bu səfərləri zamanı Sumqayıt sakinləri ilə keçirdiyi görüşlər, şəhər infrastrukturunu və sənayesinin yeniləşməsi vacibliyi ilə bağlı söylədiyi dəyərli fikirlər haqlı olaraq belə qənaətlər yaratmışdır ki, bundan sonrakı mərhələdə Sumqayıtın inkişafı məqsədlə atılan addımlar daha sistemli, ünvanlı, ardıcıl xarakter daşıyacaqdır.

Bu layihələrin kor-koranə deyil, sistemli şəkildə, vahid plan əsasında, xüsusi arxitektura elementləri əsasında aparılması şəhərin inkişafında yeni keyfiyyət mərhələsinin əsasını qoymuşdur. Bakı-Quba magistral yolundan Sumqayıt istiqamətinə gələn hər kəs bu şəhərdə baş verən dəyişiklikləri heyretlə qarşılayır: şəhərin əsas giriş yolu olan Süllü küçəsi 4,2 kilometr məsafədə hər iki tərəfə iki dəfədən artıq genişləndirilmiş, nəqliyyatın rahat hərəkətinə tam şərait yaratmışdır. Yolun hər iki tərəfində ümumi uzunluğu 7 kilometr olan yağış sulanının qəbulçisi, su, kanalizasiya, kommunikasiya xəttləri, küvətlər çəkilmiş, 100 min kvadratmetr sahəyə yaşıl örtük salınıb və təkca bu ərazidə 120 mindən çox ağac və dekorativ kollar ekilmişdir.

"Jewish Journal" nəşrində Azərbaycan Milli Qəhrəmanı Albert Aqarunovun abidasının açılış barədə məqalə dərc edilib

JEWISH JOURNAL

A Statue Unveiled: A Jewish War Hero Honored in a Muslim Land

Amerikada çıxan "Jewish Journal" nəşrində Azərbaycan Dağ Yəhudiləri İcəmasının rəhbəri Melih Yevdayevin məqaləsi dərc edilib.

Amerikada çıxan "Jewish Journal" nəşrində Azərbaycan Dağ Yəhudiləri İcəmasının rəhbəri Melih Yevdayevin məqaləsi dərc edilib.

Azərbaycan Milli Qəhrəmanı Albert Aqarunovun abidasının açılışına həsr edilmiş məqalədə müəllif yazır ki, noyabrın 15-də abidənin açılış mərasimində Azərbaycan hökumətinin və respublika ictimaiyyətinin, müxtəlif icma və təşkilatların nümayəndələri, o cümlədən Simon Vintental Mərkəzinin əməkdaşları, ravvin Avraam Kuper, ABŞ-nin Beynəlxalq Dini Azaadlıqlar Komissiyasının rəhbəri və Xristian Liderlər Konqresinin prezidenti Conni Mur, İsrailin baş fəxri səfər rəhbəri Şomo Avram, Avropa, ABŞ və Latın Amerikasından olan bir neçə ravvin, habelə Amerikanın qərb ştatlarından olan senatorlar iştirak ediblər.

Müəllif daha sonra Milli Qəhrəmanın həyatı barədə yazır. Yevdayevin qeyd edir ki, əhalinin 95 faizi müsəlmanlar olan, eyni zamanda, yəhudi icması inkişaf etdiyi Azərbaycanda Albert milli qürur rəmzidir. 1991-ci ildə SSRİ dağıldandan sonra Albertin hərbi xidmətdən imtina etməyə və ya Azərbaycanı tərk etməyə tam hüququq vardı. Buna baxmayaraq, o, Ermanistanın Azərbaycan ərazisində saxlandıqı bir vaxtda könlümlü olaraq Azərbaycan Ordusu sıralarına daxil oldu. Albert çox bacarıqlı tankçı idi. O, öz bilik və vərdişləri sayəsində bir gün ərzində ermənilərin 9 tankını və iki zirehli yük maşınını sıradan çıxara bildi.

20 Noyabr Ümumdünya Uşaqlar Günüdür

Dünyanı uşaqlara verək

Körpələrin sevinci Mehriban xanım Əliyevaya ən dəyərli hədiyyədir

*Dünyanı uşaqlara verək...
Gülüşləri cahanı bürümüş si-
sə, buluda sipər çəksin...
Daha müharibələr olmasın,
savaşlarda insanlar olmasın,
körpə fidanlar əzilməsin, di-
dərgin düşməsin, acından can
verməsin...
Dünya uşaqların olsun...
Saf könlüldən süzülüb gə-
lən sevinc ışırtıları asımına
ışığı saçsın...
Dağılsın zülmət, dursun qan-
qada, dünya şərindən əlindən
qurtulsun, xilas olsun...
Uşaqların arzularından do-
ğulsun, şirin nağıla çevrilsin...*

Bu gün onların günüdür

Bu gün uşaqların günüdür. BMT Baş Məclisi 1954-cü ildə bütün ölkələrə Ümumdünya Uşaqlar Günü'nü dünya uşaqlarının qardaşlığı və həmrəyliyi günü kimi bayram edilməsini tövsiyə edib. BMT-nin Baş Məclisi tərəfindən 1959-cu il noyabrın 20-də Uşaq Hüquqları Bəyannaməsi, 1989-cu ilin həmin tarixində isə Uşaq Hüquqları Konvensiyası qəbul olunub. Lakin təəssüf ki, hazırda dünyada milyonlarla uşağın hüquqları tapdanır, zorakılığa, şiddətə, acsuzluğa məruz qalır. Uşaqlar müharibələrin qurbanına çevrilir, öldürülür, valideynsiz qalır, qaçqın həyatı yaşamağa məcbur olurlar... Əfsuslar olsun ki, ölkəmizdə də torpaqlarımızın 20 faizinin mənfur Ermənistan tərəfindən işğalı nəticəsində doğma yurtdan didərgin düşüb qaçqına, məcburi köçkünü çəkilən minlərlə uşaq var. Lakin bu uşaqlar hər zaman dövlətimizin diqqəti və qayğısı ilə ehatə olunub. Onların mənəvi, fiziki sağlamlığı, təhsilləri üçün hər cür şərait yaradılıb. Ən

ümdəsi isə qaçqın və məcburi köçkün uşaqlar əmindir ki, Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli siyasəti və qüdrətli ordumuzun şücaətli sayəsində tezliklə öz yurdlarına-yuvalarına qayıdacaqlar və bir daha Azərbaycan qaçqın, məcburi köçkün uşaqlar olmayacaq...

Bütün uşaqlara qayğı ölkəmizin dövlət siyasətinin əsas prioritet istiqamətlərindədir. Yeni nəslin sağlam böyüməsi dövlətin mühüm vəzifəsi kimi daim diqqətdə saxlanılır, uşaqlara xüsusi məhəbbət, diqqət və qayğı göstərilir, onların layiqli vətəndaş kimi böyüməsi, cəmiyyətdə sağlam mövqə tutması üçün hər cür şərait yaradılır.

Azərbaycanda uşaq siyasətinin əsası Ulu Öndər tərəfindən qoyulub

Azərbaycanda uşaq siyasətinin əsası Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulub. Ulu Öndərin yaratdığı və nəsillər üçün miras qoyduğu ənənələr bu gün də uğurla davam etdirilir.

Prezident İlham Əliyev uşaq hüquqlarının müdafiəsinə, sağlamlığına, təhsilinə, layiqli vətəndaş kimi hərtərəfli inkişafına yönələn siyasət yürüdür, bu istiqamətdə uğurlu islahatlar aparır.

Uşaqların himayədarı Birinci vitse-prezident Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESCO-nun və İSESCO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi altında uşaqlara bağlı davamlı olaraq həyata keçirilən layihələr, proqramlar onların həyatında təsirləndirici rol oynayır.

Həmçinin uşaqların hərtərəfli inkişafı, sağlam böyümələri istiqamətində fondun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva müstəsna işlər həyata keçirir.

Hər bir uşağın qayğı ilə ehatə olunması Heydər Əliyev Fondunun əsas fəaliyyət prioritetlərindəndir.

Heydər Əliyev Fondunun "Yenilən Azərbaycan" yeni mərkəzi, "Təhsilə dəstək", "Diabətli uşaqlara ən yüksək qayğı", "Talassemiyaşıl həyat namına" və bu kimi xeyli sayda layihələrlə uşaqlara təhsil, səhiyyə və digər sahələrdə dəstək və köməkdir.

Əsas amalımız gələcəkdə sizi Azərbaycanın layiqli vətəndaşı kimi görməkdir

Birinci vitse-prezidentin uşaqların xoşbəxt həyat sürmələri üçün

həyata keçirdiyi nəci missiya onu bütün uşaqların ən yaxın dostuna, qayğıkeşinə, "mənəvi ana"sına çevirib.

Mehriban xanım dünyadakı ən ümdə vəzifənin uşaqlara qayğı olduğunu hər zaman dilə gətirir və eməlləri ilə ifadə edir: "Öz uşaqlar, siz bilməlisiniz ki, Azərbaycan kimi ölkədə yaşamaq xoşbəxtlikdir. Azərbaycan sülhsevər, sabit ölkədir və biz hər zaman öz müstəqilliyimizi, sabitliyimizi və təhlükəsizliyimizi qoruyacağıq. Görülən bütün işlər, atılan addımlar sizin gələcək xoşbəxtliyinizə nəminədir. Bizim əsas amalımız gələcəkdə sizi mənəvi və fiziki cəhətdən sağlam, güclü, savadlı, Azərbaycanın layiqli vətəndaşı kimi görməkdir".

Mehriban Əliyeva Azərbaycan uşaqlarını bəxtəvar görmək istəyir və vurğulayır ki, uşaqlara yaxınlıq nə qədər çox olsa, yene azdır. Birinci xanım həm də kimsəsizlərin ən böyük himayədarıdır. Çünki Ulu Öndərin adını daşıyan fond yarandıqı gündən valideyn himayəsindən məhrum olan, dövlət müəssisələrində tərbiyə edilən uşaqların taleyini diqqət mərkəzində saxlayır. Mehriban xanımın əsl istəyi isə Azərbaycanda heç bir internat və uşaq evinin qalmamasıdır. O, bütün balaları atal-analı görmək istəyir, hər dəfə vurğulayır ki, heç nə valideyn məhəbbətini əvəz edə bilməz, ona görə də insanları bu məsələdə daha məsuliyyətli və həssas olmağa çağırır.

Mehriban xanım uşaqların valideyn həsrəti çəkəməsinə razı olmur, bacardığı qədər körpə könlüldən bu nisgilli silməyə çalışır. Əlamətdar günlərdə, bayramlarda kimsəsiz uşaqlar üçün təşkil olunan mərasimlərdə, şənliklərdə iştirak edir, onlarla əylənir, bir süfrə arxasında əyləşir, hətta öz doğum gününü də uşaqlarla bərabər qeyd edib qəlblərinə sevinc bəxş edir... Mehriban xanım kimsəsizlərə ana qayğısı göstərir, toylarını edir, xoş günlərində qol götürüb oynayır, evlə, işlə təmin edir, təh-

sildə uğur qazanmalarına hər zaman çalışır.

İstək odur ki, uşaqlar xoşbəxt, sevincli olsun...

Sağlam can insanın bu həyatdakı ən böyük hədiyyəsidir. Sağlamlıqları ilə sınağa çəkilən, xüsusən qayğıya ehtiyacı olan uşaqlar da Mehriban Əliyevanın uşaq qayğısı və diqqəti ilə ehatə olunublar. Daun, autizmi, talassemiyalı, əqli, fiziki qüsurlu, xərcəng, şəkər kimi xəstəlikləri olan uşaqlar üçün xüsusi müalicə və reabilitasiya mərkəzləri inşa edilib, lazım olan bütün tibbi avadanlıqlarla təmin edilib...

Mehriban xanım hər zaman bu uşaqlara baş çəkir, onları bağrına basır, əzizləyir, müalicələri ilə maraqlanır...

Sağlamlıqlarında qeydə alınan ən kiçik irəliləyişlər belə qəlbini rıçaqatlandırır, onu mütəəssir edir...

Deyərlər, körpə qəlbə səmimiyyəti, mehribanlıqı, xeyirxahlığı ən incə məqamlarına qədər duya, hiss edə, anlaya bilir. Buna görə də, uşaqlar Mehriban xanıma bağlıdır, onu ürəkdən sevirir, yotunu hər zaman gözləyirlər. Özlərinin Mehriban xanım tərəfindən doğma övlad kimi sevilidiklərini fərqindədirlər. Balacaqlar da bu qayğıya qarşılıq vermək istəyir, hər yerdə onu gül-çiçəklə qarşılayır, şeir, mahnı, rəqs töhfələri verir... Çəkiddikləri rəsmlər, toxuduqları nağılların hər rəngini, ilməsinə birinci xanıma həsr etmək istəyirlər... İstəyirlər ki, hər zaman Mehriban xanımın çöhrəsində gülüş, sevinc olsun...

Elə Mehriban xanımın da ən böyük arzusu və istəyi bütün uşaqların xoşbəxt, sevincli olmalarıdır. Çıxışlarında hər zaman vurğulayır ki, sizin sevinciniz Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətinin ən böyük uğurudur: "Mən insanlara kömək göstərmək istəyirəm. Konkret problemləri həll etmək, yardım edə bildikdə sevinc hissi keçirmək və sənəndən asılı olmayan səbəblər üzündən nəse edə bilmədikdə təəssüflən-mək, qəzavü-qəder, sağalmaz xəstəlik qarşısında bütün gücsüzlüyünü dərk edərkən əziyyət çəkmək, xilas edilməmiş bir uşağın təbəssümünü gördükdə isə bir daha sevinmək istəyirəm. Bu, mənim seçimimdir".

Yasəmən MUSAYEVA, "Azərbaycan"

Onlar səadət və xoşbəxtlik rəmzi olsalar da...

Dünyada 2 milyondan çox uşaq döyüş bölgələrində məhv edilmiş, 4 milyonu isə şikəstə çevrilmişdir

Özülü məhəbbət və sevgi ilə qoyulan ailənin uzunömürlüliyünə sübbə yoxdur. Körpələr isə səadət və xoşbəxtlik rəmzi olaraq ailənin bütövlüyü, nəslin davamı deməkdir. Amma dünyaya gələn körpələrin böyüdükcə artan qayğıları azalır, yaxud onlara həmişə diqqət göstərilir? Bu kimi suallara cavab olaraq dünya miqyasında bir sıra qanunlar mövcuddur. 1924-cü ildə ilk dəfə olaraq uşaqların hüquqlarını təmin edən bəyannamə də qəbul edilib.

Körpələrin dünyaya gelişindən başlayaraq, onların cəmiyyətin aparıcı təbəqəsinə çevrilməkdə qayğısının çəkilməsi bütövlüklə bəşəriyyəti düşündürən məsələdir. Birinci Dünya müharibəsinin şahidi Eglantyne Djebb həmin illərin dəhşətlərindən sarsılaraq uşaqların xüsusi müdafiəyə ehtiyacını anlayıb. Ona görə də bacısı Doroti Bakstonun köməyi ilə 1919-cu ildə uşaqlara yardım edib. Hətta onların müdafiəsini təmin etmək üçün Londonla Uşaqlara Yardım Fondunun əsasını qoyub.

1954-cü ildə BMT-nin Baş Assambleyasının qəbul etdiyi IX qətnaməyə əsasən isə 20 Noyabr Ümumdünya Uşaqlar Günü kimi qeyd olunur. Lakin bu heç də o demək deyil ki, uşaqlar səadət və xoşbəxtliyin rəmzi kimi qorunur, belalardan hiç olunur. Bu mənada təəssüf doğuran hallar da az deyil. Onlardan biri də uşaqların milli və etnik zəmində dünyadakı mövcud münaqişələrin beləsinə təsirlənib. Belə ki, onlar da döyüşlərdə hədəfə alınır, yaralanır, öldürülür, fiziki, psixoloji təcavüzlərə məruz qalırlar. Qarşıdurmalar əsasında uşaq ölümlərinin 5 faizi birbaşa hədəfə alınaraq məhv edilmələri olmuşdursa, qalanları isə aclıq və xəstəliklərdən dünyasını dəyişənlərdir. Son on-on beş ildə 2 milyondan çox uşaq döyüş bölgələrində məhv edilmiş, 4 milyonu isə şikəstə çevrilmişdir. Döyüşlər zamanı və sonra yaralanmaların və şikəstliklərin əsas səbəblərindən biri də minlərdir. Dünyada 70-dən çox ölkədə 60 milyondan çox minarın bəsdirdiyi məlum olmuşdur ki, onların da əsas qurbanları məhz uşaq və yeniyetmələrdir.

Prezident İlham Əliyevin Ermənistan təcavüzkar siyasətinin hələ də davam etdirməsinə və buna görə isə heç bir beynəlxalq sanksiyaya məruz qalmamasına təəssüflünü bildirərək münaqişədə daha çox dəhşətlərə məruz qalanların arasında günahsız uşaqların, azyaşlıların və yenidən doğulan körpələrin də olması faktını

xüsusi vurğulayaraq qeyd etmişdir ki, artıq uşaqların öldürülməsi Ermənistan silahlı qüvvələrinin şüurlu şəkildə seçilmiş hərbi taktikası olduğu göz qabağındadır: "Bu, plan üzrə həyata keçirilən və sabit təkrarlanan bir hərbi cinayət metodudur və buna laqəyd qalmaq artıq cinayətkarı yeni qətlərə şimikləndirmək olardı".

Ermənistanla müharibə zamanı ölkəmizdə də uşaqlara dəyən fiziki, mənəvi zərər bəzən sözlə ifadə olunmayacaq dərəcədə ağır olub. Təkcə onu deyək ki, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində 300 mindən çox uşaq qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşərək ağır şəraitdə yaşamağa məcbur olmuşdur. Minlərlə uşaq isə ya ata-anasının hər ikisini, yaxud da valideynlərindən birini itirmişdir. Daha dəhşətli isə əsir aparılan, girov götürülən azərbaycanlı uşaqların orqanlarının çıxarılaraq ömürlük şikəstə çevrilməsi faktlarının mövcudluğudur. Həmçinin aparılmış araşdırmalar göstərir ki, yüzlərlə qadın və uşaq girovluqda ən vəhşi metodlarla öldürülmüşdür.

Artıq bir çox ölkələrdə narkotik vasitələrin daşınmasında uşaqlardan istifadə edilməsi, onların mənəvi pozğunluq, bir sıra məişət zorakılıqlarına sürüklənməsi faktlarına qarşı geniş mübarizə aparılır. Bu kimi neqativ hallarla, adətən, kimsəsiz, evsiz-əşiksiz uşaqlar üzleşirlər. Belə hallara qarşı mübarizə apararaq Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə "Hər bir uşağın ailəyə ehtiyacı var" adlı həyata keçirilən layihə xüsusi önəm daşıyır.

Bütün dünyada uşaqların hüquqlarının qorunması müqəddəs vəzifə, borc sayılır. Bu səbəbdən 20 noyabr 1989-cu ildə BMT-nin Baş Assambleyası tərəfindən qəbul edilmiş "Uşaq hüquqları haqqında" Konvensiyası əsas beynəlxalq sənəd hesab olunur.

Ölkəmizdə uşaqlara qayğının dövlət səviyyəsində, yüksək şəkildə təşkil edilən beynəlxalq birlikdə nümunəyə çevrilib. Dövlətin xüsusi qayğı göstərdiyi belə kövrək qruplardan biri də valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlardır. Bu kateqoriya-

vermək imkanı yaratmaq məqsədilə ümumrespublika forumları keçirir.

Geniş ictimaiyyətə məlumdur ki, uşaq hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı Azərbaycanda artıq qanunvericilik bazası formalaşmışdır. "Uşaq hüquqları haqqında" qanun və bezi digər hüquqi normativ aktlar qəbul edilib. 2002-ci ilin may ayında Azərbaycan nümayəndə heyətinin BMT-nin Baş Assambleyasının uşaqlara həsr olunmuş xüsusi sessiyasında fəal iştirakını, həmçinin 2004-cü ildə Azərbaycanın Beynəlxalq Əmək Təşkilatının "Uşaq əməyinin ən pis formalarının ləğvi edilməsi" haqqında 182 sayılı konvensiyasına və eyni adlı tövsiyəsinə, eləcə də Beynəlxalq Övladlığa Götürməyə dair Haaqa

Konvensiyasına qoşulmasını da bura əlavə etsək, ətraflı şərhə ehtiyac olmur.

Ölkəmizdə də uşaqların sosial və hüquqi müdafiəsi ilə bağlı məsələlər Konstitusiyaya, qanunvericilik və normativ-hüquqi aktlarla tənzimlənir. Bu sahədə əsas normativ sənəd 1998-ci il mayın 19-da qəbul edilmiş "Uşaq hüquqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunudur. Bu qanun uşaqların beynəlxalq səviyyədə təsbit olunmuş əsas hüquq və azadlıqlarının reallaşdırılması üçün dövlətin vəzifələrini özündə əks etdirir. Uşaqların müdafiəsi ilə bağlı əhəmiyyətli tədbirlər artıq silsilə xarakterini daşıyır. Belə ki, müəyyən olunmuş 34 sosial-humanitar müavinət növündən 6-sı uşaqlara yönəlməmişdir.

Bütün bunlarla yanaşı, Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zamanı uşaqların hüquqları kobudcasına pozulmuşdur. 2011-ci il martın 8-də Ağdamda doğuz yaşlı Fəridin, eləcə də hələ 1989-cu il iyul ayının 20-də Kəlbəcərdə 8 azyaşlı oğlan uşağının futbol meydançasında ermənilər tərəfindən qətlə yetirilməsi bir daha təsdiqlədi ki, bədnam qonşularımız insanlığı sığmayan vəhşiliklər, analoqu olmayan zorakılıqlar törətməkdən əl çəkmir. Elə bölgə və kəndlərimiz var ki, orada ilk şəhidimiz məhz uşaqlar olub. Kəlbəcərin 8 məktəbyaşlı oğlan uşağının da 20 iyul 1989-cu il tarixdə qismətine ilk şəhidlik payı düşmüşdür. Ermənilərin qətlə yetirdiyi - Sahil Məmmədov (10 yaş), Rəzim Salmanov (8 yaş), Anar Valehov (7 yaş), Cahid İbişov (10 yaş), Səxavət Abbasov (14 yaş), Natiq Əsgərov (14 yaş), Bəxtiyar Xəlilov (11 yaş) və Azər Orucov (7 yaş) kimi fidanların günahı ne idi? Onlar ermənilərə ne etmişdilər? 1994-cü ildə və 2011-ci il iyulun 14-də Tovuz rayonunun Əlibaylı kəndində oyuncaqlara partlayıcı qurğu quraşdırmaqla 3 azyaşlı uşağın ölməsinə, ilk nəfərin isə yaralanmasına səbəb olmaq və 2011-ci ilin martında isə səkkiz yaşlı snayper atəşinə qətlə yetirmək göstərir ki, erməni tərəfi körpələri hədəfə almaqda israrlıdır və acınacaqlısı isə odur ki, nəzərdə tutulan bu qeyri-insani taktika getdikcə intensivləşməkdədir.

Uşaq qatilləri kimi tanınan daşnak erməni vandalları növbəti dəfə Füzuli rayonunun Alxanlı kəndini hədəf seçərək, orada dinc sakinləri iriçaplı pulemyotlardan atəşə tutanda yenidən ayaq açmağa başlayan körpə Zəhra xain düşmənin gülləsinin qurbanı oldu. O, nənesi ilə birlikdə hədəf seçilmişdi. Ona görə ki, azərbaycanlı balası idi.

Son 10 ildə müharibə zonalarında 2 milyona yaxın uşaq qətlə yetirilib. Onların arasında azərbaycanlı uşaqlar da az olmuyub. Balaca Zəhranın qətlə işi erməni silahlılarının törətdiyi ilk belə hadisə deyil...

Daşnakların törətdiyi soyqırımın nəticəsində minlərlə uşaq valideyn himayəsindən məhrum olmuş, yaşamaq hüquqları pozulmuşdur. Körpələrə qarşı təcavüzə, zorakılığa, terrora yel verən, bunu özlükdən çirkin məqsədi kimi həyata keçirən erməni vandallarının vəhşi heyətkətlərinə, daha dəqiq desək, vandallız siyasətinə qətiyyətlə son qoyulmalıdır! Bəşəriyyət irqindən, dinindən, millətindən asılı olmayaraq uşaqların qorunmalıdır.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU, "Azərbaycan"

Sumqayıtda möhtəşəm yubiley şənliyi

Sumqayıtda əlamətdar günləri, bayramları qeyd etmək adət halını alıb. Budəfki bayrama - şəhərin 70 illik yubileyinə xüsusi hazırlıq görülmüşdü. Hələ ilin əvvəlindən ayrı-ayrı məhəllələrdə, təhsil, mədəniyyət və səhiyyə ocaqlarında bayram əhvali-ruhiyyəsi nəzərə çarpmaqda idi. Başqa sözlə, Sumqayıtın bütün təşkilatlarında yubileyə bağlı silsilə tədbirlər keçirildi. Noyabrın 19-da isə Sumqayıtın əsas meydanında, şəhər icra hakimiyyətinin binası qarşısında ümumşəhər yubileyi keçirildi.

Şənlik başlamazdan öncə bildirildi ki, Sumqayıt bu gün təkca Azərbaycanın deyil, Cənubi Qafqazın sayılıb-seçilən iri sənaye mərkəzinə çevrilib. Burada müasir şəhər infrastrukturunu yaradıb. Parkların, meydanların yenedən qurulması, istehsal sahələrinin genişləndirilməsi, əhəlinin həyat səviyyəsinin yaxşılaşması hər kəsi sevindirir. 70 yaşını qeyd edən bu şəhər ötən əsrin 40-cı illərində təşəkkül tapıb. Zəhmət və həmrəylik üzərində qurulan Sumqayıt xalqımızın həmrəyliyini təcəssüm etdirən gözəl ənənələri ilə qısa müddətdə böyük şöhrət qazandı, ölkəmizin iftixarına çevrilib.

Qeyd olundu ki, Sumqayıta qaçağı və diqqət ötən əsrin 70-ci illərindən başlayaraq bir qədər də artdı. Heydər Əliyevin Azərbaycanı rəhbər seçilməsi ölkə həyatında sürətli inkişafa təkan verdi. İnsanlar daha yaxşı işləmək, uğurlar qazanmaq üçün əllərindən gələni əsirgəmədilər. Bu şəhər 1970-ci illərdə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qaçağı nəticəsində təkca respublikamızda deyil, keçmiş SSRİ miqyasında tanınan sənaye mərkəzlərindən birinə çevrildi.

Son 16 ildə burada həyata keçirilən layihələrin hədəfləri gələcəyə hesablanıb. Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə Sumqayıtın əsaslı şəkildə yenidən qurulması istiqamətində olduqca

mühüm layihələr icra edilir. Ölkənin sənaye potensialında xüsusi çəkisi olan Sumqayıtda insan kapitalının qorunması, sosial rifah halının yaxşılaşdırılması ən vacib məsələlərdəndir.

Sonra möhtəşəm bayram tədbirinə start verildi. Sərhəd qoşunlarının hərbiçilərinin nümunəvi keçidi səmada

vertolyotların uçuşu ilə müşayiət olunurdu. İgid sərhədçilərimiz əllərdə Azərbaycan bayrağı tribuna önündən keçdilər. Alıq sədaları ətrafı bürüdü. Müdafiə Nazirliyinin və DİN Daxili Qoşun birlişmələrinin, atlı süvarilərin məğrur keçidi də meydana toplaşarlarda qürur hissi oyatdı.

Sumqayıtın sənaye müəssisələrinin kollektivləri, ümumtəhsil məktəblərinin müəllim və şagird heyəti tribuna önündən keçdilər.

Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin rəhbərliyi, respublikamızda akkreditə olunmuş səfirliklərin nümayəndələri, Milli Məclisin deputatları, əmək qəhrə-

23 dekabr bələdiyyə seçkiləri günüdür

Naxçıvanda "Seçki hüquqlarının pozulmasına dair şikayətlərin məhkəmə qaydasında həlli" mövzusunda seminar-müşavirə təşkil olunub

Naxçıvan şəhər 4 saylı Seçki Dairəsində keçirilən seminar-müşavirədə muxtar respublikanın dairə seçki komissiyalarının sədrələri, katibləri və müraciətlərə baxılmalı üzrə ekspert qrupunun üzvləri iştirak ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, seminar-müşavirədə çıxış edən Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Aparatı rəhbərinin müavini - Qanunçuluq və hüquq mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Cəlil Rüstəmov 2019-cu il dekabrın 23-nə təyin olunmuş bələdiyyə seçkilərinin şəffaf və azad keçirilməsi üçün zəruri tədbirlər görüldüyünü, mükəmməl qanunvericilik bazası yaradıldığını bildirdi. Diqqətə çatdırılıb ki, seçki hüquqlarının təmin olunması sahəsində görülməli işlər bu mənada əhəmiyyətli kəsb edir. Seçki qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş tələblərə düzgün əməl olunmalı, müvafiq orqanlar vəzifə və funksiyalarını vaxtında icra etməli, seçicilər maarifləndirilməlidir.

Qeyd olunub ki, insan hüquqlarının təmin olunması üsullarından biri olan şikayətlərin məhkəmə qaydasında həlli Seçki Məcəlləsində də geniş şəkildə öz əksini tapıb. Seçki prosesinin bütün mərhələlərində istənilən hüquq pozuntusunun həlli üçün məhkəməyə müraciət etmək hüququ təsbit olunub. Həm aktiv seçki hüququ, həm passiv seçki hüququ mənsublarının, həm də seçki komissiyaların və aidiyyəti dövlət orqanlarının məhkəməyə müraciət etməyə və ya məhkəmə qərarlarını əsas tutma formasında təsbit olunan 100-ə yaxın müraciət qaydası Seçki Məcəlləsində öz əksini tapıb. Bu da məhkəmə orqanlarının seçki prosesində mühüm rol oynadığını təsdiq edir.

"Builki bələdiyyə seçkilərində muxtar respublika üzrə 170 bələdiyyəyə 1452 üzv seçiləcəkdir. Muxtar respublika üzrə 7 seçki dairəsi və 292 seçki məntəqəsi, səsverməyə 5 gün qalmış yarıdilanlar istisna olmaqla, fəaliyyət göstərir" deyə Cəlil Rüstəmov vurğulayıb ki, seçki dairələrinin hər biri müasir şəraitlə təmin olunsun binalarda yerləşir. Eyni zamanda, seçki məntəqələri də yeni tikilmiş binalarda yerləşir. Muxtar respublikanın müvafiq orqanları bələdiyyə seçkilərinin qanunvericilik nəzərdə tutulmuş qaydada şəffaf keçirilməsi üçün səylərini əsirgəməyəcəklər.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Aparatı rəhbərinin müavini - Qanunçuluq və hüquq mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri deyib ki, bugünkü seçkilər bələdiyyə seçkilərində Naxçıvan Muxtar Respublikasının məhkəməsinə seçki hüquqlarının pozulması ilə bağlı şikayətlər daxil olmayıb. Vurğulanıb ki, Naxçıvan Muxtar Respublikasında seçkilərin demokratik və şəffaf keçirilməsi üçün hər cür imkan mövcuddur.

Sonra Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının katibi Arife Muxtarova və komissiyanın üzvü Ramiz İbrahimov "Vətəndaşların seçki hüquqlarının pozulması ilə əlaqədar şikayət və müraciətlərin verilməsi və onların araşdırılması qaydası", Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məhkəməsinin hakimi Əsgər Novruzov "Seçki hüquqlarının müdafiəsi ilə bağlı qanunvericiliyin məhkəmə tərəfindən tətbiqi təcrübəsi" mövzularında çıxış ediblər.

Çıxışlarda Seçki Məcəlləsinin 115-ci maddəsində hansı şəxslər tərəfindən seçki hüququnun pozulmasına gə-

rə Azərbaycan Respublikasının Cinayət, Mülki və İnzibati Xətalər məəcəllələrinə uyğun olaraq cinayət, mülki və ya inzibati məsuliyyət daşımaları göstərilib və seçki hüququnun pozulması və ya məhdudlaşdırılması kimi hesab edilən qanunazidd hərəkətlər sadalənib. Qanunvericiliyin tələblərinə əsasən sadalanan əməllərin xarakteri və ictimai təhlükəlilik dərəcəsinə uyğun olaraq cinayət xarakteri əməllər törədilməsinə görə məsuliyyət Cinayət Məcəlləsində, inzibati xətalara görə isə məsuliyyət İnzibati Xətalər Məcəlləsində göstərilib.

Vurğulanıb ki, 2008-ci il iyunun 2-də Seçki Məcəlləsinə vətəndaşların seçki hüquqlarının pozulması haqqında şikayətlərin aradılması qaydaları təsbit edilən 112.1-ci maddənin əlavə edilməsi, eləcə də şikayətlər dair tələbləri özündə əks etdirən 112.5-ci maddənin yeni redaksiyada verilməsi seçki qanunvericiliyinin pozulması hallarının vaxtında və səmərəli proseduru daxilində aradılması təmin etməklə məəcəllənin daha təkmil hüquqi akt halına gətirilməsinə təmin edib.

Çıxışlardan sonra müvafiq mövzularla bağlı müzakirələr aparılıb, suallar cavablandırılıb.

Seminar-müşavirəyə yekun vuran Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Aparatı rəhbərinin müavini - Qanunçuluq və hüquq mühafizə orqanları ilə iş şöbəsinin müdiri Cəlil Rüstəmov bildirdi ki, qazanılmış təcrübə və formalaşmış qanunvericilik bazası Azərbaycan Respublikasında, o cümlədən Naxçıvan Muxtar Respublikasında növbəti bələdiyyə seçkilərində demokratik və şəffaf keçirilməsinə dəməyə əsas verir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının 27-ci ildönümünə həsr olunmuş şahmat yarışını keçirilib

Noyabrın 19-da Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) İcra Katibliyində partiyanın yaradılmasının 27-ci ildönümünə həsr olunmuş şahmat yarışını keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdə YAP icra katibinin müavini, Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov, Azərbaycan Şahmat Federasiyasının prezidenti Elman Rüstəmov, Mədəniyyət nazirinin birinci müavini Vaqif Əliyev, Milli Məclisin deputatları, ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbirin açılışında çıxış edən YAP icra katibinin müavini, Milli Məclisin İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının tarixi hadisə olduğunu bildirdi. O qeyd edib ki, 1990-cı illərin əvvəlində respublikamızda bir sıra siyasi təşkilatlar yaradılısa da, xalqın inamını doğrulda bilmədi. Həmin vaxt Azərbaycan dərindən siyasi, sosial-iktisadi böhran keçirdi, ölkədə xaos, anarxiya baş alıb gedirdi, Azərbaycan məhv olmaq təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Xalq Cəbhəsinin hakimiyyəti dövründə çox acınacaqlı vəziyyət yaranmışdı və insanlar sabaha ümidlərini itirmişdilər. Digər tərəfdən isə Ermənistan tərəfindən torpaqlarımızın işğalı davam edirdi. Belə bir şəraitdə xalqımız nicat yolunu Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıtmasında gördüdü. Buna görə də bir qrup ziyalı Heydər Əliyevə müraciət edərək siyasi partiya yaradılmasını xahiş etdi. Ulu Öndər müraciətə müsbət cavab verdi və 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda Yeni Azərbaycan Partiyası yaradıldı. Beləliklə, Yeni Azərbaycan Partiyası tarixi zərurətdən yaranaraq ümumxalq partiyasına çevrildi.

Həmin dövrdə Azərbaycanın iqtisadi tənəzzül, beynəlxalq təcriddə üzəlişdiyini diqqətə çatdıran S.Novruzov

1993-cü ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdından sonra ölkəmizin bu bəlalardan xilas olaraq inkişaf yoluna qədəm qoyduğunu, respublikamızda mühüm siyasi və iqtisadi islahatların həyata keçirildiyini, neft strategiyasının reallaşdırıldığını, cəbhədə atəşkəsin əldə olunduğunu, nizami ordu quruculuğu prosesinə başlandıqını, cəmiyyətin inkişafı üçün fundamental əsasların yaradıldığını bildirdi.

S.Novruzov qeyd edib ki, Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycanın ən güclü siyasi təşkilatı olmaqla, ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında fəal rol oynayır. Partiyamız ötən 27 ildə çətin və şərəfli yol keçib. Hər bir cəmiyyətin, dövlətin, eləcə də siyasi partiyaların gələcəyi möhkəm təməllər üzərində qurulmasından çox asılıdır. Təbii ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının təməli möhkəm və əzəmətlidir. Partiyamızın sədri, Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, Yeni Azərbaycan Partiyası yenikə Azərbaycanada, bütövlükdə Cənubi Qafqaz regionunda ən böyük siyasi qüvvədir. Əminlik ki, partiyamız ölkəmizin avquard, yenilikçi siyasi qanunvericilikə və daha da gücləndirəcək.

YAP icra katibinin müavini deyib ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi kursu bu gün onun layiqli davamçısı Prezident İlham Əliyev tərə-

BSU-da "Nəsimi ili": "Çün Nəsimi əyyamın sultanıdır, dövr onun, dövrən onun dövranıdır"

Noyabrın 19-da Bakı Slavyan Universitetində (BSU) Azərbaycanın böyük şairi və mütəfəkkiri İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinə və "Nəsimi ili"na həsr olunmuş "Çün Nəsimi əyyamın sultanıdır, dövr onun, dövrən onun dövranıdır" mövzusunda tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirdən əvvəl iştirakçılar universitetin foyesində "Tusi" Tərtibat və Dizayn Mərkəzi tərəfindən təşkil edilmiş "Nəsimi 650" sərgisi ilə tanış olublar.

Açılış nitqi ilə çıxış edən BSU-nun rektoru, professor Nurlana Əliyeva Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamlarına əsasən İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyinin dövlət səviyyəsində qeyd edildiyini, 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan olunduğunu xatırladı.

Nurlana Əliyeva vurğulayıb ki, İmadəddin Nəsimi Azərbaycan xalqının bəşər mədəniyyətinə bəxş etdiyi qüdrətli söz ustalarındandır. O, Şərqi zəngin mədəni-mənəvi sərvətləri üstüvədə ucalıb və bədi söz sənətinin qiymətli incilərini meydana gətirdi. Mütəfəkkir şairin yaradıcılığında dərin poetik fikirlərlə fəlsəfi görüşlər vəhdət vardır. Nəsiminin dövrün el-

mi-fəlsəfi düşüncəsini aydın ifadə edən ədəbi irsi qadim köklərə və çox-şübhəli sözlərlə bəzən Azərbaycan ədəbiyyatı tarixində xüsusi mərəhlə təşkil edir. Nəsimi dünya poeziyasının ən kamal nümunələri sırasında dərin poetik fikirlərlə fəlsəfi görüşlər vəhdət vardır. Nəsiminin dövrün el-

həbbəti və şəxsiyyət azadlığını tərənnüm edib. Anadill şairin humanist ideyaları, yeni məzmun, deyim tərtibi və bədi lövhələrlə daha da zənginləşməsinə unudulmaz şairin misilsiz xidmətləri var. Nəsiminin mənbəyini xalq ruhundan almış parlaq üslubu orta əsrlər Azərbaycan dilinin

məna imkanlarını bütün dolğunluğu və rəngarəngliyi ilə əks etdirir. Sənətkarın yaradıcılığı bir sıra xalqların bədi-ictimai fikrinin inkişafına qüvvətli təsir göstərib.

Nurlana Əliyeva diqqətə çatdırıb ki, "Nəsimi ili" çərçivəsində universitetdə müxtəlif tədbirlər keçirilib. Tələbələr arasında yazı müsabiqəsi təşkil olunub, yekun dövlət imtahanına İmadəddin Nəsimi ilə bağlı suallar salınıb.

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun əməkdaşı, professor Rəhim Əliyev qüdrətli söz ustası İmadəddin Nəsiminin həyatı və yaradıcılığı haqqında ətraflı məlumat verdi. O, şairin zəngin bədi-fəlsəfi irsini təhlil edib.

Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Şəraf Cəlilli Nəsimi yaradıcılığında azadlıq ideyalarının geniş əks olunduğunu diqqətə çatdırıb.

Xalq artisti Rəsim Balayev Nəsimi yaradıcılığına verilən yüksək qiymətə və tədbirin keçirilməsinə görə BSU-nun rəhbərliyinə təşəkkür edib, universitetin kollektivinə uğurlar arzulayıb.

Tədbir bədi-musiqili hissə ilə davam edib.

Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illik yubileyi ilə əlaqədar Bakıya gələn qonaqlar Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda olublar

Görkəmli yazıçı-dramaturq, publisist, nəşir, ictimai xadim Cəlil Məmmədquluzadənin 150 illik yubileyi ilə əlaqədar Bakıya gələn qonaqlar noyabrın 19-da Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunda olublar.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə qonaqlar fondda türk dünyasının tarixindən, mədəniyyət və irsindən bəhs edən eksponatlarla tanış olublar. Qonaqlar salamlayan fondun prezidenti Günay Əfəndiyeva təmsil etdiyi qurumun fəaliyyəti haqqında məlumat verdi. Bildirib ki, fond Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və Qazaxıstan, Qırğız və Türkiyə respublikalarının dövlət başçılarından dəstəyi ilə təsis edilmişdir.

O, fondun binasının rəsmi açılış mərasiminin bu ilin oktyabrında Bakıda ke-

çirilən Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Surasının VII Zirvə toplantısı çərçivəsində üzv ölkələrin xarici işlər nazirliklərinin və beynəlxalq türk dillli təşkilatların rəhbərlərinin iştirakı ilə gerçəkləşdiyini söyləyib.

G.Əfəndiyeva görüşdə iştirak edən Cəlil Məmmədquluzadənin davamçıları - nəticəsi Martin Cavanşiri və költüçəsi Przemislav Cavanşirə mütəfəkkir və yazıcının həyatından danışdı. Ağır həyat sürdüyünə baxmayaraq, əsərlərindəki inco yumorla xalqınin təfəkküründə işiq yandırmaq istədiyini bildirdi.

Türkdillli xalqların mədəniyyəti və irsini öyrənilməsi, qorunması və təşviq edilmiş istiqamətində fondun gördüyü işlərdən danışan Günay Əfəndiyeva böyük ədəbi anadan olmasının

150 illik yubileyinin xarici ölkələrdə, o cümlədən Polşada da keçirilməsini təklif edib.

Görüşdə iştirak edən Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktoru Karim Tahirov Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun gördüyü işlərin türk dünyası və xalqlarının irsi üçün böyük əhəmiyyət daşıdığını bildirdi.

Deyib ki, bu ocaq türk dünyası və onların mədəni tədbirləri üçün gözəl bir məkandır. Burada keçirilən tədbirlər türkdillli xalqların daha da yaxınlaşmasına öz töhfəsini verəcək.

TÜRKSOY-un baş katibinin müavini Bilal Çakıri Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fonduna ilk gəlişinin böyük mütəfəkkirin xatırladığı günlərə təsadüf etdiyindən məmnun olduğunu, bu ocaqda türk dünyası-

nın milli mədəni irsinin qorunması və gələcək nəsillərə çatdırılması üçün böyük işlərin görülməsinə inamını ifadə etdi. Eyni zamanda, o, TÜRKSOY-un bu istiqamətdə gördüyü işlərdən bəhs etdi.

Cəlil Məmmədquluzadənin povest və hekayələrini özbək dilinə tərcümə edən yazıçı Həmidulla Baltabayev Özbəkistanın da bu ildən etibarən Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fonduna üzv olmasından məmnunluğunu ifadə etdi.

Tədbirdə Bolqarıstan Elmlər Akademiyası Ədəbiyyat İnstitutunun nümayəndəsi İvan Xristov Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti İrsi Fondu ilə Bolqarıstandakı türk izlərinin öyrənilməsinə birlikdə əməkdaşlıq etməyə hazır olduqlarını bildirdi. Söyləyib

ki, belə əməkdaşlıq nəticəsində mədəni və ədəbi əlaqələr güclənəcək.

Sonda Cəlil Məmmədquluzadənin nəticəsi Martin Cavanşirin Azərbaycanada olmağınadən məmnunluğunu ifadə edərək deyib: "Azərbaycana dəvət mənim üçün gözəlməz oldu. Ona görə də öz oğlumu da ulu babamın vətəninə görməyə gətirdim. Çox şadam ki, mənim ulu babam Azərbaycan mədəniyyətinə belə böyük töhfələr verib. Ümid edirəm ki, fondla əməkdaşlığımız gələcəkdə də davam edəcək".

Sonda qonaqlar fondun kitabxanasına qiymətli kitablar bağışlayıblar. Öz kitabxanasında Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondunun prezidenti Günay Əfəndiyeva qonaqlara xatirə hədiyyələri təqdim edib.

Haaqada "İstanbul prosesi"nin 7-ci iclasında Azərbaycandakı dini tolerantlıqdan və multikulturalizm siyasətindən danışılıb

Noyabrın 18-19-da Niderland Krallığının Haaqa şəhərində bu ölkənin Xarici İşlər Nazirliyi və "Universal Hüquqlar Qrupu" qeyri-hökumət təşkilatının birgə təşəbbüsü ilə "İstanbul prosesi"nin "Dini dözümsüzlüklə mübarizə: İnkülviz və dözümlü cəmiyyətlər qurmaq, nifrət və zorakılığı geri qoymaq" mövzusunda növbəti VII görüşü keçirilib.

Məlum olduğu kimi, "İstanbul prosesi" BMT İnsan Hüquqları Şurasının 2011-ci ildə qəbul etdiyi "Din və əqidə əsasında insanlara qarşı dözümsüzlük, mənfəti stereotiplər, stigmatizasiya, ayrı-seçkilik, zorakılığa təhrik və zorakılıqla mübarizə" adlı 16/18 nömrəli və BMT Baş Assambleyasının oxşar məzmunlu 66/167 nömrəli qətnamələrində qeyd edilən hallarla mübarizədə nəzərdə tutulan fəaliyyət planının həyata keçirilməsi üçün mexanizmdir. Sözügedən qətnamələr din və əqidə əsasında dözümsüzlüklə mübarizə aparmaq üçün əsas hökumətlərəsi siyasət çərçivəsi hesab olunur. Azərbaycan İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı tərəfindən irəli sürülmüş və 16/18 nömrəli qətnamənin təşkilatın üzvü qismində əsas sponsorlarından biridir. 2011-ci ildə İstanbulda təsis olunan və dini dözümsüzlüyə qarşı mübarizəni, din və ya etiqad azadlığının təşviq olunmasını nəzərdə tutan "İstanbul prosesi"nin indiyədək müxtəlif ölkələrdə altı görüşü keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "İstanbul prosesi"nin bu ilki görüşündə ölkəmizi Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Mətbuat Xidmətinin rəhbəri, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Etilbar Nəcəfov təmsil edib.

Etilbar Nəcəfov tədbirin "Dinlərarası dialoq, sosial inteqrasiya və təhsil vasitəsilə tolerant və inkülviz cəmiyyətlərin qurulması" adlı sessiyasının çıxış edərək Azərbaycanın tolerant və inkülviz cəmiyyətinin qurulması sahəsində əldə etdiyi mühüm nailiyyətlərdən danışib. O, bu nailiyyətlərin əldə olunmasında ölkəmizin multikulturalizm siyasətinin böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib. Belə ki, multikulturalizm siyasəti cəmiyyətdəki etnik, dini və mədəni müxtəlifliklərin, eləcə də onların əsasını təşkil edən etnik-mədəni dəyərlərin qorunmasını təmin etməklə ölkədə daxildə inteqrasiya proseslərini möhkəmləndirir və bununla da etnik və dini zəmində qarşıdurmanın qarşısını alır.

Şöbə müdiri multikulturalizm siyasətinin ölkəmizin daxili və xarici siyasətində özünü büruzə verdiyini qeyd edərək bu siyasətin daxili siyasətdəki təzahürünü ölkəmizdə din və etiqad azadlığının təmin edilməsində, bütün dinlərin, dini məzhəblərin qanun qarşısında bərabər olmasında, dini icmaların fəaliyyətlərinə dövlət tərəfindən hər cür dəstəyin göstərilməsində, ölkədə daxildə dinlərarası münasibətlərin qarşılıqlı hörmət və əməkdaşlıq əsasında qurulmasında olduğunu söyləyib.

Xarici siyasət sahəsində isə multikulturalizmin əsas təzahürlərindən biri ölkəmiz tərəfindən bütün dünyada dinlərarası və mədəniyyətlərəsi dialoqun təşviq olunmasıdır. E.Nəcəfov qeyd edib ki, Azərbaycan 2008-ci ildən bəri bu dialoq müxtəlif mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasında dialoqun inkişaf etdirilməsini nəzərdə tutan "Baki prosesi" çərçivəsində uğurla həyata keçirir. "Baki prosesi" çərçivəsində Azərbaycanda bir sıra nüfuzlu beynəlxalq tədbirlər keçirildiyini qeyd edən şöbə müdiri ötən həftə uğurla baş tutmuş Dünya dini liderlərinin II Baki Sammiti barədə tədbir iştirakçılardan məlumat verib. O, sammitdə dünyada müxtəlif dini konfessiyalar arasında dialoq və əməkdaşlığın təşviq olunması, din və ya etiqad azadlığının demokratik cəmiyyətin inkişafında rolu, islamofobiya, antisemitizm və xristianofobiya kimi dini dözümsüzlüyün formalarına qarşı mübarizənin vacibliyi məsələlərinin müzakirə olunduğunu görüş iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb. Şöbə müdiri həmçinin sammitdə qəbul olunan "Baki Bəyannaməsi"nin əsas müddəaları haqqında görüş iştirakçılardan məlumat verib.

UNESKO-nun Baş Konfransı çərçivəsində Mədəniyyət nazirlərinin forumu keçirilib

Parisdə UNESKO-nun Baş Konfransının 40-cı sessiyası çərçivəsində Mədəniyyət nazirlərinin forumu keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, forumda 130-a qədər ölkənin Mədəniyyət nazirləri iştirak edib. Forum çərçivəsində "Mədəniyyət və irs - dialoq və sülh üçün bərpə olunan enerji", "Təhsildə mədəniyyət - insan inkişafı və innovasiya üçün fundamental ölçü", "Dəyərli inkişaf və məşğulluq üçün mədəniyyət və yaradıcılığa investisiya qoyuluşu" və "İctimai məkanda mədəniyyət - sosial və şəhər transformasiyasının təkanverici qüvvəsi" mövzularında dörd panel keçirilib.

Forumu açıq elan edən UNESKO-nun baş direktoru Odre Azuley tədbirin əhəmiyyətinə toxunaraq Baş Konfrans çərçivəsində ilk dəfə həyata keçirilən forumun həm üzv dövlətlər arasında, həm də üzv dövlətlər təşkilatı arasında əməkdaşlığın inkişafına töhfə verəcəyini qeyd edib.

"Mədəniyyət və irs - dialoq və sülh üçün bərpə olunan enerji" mövzusunda həsr olunmuş paneldə Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev çıxış edərək mədəniyyət və mədəni irsin qorunması sahəsində ölkə və beynəlxalq səviyyədə həyata keçirilən tədbirlər barədə məlumat verib. Azərbaycanda müxtəlif etnik və dini mənsubiyyətə malik insanların ənənələrini

qoruyub saxlamaqla əslərdə sülh şəraitində birgə yaşadıqlarını, həmçinin ölkədə mövcud olan mədəni və dini abidələrin qorunması və bərpasına xüsusi diqqət yetirildiyini bildirib. Bu sahədə Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, UNESKO-nun xoşməramlı səfiri Mehriban Əliyevanın, eləcə də fondun müstəsna rolunu qeyd edib.

Həmçinin Ə.Qarayev mədəniyyətlər və dinlərarası dialoqun inkişafında 2008-ci ildən ölkə başçısının təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Baki prosesi"nin rolunu vurğulayaraq, bu təşəbbüs çərçivəsində həyata keçirilən Ümumdünya Mədəniyyətlərəsi Dialoq forumlarının mədəni müxtəliflik və dialoqu təşviq etməklə dünyada dayanıqlı inkişafa töhfə verdiyini bildirib.

Nazir Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarının 20 faizini işğal etməsi neticə-

masındır. E.Nəcəfov qeyd edib ki, Azərbaycan 2008-ci ildən bəri bu dialoq müxtəlif mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasında dialoqun inkişaf etdirilməsini nəzərdə tutan "Baki prosesi" çərçivəsində uğurla həyata keçirir. "Baki prosesi" çərçivəsində Azərbaycanda bir sıra nüfuzlu beynəlxalq tədbirlər keçirildiyini qeyd edən şöbə müdiri ötən həftə uğurla baş tutmuş Dünya dini liderlərinin II Baki Sammiti barədə tədbir iştirakçılardan məlumat verib. O, sammitdə dünyada müxtəlif dini konfessiyalar arasında dialoq və əməkdaşlığın təşviq olunması, din və ya etiqad azadlığının demokratik cəmiyyətin inkişafında rolu, islamofobiya, antisemitizm və xristianofobiya kimi dini dözümsüzlüyün formalarına qarşı mübarizənin vacibliyi məsələlərinin müzakirə olunduğunu görüş iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb. Şöbə müdiri həmçinin sammitdə qəbul olunan "Baki Bəyannaməsi"nin əsas müddəaları haqqında görüş iştirakçılardan məlumat verib.

Şöbə müdiri multikulturalizm siyasətinin ölkəmizin daxili və xarici siyasətində özünü büruzə verdiyini qeyd edərək bu siyasətin daxili siyasətdəki təzahürünü ölkəmizdə din və etiqad azadlığının təmin edilməsində, bütün dinlərin, dini məzhəblərin qanun qarşısında bərabər olmasında, dini icmaların fəaliyyətlərinə dövlət tərəfindən hər cür dəstəyin göstərilməsində, ölkədə daxildə dinlərarası münasibətlərin qarşılıqlı hörmət və əməkdaşlıq əsasında qurulmasında olduğunu söyləyib.

Xarici siyasət sahəsində isə multikulturalizmin əsas təzahürlərindən biri ölkəmiz tərəfindən bütün dünyada dinlərarası və mədəniyyətlərəsi dialoqun təşviq olun-

masıdır. E.Nəcəfov qeyd edib ki, Azərbaycan 2008-ci ildən bəri bu dialoq müxtəlif mədəniyyətlər və sivilizasiyalar arasında dialoqun inkişaf etdirilməsini nəzərdə tutan "Baki prosesi" çərçivəsində uğurla həyata keçirir. "Baki prosesi" çərçivəsində Azərbaycanda bir sıra nüfuzlu beynəlxalq tədbirlər keçirildiyini qeyd edən şöbə müdiri ötən həftə uğurla baş tutmuş Dünya dini liderlərinin II Baki Sammiti barədə tədbir iştirakçılardan məlumat verib. O, sammitdə dünyada müxtəlif dini konfessiyalar arasında dialoq və əməkdaşlığın təşviq olunması, din və ya etiqad azadlığının demokratik cəmiyyətin inkişafında rolu, islamofobiya, antisemitizm və xristianofobiya kimi dini dözümsüzlüyün formalarına qarşı mübarizənin vacibliyi məsələlərinin müzakirə olunduğunu görüş iştirakçılarının nəzərinə çatdırıb. Şöbə müdiri həmçinin sammitdə qəbul olunan "Baki Bəyannaməsi"nin əsas müddəaları haqqında görüş iştirakçılardan məlumat verib.

Tur-aksiya çərçivəsində Qəbələ-Şəki-Zaqatala marşrutu ilə hərəkət edən Qazax, Ağstafa, Tovuz, Gədəbəy, Şəmkir, Samux, Neftçala, Salyan və Hacıqabul rayonlarının məktəblilərindən ibarət qruplar ekskursiyasının ikinci günündə, noyabrın 19-da qədim Şəkinin tarixi məkanları ilə tanış olublar.

Tur-aksiya iştirakçıları Heydər Əliyev Mərkəzinin qarşısında şəhər rəhbərliyi tərəfindən mehribanlıqla qarşılanıblar.

Şəhər icra hakimiyyəti aparatının şöbə müdirinin müavini Sadiq Yusifov və gənclər və idman idarəsinin rəisi Vüqar İskəndərov məktəblilərə qədim Şəkinin tarixi, mədəniyyət, özünəməxsus adət-ənənələri, iqtisadiyyatı və turizm potensialı barədə məlumat veriblər.

Məktəblilərin diqqətinə çatdırılıb ki, Şəkinin 2700 ildən çox yaşı var. Bu qədim diyar dünya əhəmiyyətli tarixi-memarlıq abidələri ilə məşhurdur. Şəki şəhəri 2008-ci ildə Dünya Tarixi Şəhərlər Liqasının üzvü seçilib, 2010-cu ildə Azərbaycanın Sənət-karlıq Paytaxtı elan edilib. 2017-ci ildə UNESKO-nun "Yaradıcı şəhərlər şəbəkəsi" siyahısına salınıb. Bu ilin iyulunda Bakıda keçirilən UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında isə Xan sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları orijinal layihə əsasında inşa edilən Heydər Əliyev Mərkəzi ilə tanış olublar. Bildirilib ki, Mərkəz Ümummilli Liderin xatirəsinə dərin ehtiramın parlaq nümunəsidir. Burada Ulu Öndərin mənalı həyatı və çoxşaxəli fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən foto-lar və eksponatlar yer alıb.

Mərkəzə tanışlıqdan sonra tur-aksiya iştirakçıları 9 rayonun məktəbliləri şəhərin qədim tarixi hissəsinə - "Yuxarı Baş" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruyğunun ərazisinə gəliblər. Məlumat verilib ki, qorucu Şəkiyə gələn yerli və xarici turistlərin ən çox üz tutduqları tarixi məkanlardan biridir. Qorucu əhatələyən əzəmətli qala divarlarının təxminən 1743-1755-ci illərdə tikildiyi ehtimal edilir.

Azərbaycan memarlığının nadir incilərindən olan Şəki xanlarının sarayı tur-aksiya iştirakçıları üçün böyük maraq doğurub. Məktəblilərin diqqətinə çatdırılıb ki, saray XVIII əsrə aid nadir tarixi-memarlıq abidəsidir. Azərbaycanda ilk müstəqil xanlığın əsasını qoyan Hacı Cələbi xanın nəvəsi Hüseyn xan Müştəqin dövründə, 1761-

IDEA İctimai Birliyi tərəfindən Bakıda tutuquşular məskunlaşdırılır

Noyabrın 19-da Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, IDEA İctimai Birliyinin təsisçisi və rəhbəri Leyla Əliyevanın iştirakı ilə Bakının Atatürk prospektində yerləşən parkda 10 tutuquşu buraxılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, IDEA-nın "Urban Ecology" ("Şəhər ekolojiyası") layihəsi çərçivəsində parkda məskunlaşdırılmış xalçaçılıq tutuquşusu (lat. Psittacula krameri) Bakı şəhəri-

nin iqlim şəraitində yaşaya və çoxala bilən tutuquşu növüdür.

"Urban Ecology" layihəsi Bakı və onun ətrafındakı ictimai yerlərin şəhər mühitində rahat yaşayış çoxala bilən heyvan və quş növləri ilə zənginləşdirilməsini, eləcə də bu növlərin qorunub saxlanması istiqamətində ardıcıl tədbirlərin həyata keçirilməsini nəzərdə tutur.

Məlum olduğu kimi, vəhşi təbiətin qorunub saxlanması üzrə çoxşaxəli sayımla yanaşı, Leyla Əliyevanın təşəbbüsü ilə şəhər mühitində aid olan növlərin mühafizəsi istiqamətində olan

geniş tədbirlər həyata keçirilir. Bu xüsusda Bakıda küçə heyvanlarının qorunmasına yönəlməmiş IDEA Heyvanlara Qayğı Mərkəzi fəaliyyət göstərir, şəhər boyu pişiklər üçün xüsusi evciklər qurulur və digər işlər aparılır.

Bütün bu sayımların əsas məqsədi şəhərdə yaşayan insanlarla ətraf mühit arasında ahəngliyin yaradılması, daha sıx və daha sağlam əlaqənin möhkəmləndirilməsidir.

Qeyd edilməlidir ki, keçmişdə Bakı şəhəri mühitində çoxsaylı sincab və tutuquşular məskunlaşmışdır. Onlar parklarda və yaşıllıq-

lar mövcud olan digər ərazilərdə insanlar arasında sərbəst dolaşır. Lakin ötən əsrin sonlarında mövcud olan ekoloji problemlər səbəbindən bu növlərin sayı kəskin azalıb. Son illər ölkədə aparılan geniş yaşıllaşdırma və abadlaşdırma işləri, xüsusən də IDEA İctimai Birliyinin sayımları sayəsində Bakıda qanunsuz ağac kəsilməsi hallarının azaldılması və sayızsız kəmərlər yeni ağacların ekilməsi nəticəsində şəhərdə bir çox fauna növlərinin qaytarılması üçün münbit şərait yaradılıb.

Regionlarla tanışlıq tur-aksiya iştirakçıları arasında böyük maraq doğurub

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tövsiyəsi ilə "Ölkəmizi tanıyaq" devisi altında keçirilən maarifləndirici tur-aksiyanın növbəti mərhələsi çərçivəsində məktəblilərin respublikamızın müxtəlif bölgələrinə, tarixi məkanlara ekskursiyaları davam edir.

Tur-aksiya çərçivəsində Qəbələ-Şəki-Zaqatala marşrutu ilə hərəkət edən Qazax, Ağstafa, Tovuz, Gədəbəy, Şəmkir, Samux, Neftçala, Salyan və Hacıqabul rayonlarının məktəblilərindən ibarət qruplar ekskursiyasının ikinci günündə, noyabrın 19-da qədim Şəkinin tarixi məkanları ilə tanış olublar.

Tur-aksiya iştirakçıları Heydər Əliyev Mərkəzinin qarşısında şəhər rəhbərliyi tərəfindən mehribanlıqla qarşılanıblar.

Şəhər icra hakimiyyəti aparatının şöbə müdirinin müavini Sadiq Yusifov və gənclər və idman idarəsinin rəisi Vüqar İskəndərov məktəblilərə qədim Şəkinin tarixi, mədəniyyət, özünəməxsus adət-ənənələri, iqtisadiyyatı və turizm potensialı barədə məlumat veriblər.

Məktəblilərin diqqətinə çatdırılıb ki, Şəkinin 2700 ildən çox yaşı var. Bu qədim diyar dünya əhəmiyyətli tarixi-memarlıq abidələri ilə məşhurdur. Şəki şəhəri 2008-ci ildə Dünya Tarixi Şəhərlər Liqasının üzvü seçilib, 2010-cu ildə Azərbaycanın Sənət-karlıq Paytaxtı elan edilib. 2017-ci ildə UNESKO-nun "Yaradıcı şəhərlər şəbəkəsi" siyahısına salınıb. Bu ilin iyulunda Bakıda keçirilən UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında isə Xan sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları orijinal layihə əsasında inşa edilən Heydər Əliyev Mərkəzi ilə tanış olublar. Bildirilib ki, Mərkəz Ümummilli Liderin xatirəsinə dərin ehtiramın parlaq nümunəsidir. Burada Ulu Öndərin mənalı həyatı və çoxşaxəli fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən foto-lar və eksponatlar yer alıb.

Mərkəzə tanışlıqdan sonra tur-aksiya iştirakçıları 9 rayonun məktəbliləri şəhərin qədim tarixi hissəsinə - "Yuxarı Baş" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruyğunun ərazisinə gəliblər. Məlumat verilib ki, qorucu Şəkiyə gələn yerli və xarici turistlərin ən çox üz tutduqları tarixi məkanlardan biridir. Qorucu əhatələyən əzəmətli qala divarlarının təxminən 1743-1755-ci illərdə tikildiyi ehtimal edilir.

Azərbaycan memarlığının nadir incilərindən olan Şəki xanlarının sarayı tur-aksiya iştirakçıları üçün böyük maraq doğurub. Məktəblilərin diqqətinə çatdırılıb ki, saray XVIII əsrə aid nadir tarixi-memarlıq abidəsidir. Azərbaycanda ilk müstəqil xanlığın əsasını qoyan Hacı Cələbi xanın nəvəsi Hüseyn xan Müştəqin dövründə, 1761-

1762-ci illərdə inşa edilən bu bənərsiz sarayın tikintisində mısır və yapışqandan istifadə olunmayıb. Sarayı bəzəyən sadə şəkəlinin bir kvadratmetrinə 5 min, pəncərə şəkəllərinin hər kvadratmetrinə isə 14 minədək xırdə detal və rəngli şüşə düşür.

Məktəblilərin diqqətinə çatdırılıb ki, Şəkinin 2700 ildən çox yaşı var. Bu qədim diyar dünya əhəmiyyətli tarixi-memarlıq abidələri ilə məşhurdur. Şəki şəhəri 2008-ci ildə Dünya Tarixi Şəhərlər Liqasının üzvü seçilib, 2010-cu ildə Azərbaycanın Sənət-karlıq Paytaxtı elan edilib. 2017-ci ildə UNESKO-nun "Yaradıcı şəhərlər şəbəkəsi" siyahısına salınıb. Bu ilin iyulunda Bakıda keçirilən UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında isə Xan sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları orijinal layihə əsasında inşa edilən Heydər Əliyev Mərkəzi ilə tanış olublar. Bildirilib ki, Mərkəz Ümummilli Liderin xatirəsinə dərin ehtiramın parlaq nümunəsidir. Burada Ulu Öndərin mənalı həyatı və çoxşaxəli fəaliyyətinin müxtəlif dövrlərini əks etdirən foto-lar və eksponatlar yer alıb.

Mərkəzə tanışlıqdan sonra tur-aksiya iştirakçıları 9 rayonun məktəbliləri şəhərin qədim tarixi hissəsinə - "Yuxarı Baş" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruyğunun ərazisinə gəliblər. Məlumat verilib ki, qorucu Şəkiyə gələn yerli və xarici turistlərin ən çox üz tutduqları tarixi məkanlardan biridir. Qorucu əhatələyən əzəmətli qala divarlarının təxminən 1743-1755-ci illərdə tikildiyi ehtimal edilir.

Azərbaycan memarlığının nadir incilərindən olan Şəki xanlarının sarayı tur-aksiya iştirakçıları üçün böyük maraq doğurub. Məktəblilərin diqqətinə çatdırılıb ki, saray XVIII əsrə aid nadir tarixi-memarlıq abidəsidir. Azərbaycanda ilk müstəqil xanlığın əsasını qoyan Hacı Cələbi xanın nəvəsi Hüseyn xan Müştəqin dövründə, 1761-

1762-ci illərdə inşa edilən bu bənərsiz sarayın tikintisində mısır və yapışqandan istifadə olunmayıb. Sarayı bəzəyən sadə şəkəlinin bir kvadratmetrinə 5 min, pəncərə şəkəllərinin hər kvadratmetrinə isə 14 minədək xırdə detal və rəngli şüşə düşür.

Məktəblilərin diqqətinə çatdırılıb ki, Şəkinin 2700 ildən çox yaşı var. Bu qədim diyar dünya əhəmiyyətli tarixi-memarlıq abidələri ilə məşhurdur. Şəki şəhəri 2008-ci ildə Dünya Tarixi Şəhərlər Liqasının üzvü seçilib, 2010-cu ildə Azərbaycanın Sənət-karlıq Paytaxtı elan edilib. 2017-ci ildə UNESKO-nun "Yaradıcı şəhərlər şəbəkəsi" siyahısına salınıb. Bu ilin iyulunda Bakıda keçirilən UNESKO-nun Ümumdünya İrs Komitəsinin 43-cü sessiyasında isə Xan sarayı ilə birgə Şəkinin tarixi mərkəzi Ümumdünya İrs Siyahısına daxil edilib.

nəfərə yaxın şagird qədim Quba və Azərbaycanın şimal qapısı sayılan Qusarla tanışlığa başlayıb.

Noyabrın 19-da Göyçay, Zərdab, Ağsu və Qobusun ümumtəhsil məktəblilərinin yuxarı sinif şagirdləri Quba rayonunun görməli yerlərini gəziblər.

Günün ikinci yarısında məktəblilər Quba rayonu ərazisində, Xınalıq yolu üzərində yerləşən dağ şəlaləsinə ekskursiya ediblər.

Tur-aksiya iştirakçıları, həmçinin "Quba Palace" mehmanxana kompleksi və burada yerləşən Qolf klubu ilə yaxından tanış olublar.

Daşkəsən, Göygöl, Goranboy, Tərtər və Ağdaş məktəblilərinin şagirdləri isə Azərbaycanın "şimal qapısı" sayılan Qusara səfər ediblər.

Onlar gələcəkdə girişindəki Bayraq meydanında qarşılanan məktəblilərə rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Qusar təkcə təbii gözəllikləri ilə deyil, həm də qədim mədəniyyət abidələri, sənətkarlıq nümunələri ilə məşhurdur. Yaxınlıqda gözləyən qədim qalaları buraya gələnlərin diqqətini çəkir. Rayon iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları "Sahdağ" Turizm Mərkəzi ilə tanış olublar. Məktəblilərdə buradakı hotellər və müxtəlif xidmətlər barədə ətraflı məlumat verilib. Tur-aksiya iştirakçıları mərkəzin xidmətlərindən pulsuz yararlanmaq imkanı da qazanıblar.

Onlar gələcəkdə girişindəki Bayraq meydanında qarşılanan məktəblilərə rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Qusar təkcə təbii gözəllikləri ilə deyil, həm də qədim mədəniyyət abidələri, sənətkarlıq nümunələri ilə məşhurdur. Yaxınlıqda gözləyən qədim qalaları buraya gələnlərin diqqətini çəkir. Rayon iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları "Sahdağ" Turizm Mərkəzi ilə tanış olublar. Məktəblilərdə buradakı hotellər və müxtəlif xidmətlər barədə ətraflı məlumat verilib. Tur-aksiya iştirakçıları mərkəzin xidmətlərindən pulsuz yararlanmaq imkanı da qazanıblar.

Onlar gələcəkdə girişindəki Bayraq meydanında qarşılanan məktəblilərə rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Qusar təkcə təbii gözəllikləri ilə deyil, həm də qədim mədəniyyət abidələri, sənətkarlıq nümunələri ilə məşhurdur. Yaxınlıqda gözləyən qədim qalaları buraya gələnlərin diqqətini çəkir. Rayon iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları "Sahdağ" Turizm Mərkəzi ilə tanış olublar. Məktəblilərdə buradakı hotellər və müxtəlif xidmətlər barədə ətraflı məlumat verilib. Tur-aksiya iştirakçıları mərkəzin xidmətlərindən pulsuz yararlanmaq imkanı da qazanıblar.

Onlar gələcəkdə girişindəki Bayraq meydanında qarşılanan məktəblilərə rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Qusar təkcə təbii gözəllikləri ilə deyil, həm də qədim mədəniyyət abidələri, sənətkarlıq nümunələri ilə məşhurdur. Yaxınlıqda gözləyən qədim qalaları buraya gələnlərin diqqətini çəkir. Rayon iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları "Sahdağ" Turizm Mərkəzi ilə tanış olublar. Məktəblilərdə buradakı hotellər və müxtəlif xidmətlər barədə ətraflı məlumat verilib. Tur-aksiya iştirakçıları mərkəzin xidmətlərindən pulsuz yararlanmaq imkanı da qazanıblar.

Onlar gələcəkdə girişindəki Bayraq meydanında qarşılanan məktəblilərə rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Qusar təkcə təbii gözəllikləri ilə deyil, həm də qədim mədəniyyət abidələri, sənətkarlıq nümunələri ilə məşhurdur. Yaxınlıqda gözləyən qədim qalaları buraya gələnlərin diqqətini çəkir. Rayon iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları "Sahdağ" Turizm Mərkəzi ilə tanış olublar. Məktəblilərdə buradakı hotellər və müxtəlif xidmətlər barədə ətraflı məlumat verilib. Tur-aksiya iştirakçıları mərkəzin xidmətlərindən pulsuz yararlanmaq imkanı da qazanıblar.

Onlar gələcəkdə girişindəki Bayraq meydanında qarşılanan məktəblilərə rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Qusar təkcə təbii gözəllikləri ilə deyil, həm də qədim mədəniyyət abidələri, sənətkarlıq nümunələri ilə məşhurdur. Yaxınlıqda gözləyən qədim qalaları buraya gələnlərin diqqətini çəkir. Rayon iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları "Sahdağ" Turizm Mərkəzi ilə tanış olublar. Məktəblilərdə buradakı hotellər və müxtəlif xidmətlər barədə ətraflı məlumat verilib. Tur-aksiya iştirakçıları mərkəzin xidmətlərindən pulsuz yararlanmaq imkanı da qazanıblar.

Onlar gələcəkdə girişindəki Bayraq meydanında qarşılanan məktəblilərə rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Qusar təkcə təbii gözəllikləri ilə deyil, həm də qədim mədəniyyət abidələri, sənətkarlıq nümunələri ilə məşhurdur. Yaxınlıqda gözləyən qədim qalaları buraya gələnlərin diqqətini çəkir. Rayon iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları "Sahdağ" Turizm Mərkəzi ilə tanış olublar. Məktəblilərdə buradakı hotellər və müxtəlif xidmətlər barədə ətraflı məlumat verilib. Tur-aksiya iştirakçıları mərkəzin xidmətlərindən pulsuz yararlanmaq imkanı da qazanıblar.

Onlar gələcəkdə girişindəki Bayraq meydanında qarşılanan məktəblilərə rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Qusar təkcə təbii gözəllikləri ilə deyil, həm də qədim mədəniyyət abidələri, sənətkarlıq nümunələri ilə məşhurdur. Yaxınlıqda gözləyən qədim qalaları buraya gələnlərin diqqətini çəkir. Rayon iqtisadiyyatının əsasını kənd təsərrüfatı təşkil edir.

Sonra tur-aksiya iştirakçıları "Sahdağ" Turizm Mərkəzi ilə tanış olublar. Məktəblilərdə buradakı hotellər və müxtəlif xidmətlər barədə ətraflı məlumat verilib. Tur-aksiya iştirakçıları mərkəzin xidmətlərindən pulsuz yararlanmaq imkanı da qazanıblar.

Onlar gələcəkdə girişindəki Bayraq meydanında qarşılanan məktəblilərə rayon haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildir

Azərbaycanın multikulturalizm modeli global planda sülh və sivil birgəyaşayışa çağırışdır

İctimai həyatın bütün sahələrində modernləşmə kursunun uğurlu tətbiqinə nail olan, global miqyasda nüfuz və mövqelərini gücləndirən, insan hüquqlarının etibarlı təminatı, demokratikləşmə sahəsində inamlı addımlar atan Azərbaycan həm də multikultural dəyərlərə sadıqlıqlı ilə dünyanın diqqət mərkəzindədir. Respublikamızın multikultural dəyərlərin qorunması və daha geniş çərçivədə təbliği məqsədilə yürütdüyü strategiya bir tərəfdən zəngin milli ənənələrə əsaslanırsa, digər tərəfdən də yeni dünya nizamının aktual çağırışlarından qaynaqlanır.

Azərbaycanın əlverişli coğrafi mövqeyi - Şərqlə Qərbin qovuşduğu, ləpək yolunun keçdiyi unikal tranzit məkanda yerləşməsi, zəngin təbii sərvətlərə malik olması müxtəlif əzəli xalqların və dini icmaların nümayəndələrinin qədim dövrlərdən burada sığınacaq tapmalarını, sivil birgəyaşayış mühitinin və nəticədə etibarlı multikultural düşüncə tərzinin inkişafını şərtləndirmişdir. Ölkəmizdə yaşayan milli azlıqlar özünəməxsusluqlarını, adət-ənənələrini və mədəniyyətlərini qorumaqla yanaşı, zəruri məqamda ümum-millə maraqlar, ehtəşam və azərbaycanlılıq ideyası naminə sıx birləşmə, həmrəylik nümayiş etdirmişlər.

Beləliklə, Azərbaycan tarixən müxtəlif etnosların dinc yanaşı yaşadığı, qaynayıb-qarışdığı, milli, dini və mədəni müxtəlifliyə dözümlü münasibət hökmü sürüdüğü məkana kimi tanınmışdır. Müxtəlif xalqların bir-birinin milli dəyərlərinə, adət-ənənələrinə, yaşayış tərzinə, fikir və düşüncələrinə loyal münasibəti son nəticədə cəmiyyətin sivil mədəniyyətində inkişafına da müsbət təsirin göstərmək multikultural təfəkkür tərzinin əyani təzahürünə çevrilmişdir.

Başqa sözlə, azərbaycanlılar tarixən yaşadığı bu torpağa müxtəlif səbəblərdən pənah gətirmiş və burada məskunlaşmış digər əzəli xalqların nümayəndələrinə ehtiramla yanaşmış, onların milli özünüfəadəsinə, habelə dövlət həyatı ilə bağlı ictimai-siyasi və mədəni proseslərdə iştirakına dözümlü münasibət bəsləmişlər. Ölkəmizdə milli və dini zəmində hər hansı qarşıdurmanın olmaması, habelə səmavi dinlərin nümayəndələrinin etiqad azadlıqlarının yüksək səviyyədə təmin edilməsi bunu bir daha təsdiqləyir.

Multikulturalizm vahid dövlətin hüddüdlər daxilində bir xalqın digər milli azlıq və dini icma üzərində üstün mövqeyini, onu etnik zəmində sıxışdırmaq, adət-ənənələrini zorla qəbul etməkdən çəkinməsi tamamilə istisna edir. Eyni zamanda, irqçilik, ksenofobiya, dini dözümsüzlük və ekstremizmə qarşı barışmaz mövqeyi ilə seçilir. Sivilizasiyalararası dialoqun zəruri əhəmiyyəti kimi çıxış edən multikulturalizm həm də millətlər arasında qarşılıqlı hörmət, anlaşma, dostluq və əməkdaşlığın stimulyatorudur.

Bu mənada multikulturalizm həm də müxtəlif etnosların özünüfəadə və özünüfəadəçini gerçəkləşdirən mühüm meyardır. Bu meyardan imtina isə anlaşılmaqlıq, ksenofobiya, qarşıdurma, milli və dini münasibətlərə gətirib çıxaracaq bir yoldur. Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev IV Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunda çıxış edərkən haqlı olaraq demişdir: "Cəy etməliyəm ki, multikulturalizmin müasir dünyada alternatividir. Çünki dünya ölkələrinin müxtəlif əksəriyyəti çoxmillətli ölkələrdir. Əgər multikulturalizm iflasa uğrayıbsa, onda bunun alternativini ne ola bilər? Bu, ayrı-seçkilikdir, irqçilikdir, ksenofobiya, islamofobiya, antisemitizmdir".

Multikulturalizm ideyasının bəşəri miqyasda özünəməxsusluq, birgəyaşayış və sosial-mədəni inteqrasiyanın alternativ forması kimi dəyərləndirilməsi ödənin əvvəllərində təsəvvür edilirdi. XIX əsrdə Bakıda sənaye üsulu ilə neft hasilatına başlanılması Azer-

ma katolik kilsəsi inşa edilmiş, Roma Papası II İohann Pavel 2002-ci ildə Bakıya səfəri zamanı bu addımı alqışlayaraq dini və milli tolerantlıq nümunəsi kimi dəyərləndirmişdir.

Xüsusi vurğulamaq lazımdır ki, 2003-cü ildən Ulu Öndərin siyasətini bütün sahələrdə inamla davam etdirən Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev multikulturalizm ideyasının cəmiyyətdə tam bərqərar olmasına və ölkəmizdə məskunlaşmış çoxsaylı etnosların sosial-mədəni hüquqlarının qorunmasına yönəlməmiş ardıcıl siyasət yürüdü. Bu istiqamətdə ilk mühüm addımlardan biri Azərbaycanın UNESCO-nun 2005-ci il oktyabrın 20-də qəbul etdiyi "Mədəni özünlüfəadə müxtəlifliyinin qorunması və təşviqi haqqında Konvensiya"ya qoşulması olmuşdur.

2009-cu ilin noyabrında həmin konvensiyaya ratifikasiya edən Respublikamız milli azlıq və etnik qrupların mədəniyyətinin inkişafına xidmət edən müxtəlif layihələr, tədbirlər, o cümlədən mədəniyyət festivallarını keçirir.

Multikulturalizm dəyərlərinə sadıqlıqlı ilə seçilən Respublikamız son illər həm də bu aktual mövzuya həsr olunmuş milli-mədəni rəngarənglik mühtəlinin formalaşdığıdır. Eyni zamanda Azərbaycanın multikulturalizmin alternativ olmayan həyat tərzini qəbul edilməsi Azərbaycanın insan hüquqları və digər sahələrdə problemlər aradan qorunması üçün əhəmiyyətli olmuşdur.

Bu forum və tədbirlər Bakıda keçirilmiş "Dünya dini liderlərinin II Sammiti" Azərbaycanın multikultural və tolerantlıq prinsiplərinə sadıqlıqlı ilə bağlı olduğunu bir daha təsdiqləmişdir. Tədbirdə dərin məzmunlu nitq söyləyən Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyev demişdir: "Bakıda belə mötəbər tədbir keçirilməsi, hesab edirəm ki, təbii, çünki Azərbaycanın qədim dinlərarası ənənələri vardır. Azərbaycan ictimai-siyasi quruluşundan asılı olmayaraq, bütün dövrlərdə bu istiqamətdə nümunəvi ölkə kimi özünü göstərmişdir. Əsrlər boyu ölkəmizdə bütün dinlərin, bütün etnik qrupların nümayəndələri bir aıla kimi sülh, mərhəmət, dostluq, qarşılıqlı anlaşma şəraitində yaşamışlar. Azərbaycanın çoxmillətli, çoxmədəniyyətli, çoxdilliyli bir ölkədir və bu, bizim böyük sərvətimizdir. Dini və etnik müxtəlifliyimiz bizim böyük sərvətimizdir. Azərbaycanı uşuğulu inkişafın, sabitliyin bərqərar olması istiqamətində atılmış bütün addımların arxasında dini və milli dözümlülük, tolerantlıq və multikultural dəyərlər dayanır".

Bütün bunları bir daha təsdiqləyir ki, nisbətən yeni anlayış kimi səciyyələndirilən multikulturalizm ideyası, əslində, Azərbaycan xalqının əsrlər boyu öz etdiyi sivil mədəniyyətini özünəməxsusluqla dəyərlərini özündə daşıdığıdır. Respublikamız multikultural dəyərlərinin təşviqi istiqamətində ardıcıl siyasət yürütməklə, onun global planda sivil birgəyaşayış, sülh və sabitlik mühtəlinin formalaşdırılması baxımından ən qüdrətli vasitələrdən biri olduğuna da inamı gücləndirir.

Müxtəlif beynəlxalq tədbirlərdə aparılan müzakirələr zamanı Azərbaycan multikulturalizminin inkişafında Heydər Əliyev Fondunun da xidmətləri xüsusi qeyd olunmuşdur. "Tolerantlığın ünvanı" Azərbaycan" layihəsi çərçivəsində fond katolik, pravoslav kilsələrinin və sənəqçilərin təminatına xidmət etmişdir. Vatikandan qaynaqlanan Nobel prospektində Roma

Sinoptiklərdən xəbərdarlıq: Havanın temperaturu tədricən 5-8° enəcək

Sinoptiklər ölkə ərazisində gözlənilən qeyri-sabit hava şəraiti ilə bağlı xəbərdarlıq ediblər. Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Departamentindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, Bakıda və Abşeron yarımadasında noyabrın 20-si axşamdan noyabrın 22-dək havanın qeyri-sabit keçəcəyi, yağıntılı olacağı, ararib intensivləşəcəyi ehtimalı var. Şimal küləyi üstünlük təşkil edəcək. Havanın temperaturu iqlim normalmasından aşağı olacaq.

Azərbaycanın şimal və şərq rayonlarından başlayaraq noyabrın 20-si axşamdan noyabrın 23-dək hava şəraitinin dəyişəcəyi, yağıntılı olacağı, dağlıq və dağətəyi rayonlarda qar yağacağı, bəzi yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı edilir. Şərq küləyi əsəcək, ayırı-ayrı yerlərdə ararib güclənəcək. Havanın temperaturu tədricən 5-8° enəcək. Çaylarda sululuğun artacağı,

xüsusən də Lənkəran-Astara bölgəsinin bəzi dağ çaylarında qismüddətli daşqın olacağı gözlənilir.

Yeni nəşrlər

Qanlı dərənin sirləri

Ölkəmiz 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyini bərpa edəndən sonra sovet hökumətinin qoyduğu qadağalar aradan götürüldü. Qadağalar çox sahələrdə şamil olunmuşdu. Sovet dövründə son dərəcə məxfi saxlanan məsələlərdən biri də bolşeviklərin erməni daşnaklarının birgə planı əsasında 1918-ci ildə həyata keçirdikləri Quba qəzasındakı irimiqyaslı qırğınlar idi. Arxivlərə siphər çəkilməklə bərabər, həmin hadisələrin iştirakçısı və şahidi olmuş insanlara da bu barədə danışıma imkan verilmirdi.

Tanınmış yazıçı-jurnalist Müzəffər Məlikməmmədov "Qanlı dərə: 1918-ci il Quba faciəsi" kitabında bu barədə belə yazıb: "Erməni quldurlarının darmadağın etdiyi Qubanın digah kəndində boyabaşa çatdığım və daşnaklara qarşı döyüşmüş əmilərimdən, həmkindilliyimdən, hədisə zamanı 10 yaşlı olan atamdan faciə barədə eşitdiyim çoxlu söhbətlər bu məsələni araşdırmağa mənə böyük maraq oyadı. 1971-ci ildə Azərbaycan Dövlət Universitetinin Jurnalistika fakültəsinin ikinci kursunda oxuyarkən əsaslı xəbərlər aparmaq fikrinə düşdüm. Bu məqsədlə Böyük Vətən müharibəsi illərində Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin sədri işləmiş digahlı alim, tarix elmləri doktoru Əlisultan Quliyevə dedim: "Tarixç olduğunuz halda indiyədək məsələlərdən niyə yazmamısınız". Sadələşdirməyə güllüb demədim: "Sənin bildiyin işlər var, bala. 1918-ci ildə erməni daşnaklarının Quba qəzasında törətdikləri qırğınlarla bağlı çoxlu arxiv materialı mövcuddur. Amma həmin materiallar son dərəcə məxfi saxlanılmışdır. Görünür, sovet hökuməti Quba faciəsinin aşkarlanmasına imkan verməyəcək. Şahid kimi görüldüyünüzü və bildiklərinizi qeyd etdirin dedim: "Dünyanın işini bilmək olmaz. Bəlkə elə bir vaxt gələcək ki, həqiqətdən

bu məsələlərdən yazmaq mümkün olacaq". Arxiv məsələsinə bəlkə də, kömək göstərə bilməyəcəyini etiraf etdi. O dövrün daha bir neçə tanınmış tarixçiliminin də eyni cavabları alan müəllif 1997-ci ildə Azərbaycan, Dağıstan, Qazaxıstanın arxivlərində axtarırlarını davam etdirdi. 1918-ci ildə erməni daşnaklarına və bolşeviklərə qarşı qanlı döyüşlərdə iştirak etmiş 73, həmin hadisələrin şahidi olmuş 316 nəfər Azərbaycan və Dağıstan vətəndaşları ilə görüşüb xatirələrini qələmə aldı. Həmin xatirələrinin bir qismini "Qanlı dərə" kitabı 2009-cu ildə işıq üzü gördü.

Bu yaxınlarda həmin kitabın ikinci nəşri "Azərbaycan" nəşriyyatından çapdan çıxmışdır. İkinci nəşrin biricindən fərqi odur ki, 1918-ci ilin Quba soyqırımını daha dölün əks etdirir. Bununla bağlı müəllif özü də qeyd edir ki, birinci kitabın materialları əsasən sovet dövründə toplanmışdır. O vaxt arxivlərdə indiki qədər geniş texniki imkanlara malik deyildi. İkinci kitab tərtib edilərkən oxucuların marağı nəzərə alınaraq birinci nəşrdəki əsas materiallar da saxlanmışdır. Müəllif yazır ki, Quba qırğını əvvəlcədən düşünülmüş və buna geniş hazırlıq görülmüşdür. Qırğına başlamaq üçün səbəb və bəhanə lazım idi. Ən yaxşı bəhanə milli

münasibət ola bilərdi. Özü də Şamaxıda soyqırımı yalnız azərbaycanlı əhaliyə qarşı yönəlməmişdi, Quba qəzasında etnik düşmənçilik azərbaycanlılarla yanaşı, digər millətlərə - ləzgilərə, ləzgidilliyə xalqlar olan qızılara, buduqlara, cəklərə, həmçinin bütün tat əhalisinə qarşı yönəlmişdi. Məqsəd qırğımlar hakimiyyətdə gələndə Azərbaycanın bir sıra rayonlarını müsəlmanlardan təmizləyib çoxlu erməni rayonları yaradıb gələcək planın təməlini qoymaq idi. Təpədən dirnağadək silahlanmış erməni daşnakları rus əsgərlərinin köməyi ilə Quba qəzasında 167 kənd dağıtmış, onlardan 27-ni əhali ilə birlikdə yandırmış, 16 mindən çox müsəlmanı qətlə yetirmişlər.

Hadisələrin iştirakçısı olmuş Əlisultan Quliyevin xatirələrində deyilir ki, həmin dövrdə bolşeviklərin ordu qərgahının rəisi daşnak Avetisov idi. O, Quba qəzasına 10 minlik qoşun yerləşdirdi, ermənilərin və bolşeviklərin qazandıqları uğurlar müvəqqəti oldu. İyulun axırlarında və avqustun əvvəllərində onlar kuzunlu Möhübəli əfəndinin, çağırılı Hatəm ağanın, gədezeyxürlü Gülməmməd Nureli oğlunun, buduqlu Nəcəb Qasımoğlu oğlunun başçılıq etdikləri təxminən 8 minlik ləzgi silahlı dəstələrinin, həmçinin Dəvəçi nahiyəsindən Həmdulla əfəndinin və Rustov nahiyəsindən Mayıl Zahirvun dəstələrinin birgə səyi ilə darmadağın ediləcək Quba qəzasından qovuldular.

Bu mübarizəni Ulu Öndər Heydər Əliyev yüksək qiymətləndirərək demişdir: "Azərbaycan ləzgi əhalisi torpaqlarımızın müdafiəsində erməni işğalçılarına qarşı mübarizədə qanlarını tökmüş, şəhidlər vermişdir. Mən bunu yüksək qiymətləndirirəm, xalqımız yüksək qiymətləndirir, tarix də yüksək qiymətləndirəcəkdir. Mən şəhidlərimizin, o cümlədən Respublikamızın ləzgi

əhalisindən olan şəhidlərimizin qarşısında baş əyir və ləzgi əhalisinə öz təşəkkürümü, minnətdarlığımı bildirirəm".

Bu kitab qiymətli tədqiqat əsəri olmaqla bərabər, mübariz ruhlu qəhrəmanlıq və vətənpərvərlik salnaməsidir. Tədqiqat əsəridir ona görə ki, erməni daşnaklarının və bolşeviklərin 1918-ci ildə Quba qəzasında törətdikləri qırğınlar arxiv sənədləri, həmin dövrün mətbuat orqanlarının materialları, işğalçılara döyüşmüş insanların və hadisələrin şahidlərinin xatirələri əsasında qələmə alınmışdır. Mübariz ruhlu ona görə ki, vətən tarixini öyrədir, keçmişimizin qaranlıq səhifələrinə işıq salır. Vətənimizin igid övladlarının canı-qanı bahasına Azərbaycanı yadellilərdən necə qorumasından söhbət açır.

"Qanlı dərə: 1918-ci il Quba faciəsi" kitabına Quba qəzasında 1918-ci ildə erməni daşnaklarına qarşı döyüşlərdə fərqlənmiş Quba, Qusar, Xaçmaz, Şabran və Siyəzən rayonlarından 300-ə yaxın insanın adı düşmüşdür. Belə mürd insanların sayəsində təpədən-dirnağa qədr silahlanmış nizamı qorşun hissələrinə qarşı yerli əhali həmin döyüşlərdə işğalçıların 5 mindən çox əsgərini məhv etmişdir. Müəllif o vaxt erməni daşnaklarına və bolşeviklərə qarşı döyüşlərdə rəhbərlik etmiş qubalı Əli bəy Zizikski, qusarlı Hatəm ağa Çağvanı, Möhübəli əfəndi Qazvanı, şabranlı Həmdulla əfəndi kimi qəhrəmanların yadda qalan obrazlarını yaratmağa nail olmuş.

Kitabın üstün cəhətlərindən biri də odur ki, oxucunu daim ayıq-sayıq olmağa, dövlət müstəqilliyimizi göz bəbəyi kimi qorumağa səsləyir. Bu, belə də olmalıdır. Çünki bizim hələ həll olunmayan Qarabağ problemi var.

Rüstəm RÜSTƏMOV, "Azərbaycan"

Ermənistan silahlı qüvvələri atəşkəs rejimini 24 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində snayper tüfənglərindən istifadə etməklə sülhə atəşkəs rejimini 24 dəfə pozub.

Müdafie Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistan Respublikası Noyemberyan rayonu Əzizsindək adlı yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Quşçu Ayırn kəndində, Bərd rayonunun Çinari və Ayqədzor kəndlərində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Koxanəbi, Muncuqlu kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adlı yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Zamanlı kəndində və adlı yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Ağdam rayonunun işğal altında olan Xıxlar, Yusifcanlı, Füzuli rayonunun Aşağı Veysellik kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər və Xocavənd rayonları ərazisindəki adlı yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən ordumuzun mövqeləri atəşə məruz qalıb.

Ermənistan kriminal ölkəyə çevrilib

Bu ölkədə işsizliyin və səfələtin gətirdiyi çətinliklər ucbatından cinayət törədənlərin və intihar edənlərin sayı artıb

Ermənistanda baş nazir Nikol Paşinyanın hakimiyyətə gəlməsindən il yarım ötsə də, bu dəyişikliyin hansısa yeniliklərə gətirib çıxaracağı barədə ümidlər getdikcə daha böyük sürətlə puç oldu. Ölkədə iqtisadi, sosial və siyasi müstəvidə hansısa real dəyişiklik müşahidə edilmişdir. Belə vəziyyətdə Ermənistanda tənzümlənən davam etməsi qeyd edilə bilər. "Lragir" qəzeti yazır ki, Ermənistan çıxılmaz vəziyyətdədir və hansısa xilas yolu görünür. Ölkədə quruluş iqtisadi sistem ciddi dəyişikliyə imkan verməz və bu səbəbdən əgər vəziyyət davam edəcək.

Qeyd olunur ki, hazırda işğalçı ölkədə adambaşına düşən gəlir qabaqcıl ölkələrlə müqayisədə təxminən 15 dəfə, məhsuldarlığı isə 8 dəfə aşağıdır. Ermənistanın ərzaq təhlükəsizliyi ilə bağlı heç bir tədbir görülmür. Uzun illərdir ki, aqrar sektordə böhran hökm sürür, bu sahədə islahatlara başlamaq barədə təşəbbüs göstərilmişdir. Məhz bunun nəticəsidir ki, bu gün Ermənistanda kənd təsərrüfatı sahəsində azalma 15-20 faiz təşkil edir.

Vurğulanır ki, baş nazir Nikol Paşinyan "Facebook" sosial şəbəkəsində mətbuatı olaraq sosial-iqtisadi sahələr üzrə fərqli göstəriciləri paylaşır və rəqəmlərin keçən ilin eyni dövrü ilə müqayisəsini aparır. Mütəxəssislər isə tənəzzül göstəricilərinin çox vaxt nəzərə alınmamasına və bəzi rəqəmlərin sadəcə olaraq realıq əks etdirməsinə diqqət çəkirlər.

Tamamilə iflasa uğrayan Ermənistanda sosial problemlər tükənmir. Siyasi və sosial problemlər Ermənistan hökuməti vətəndaşları sosial-iqtisadi problemlərin həll olunacağına inandırmıya çalışır. Ancaq görünən odur ki, verilən vədlər yalandır. Sosial-iqtisadi problemlərin yaxın gələcəkdə aradan qaldırılmasına dair vədlər ümidverici deyil. Çünki ölkədə qanunlara uyğun tədbirlər görülmür.

"Aravot" qəzeti isə yazır ki, insanlar problemlərin həll

edilməsinə diqqət etməklə kifayətlənərək, Ermənistan hakimiyyətinin yaxşılaşması reallaşmayan arzudur. Hökumət məaşların və pensiyaların artırılması ilə bağlı vədələr yalandır. Ölkəni idarə edənlər əhəlinin gəlirlərini artırmaq istəməzlər. Ermənistan hökuməti erməni xalqını səfələlə məhkum edir. Ölkədə iqtisadiyyatın inkişafı real deyil. Bu da hakimiyyətdən narazılıqlı artırır, amma iqtidar da bu narazılıqlı Sarkisyan dönməndəki kimi repressiya, güc yolu ilə yatırmağa çalışır və nəticədə vətəndaş qarşıdurması ehtimalı yüksəlir".

Digər tərəfdən, müxtəlif tələblərlə vətəndaşların bitməyən etiraz aksiyaları da vəziyyəti çətinləşdirir. Hakimiyyətə gəldiyi vaxtdan bu günə kimi itaətsizlik aksiyaları və kütləvi mitinqlər Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanı çox çətin vəziyyətdə qoyub. "Past" qəzeti yazır ki, ölkədə etirazlar davamlı şəkildə əldə edilən təbəllik etməyən hər kəs etirazlaşdırılır: təhsil işçiləri, tələbələr, təqaüdcülər, taksicilər, adi sürücülər, əsgər vəldeynləri, ətraf mühit müdafiəçiləri, hətta hərbiçilər və s.

Görünür odur ki, hazırda işğalçı ölkədə Paşinyan hökuməti həqiqi işlə yox, avtandı ilə məşğuldur. İqtidar rəsmiləri yalnız populist çəşmələri camaatın könlünü ələ almaq istəyirlər. Xalq isə problemlərin yaxın gələcəkdə aradan qaldırılmasına dair vədlər ümidverici deyil. Çünki ölkədə qanunlara uyğun tədbirlər görülmür.

Eiçin CƏFƏROV, "Azərbaycan"

Hörmətli lotereya həvəskarları

"Azərlotereya" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin təşkil etdiyi lotereya oyunlarında iri məbləğdə uduşların qaliblərinin necə qalib olduqları haqqında əhvalatları Siza təqdim edirik.

Sədərek ticarət mərkəzində dərzi çalışan Laçın şəhər sakini Süleymanova Zəminə Şahmar qızı mütəmadi olaraq "Sədərek"də yerləşən satış məntəqəsindən ani lotereyalar alırdı. Bir gün işə gedərkən "Uğurlu rəqəm 13" ani lotereyasından almış və 5.000 (beş min) manatın qalibi olmuşdur. Əkiz övladı olan qalibin övladlarından birinin ürək çatışmazlığı vardır. Qalibin sözlərinə görə, qazandığı məbləğ üç yaşında olan övladının əməliyyatı üçün xərclənəcək.

Laçın şəhər sakini Familzadə Hümət Ədalət oğlu 20.08.2019-cu il tarixdə keçirilən "6/40" tirajlı lotereyanın 2381-ci tirajında 120.050 (Bir yüz iyirmi min əlli) manat dəyərində olan "Cek Pot"un qalibi olmuşdur. Binəqədi rayon, Sulutəpə qəsəbəsində yaşayan qalib 5 ildir ki "5/36" və "6/40" tirajlı lotereya oyunlarında iştirak edir. Qalibin sözlərinə görə, o, biletləri satış məntəqə-

sində yerləşən terminalardan alaraq hər dəfə eyni rəqəm kombinasiyasından istifadə edib. Son aldığı biletə də bu rəqəmləri qeyd edən qalib "Cek Pot"u qazandı. Əvvəllər lotereyada uduşların olmadığını düşünən Hümət qalib olduğundan sonra lotereya oyunlarının tam təsadüf prinsipi və şəffaflıq şəraitində keçirildiyinə şahid oldu.

Bakı şəhər sakini Lətifov Nəsir Nəsim oğlu "Uğurlu rəqəm 13" ani lotereyasında 10.000 (on min) manatın qalibi olmuşdur. Qalibin sözlərinə görə, o, lotereyada uduşların olmasına inansa da, ailə üzvləri onun lotereya almasına qarşı idi. Son dəfə "Klassik Loto" tirajlı lotereyasından 16 manat udaraq həvəslənən Lə-

tifov Nəsir "Nizami" metro stansiyasından çıxarkən bir nəfərini "Uğurlu rəqəm 13" ani lotereyasını pozaraq müəyyən məbləğ qazandığını gördü və 1 manat verərək satış məntəqəsindən 1 ədəd "Uğurlu rəqəm 13" ani lotereyasından alaraq 1 manat qazandı. Uduşlu lotereyanı satıcıya verərək bir ədəd də bilet alan Nəsir bu dəfə 10.000 manatın qalibi oldu.

Əziz lotereya həvəskarları, "Azərlotereya" Açıq Səhmdar Cəmiyyəti daimi olaraq öz yeni layihələri ilə xidmətinizdədir. Siz də lotereya biletləri alın və lotereya oyunlarında iştirak edin.

Sizin "Azərlotereya"

"Azercell" in Rominqi millər qazandırır

"Azercell Telekom" MMC öz xidmətlərini təkmilləşdirməyə və ən son dünya trendlərinə uyğun məhsullarla istifadəçilərini sevindirməyə davam edir.

Ölkənin rəqəmsal həllər təqdim edən lider mobil operatoru "Azercell", Azərbaycanın aparıcı korporativ bankı olan PAŞA Bankla birgə reallaşdırdığı kampaniya vasitəsilə abunəçilərinə Ro-

minqi xidməti çərçivəsində əlavə millər qazanmaq imkanı yaradır. Belə ki, cari ilin noyabr ayının 1-dən 2020-ci il yanvar ayının 31-dək PAŞA Bankın "Miles&Smiles" kartının sahibi olan "Azercell" abunəçiləri Rominqi xidməti çərçivəsində mobil xərclər üzrə ödədikləri hər 1 AZN-ə görə 5 mil əldə edəcəklər. Həmçinin 2020-ci il yanvar ayının 31-dək "Azercell" in Rominqi Internet Paketlərindən birini aktivləşdirən abunəçiləri

lər səfər zamanı WhatsApp mobil tətbiqi üzərindən yazışmalardan pulsuz istifadə edə biləcəklər.

Vurğulayaq ki, "Azercell" 54 ölkədə fəaliyyət göstərən 80-dən çox operatorun şəbəkəsində 4 fərqli Rominqi Internet Paketlərini istifadəyə verməklə, abunəçilərini gözənlən xərclərdən siqortalanmaq imkanı ilə təmin edib.

"Azərbaycan"

B İ L D İ R İ Ş

"Azərbaycan" qəzetinin 27 oktyabr 2019-cu il tarixli sayında "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memariyyət Qoruğu İdarəsinin Mənzil-Kommunal və Təmir Xidmətinin LOT-1: İçəri şəhər ərazisində Kiçik Qala, 19 ünvanında daşdan səkinin və Böyük Qala, 42/19, Kiçik Qala, 19 ünvanlarında yeraltı güc kabellərinin təmiri işlərinin satın alınması məqsədilə dərc edilmiş tenderdə sənədlərin qəbulu (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) elektron portala 26 noyabr 2019-cu il saat 17:00-a qədər, tender təklifi və bank təminatı 05 dekabr 2019-cu il saat 17:00-a, təkliflərin açılışı isə 06 dekabr 2019-cu il saat 17:00-a dəyişdirilmişdir.

Əlaqələndirici şəxs: Mahir Əhmədov, telefon: (012) 492-24-27.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti
digər kommunal xidmətlərin kotirovka sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir

Maraqlanan təşkilatlar (012) 598-12-61 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 22.11.2019-cu il saat 17:00-dək qəbul olunur.

Ünvan: Üzeyir Hacıbəyli, 68

E-mail: maliye.adpu@gmail.com

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi "Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyi" publik hüquqi şəxsin (DOST Agentliyi) tabeliyində fəaliyyət göstərən 1 saylı Bakı DOST Mərkəzi inzibati binada server otağının tələb olunan standartlara uyğun avadanlıqlarla təchiz olunması üzrə malların kotirovka sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir

Maraqlanan təşkilatlar +99412 525-50-26 (daxili: 9307) nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 26 noyabr 2019-cu il saat 17:00-dək Bakı şəhəri, İ.Qutqaşınli, 86 ünvanında qəbul olunur.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının Quba şəhərində yerləşən inzibati binası üçün yanğından ünvanlı xəbərvərmə sisteminin təchizatı və quraşdırılması işlərinin satın alınması ilə bağlı kotirovka sorğusu üzrə Satınalmalar komissiyasının 30 oktyabr 2019-cu il tarixli qərarına əsasən "ESTET" MMC qalib elan edilmişdir.

Qalib şirkətlə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Satınalmalar komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu hədiyyələrin satın alınması üçün kotirovka sorğusu elan edir

Təkliflər 22 noyabr 2019-cu il saat 15:00-a qədər Bakı şəhəri, H.Zərdabi prospekti, 80 ünvanına, Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun aparatına təqdim olunmalıdır. Əlavə məlumatı tender komissiyasından ala bilərsiniz.

Əlaqə telefonu: 012-530-29-03

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun aparatına inzibati təsnifatın 221310-"İdarənin xərcləri" xərc maddəsində nəzərdə tutulan vəsait hesabına təsərrüfat mallarının satın alınması üçün

kotirovka sorğusu elan edir

Təkliflər 22 noyabr 2019-cu il saat 15:00-a qədər Bakı şəhəri, H.Zərdabi prospekti, 80 ünvanına, Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun aparatına təqdim olunmalıdır. Əlavə məlumatı tender komissiyasından ala bilərsiniz.

Əlaqə telefonu: 012-530-29-03

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

103 sayılı Gədəbəy Seçki Dairəsi Dairə Seçki Komissiyası
üzrə 2 sayılı seçki məntəqəsinin möhürü itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı:
www.azerbaijan-news.az

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin üzvləri komitənin eksperti İsaq Alməmmədova emisi
ŞƏFAYƏT MƏMMƏDOVUN

vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Mehdi, Möhtərəm, Rza və Müstəqim İsmayılova, İlham və Tural İbrahimovlar, Vəli və Rafiq Hüseynovlar ailələri ilə birlikdə Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyi aparatının əməkdaşı Vüqar İbrahimova əzizi

AKİF HÜSEYN OĞLU ABDULLAYEVİN

Bərdə rayonunda vəfatından kədərli xatirələrini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Bakı Metropoliteni" QSC müxtəlif növ kondisionerlərin satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.
Tender iştirakçılarının təklif edilmiş ki, <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

LOT-1. Müxtəlif növ kondisionerlərin satın alınması

İştirak haqqı - 250 manat

Hesabın adı: BAKI METROPOLITENI QSC

Hesab nömrəsi (IBAN): AZ98AZRT38050019440010268002 AZN

VÖEN: 1402871431

Bankın adı : AZƏR TÜRKBANK ASC (Mərkəz Filialı)

Kod: 501361

VÖEN: 9900006111

Müxbir hesabı: AZ02NABZ01350100000000022944

SWIFT BIK: AZRTAZ22

İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;

- iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rəqizitləri;

- tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);
- Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- iddiaçının müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçıların tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalma təşkilatına ünvanlaya bilərlər.

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri 10 dekabr 2019-cu il saat 15:00-a qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini 18 dekabr 2019-cu il saat 15:00-a qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

İddiaçıların təklifləri 19 dekabr 2019-cu il saat 15:00-da açıqlaçaqdır. İddiaçıların açılış nəticələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərsiniz.

QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin "Bakı Telefon Rabitəsi" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti tərəfindən "Azərbaycan" qəzetində 20.09.2019-cu il tarixdə elan edilmiş Passiv optik şəbəkə qurğularının satın alınması prosedurunun qalibi "C.E.S.-2008" MMC müəyyən edilmişdir.

"Bakı Telefon Rabitəsi" MMC və "C.E.S.-2008" MMC arasında 25 oktyabr 2019-cu il tarixli satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

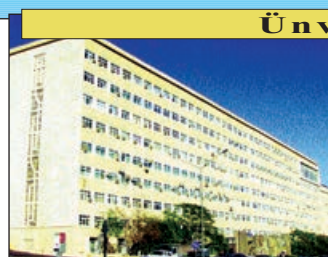
B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Xidməti 25 oktyabr 2019-cu il tarixində "Əlillik altsisteminin təkmilləşdirilməsi xidmətinin, mühasibat uçotu və hesabat işləri üzrə mühasibat uçotunun avtomatlaşdırılması proqramının satın alınması" üzrə elan etdiyi açıq tenderdə tələb olunan sənədlərin təqdim olunma tarixi və vaxtı 20 noyabr 2019-cu il saat 16:45-ə, zərflərin açılış tarixi və vaxtı 02 dekabr 2019-cu il saat 16:45-ə dəyişdirilmişdir.

Tender komissiyası

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Məhəmmədov prospekti,
529-cu məhəllə, IV mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az.reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,
538-97-96,
Müxbir katib - 539-43-23,
Müxbir katib müavini - 539-44-91,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39,
539-84-41, 539-21-00,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman
və informasiya şöbəsi - 432-37-68,
Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməsi, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanlarla bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 8909
Sifariş 3904
Qiyməti 40 qəpik